

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 " "
za trikrat . . . . . 9 " "
za več ko trikrat . . . . . 8 " "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Zavarovanje goveje živine.

Piše deželni poslanec J. M a n d e l j.

I.

Leta 1900 se je na Kranjskem uradno naštelo 253.839 goved. Tekom zadnjih let se je to število gotovo povečalo, vendar navajam radi zanesljivosti le uradne številke. Ako računamo povprek vsake goveje živinče v vrednosti 200 kron, reprezentira goveja živina na Kranjskem kapital 50.767.800 kron. Skrb dobrega gospodarstva v deželi mora težiti za tem, da se ta ogromni kapital ljudskega premoženja zboljšanjem plemena še pomnoži, na drugi strani pa z razumno higijeno in pa z zavarovanjem pred nepredvidno izgubo obvaruje. Poškodbe in različne bolezni uničijo marsikateremu kmetu ne samo trud jednega leta, temveč večkrat njegov celotni živinski kapital. Poleg tega je pa še to, da čim manje je število posestnikov živine, tem večja je relativna izguba, ako mu pogine ena ali več glav v hlevu. Gospodar, ki šteje v svojem hlevu 20 goved, izgubi, ako mu pogine eno živinče, le dvajseti del živalskega kapitala, kajzar pa, ki ima le dve kravici, izgubi pa že polovico, ako mu pogine jedna krava.

Premožnejši živinorejec ne občuti tedaj izgube pri živini tako živo, kakor mali kmet, kateremu provzroči nesreča, da mu pade jedna ali dve glavi v hlevu, večkrat pričetek popolnega gospodarskega propada.

Res je, da država delno odškoduje živinorejce v slučaju nekaterih kužnih bolezni, kadar zatira kužne bolezni s pobijanjem okužene ali osumljene živine, in res je tudi, da pripravlja kmetijski minister dr. Ebenboch novo postavo zoper kužne bolezni, po kateri se bo odškodnina še na več kužnih bolezni kakor dosedaj, razširila; pa bodi to kakorkoli, gotovo je, da pri najugodnejši postavi v obrambo kmetijske koristi ob zatiranju kužnih bolezni, ostane še dolga vrsta živinskih bolezni in slučajnih nezgod, za katere živinorejec ne bo dobil nikake državne odškodnine.

Za te zadnje slučaje pa je občutna in nujna potreba kmetijskega gospodarja, da se ščiti pred škodo. Edina pot za to pa je — zavarovanje.

Poklicanih činiteljev naloga v deželi je tedaj ustvariti živinorejcu priložnost, da za kolikor mogoče nizko zavarovalnino

obvaruje svoje gospodarstvo pred nepredvidnimi škodami vsled bolezni ali nezgod v svojem hlevu.

Predno si dovolim podati nekaj konkretnih predlogov glede živinskega zavarovanja na Kranjskem, bom še očrtal v kratkih potezah razvoj in današnje stanje zavarovanja domače živine.

Poskusi živino zavarovati niso od danes, temveč segajo par stoletij nazaj.

Od nekdanj so čutili kmetje potrebo zmanjšati izgubo posameznika v hlevu s tem, da so porazdeljevali del škode na vse občane.

Nekatere občine so uvedle navado, da je vsak občan za določeno ceno vzel gotovo količino mesa od živine, ki se je vsled kake nezgode pobiti morala in ako je bilo meso užitno. To je ponekod še dandanes v navadi, vendar ta način porazdeljevanja škode na vso občino se ni mogel splošno udomačiti in vedno bolj gineva, ker se nekateri branijo tako meso kupovati in uživati.

Drugod so si pa občani ustanovili živinske sklade, iz katerih so zadržniki v slučaju nesreče v hlevu dobivali delne odškodnine, vendar so se taki skladi pri večjih nesrečah izkazali nezadostni.

Nadaljni način, obvarovati se škode je zavarovanje živine pri zasebnih zavarovalnicah, na način kakor se zavaruje proti ognju, toči itd.

Takemu zavarovanju bi ne bilo kaj ugovarjati, ako bi privatne zavarovalnice tako izredno visoke zavarovalnine ne zahtevale. Zavarovanje s premijami od 2 1/2 do 5% zavarovanega zneska za goved in 4 do 8% za konje je tako visoko, da se živinorejcu tako zavarovanje ne izplača. Zato pa privatne zavarovalnice za živino nikakor ne morejo splošno prodreti, kakor so n. pr. zavarovalnice zoper ogenj, na človeško življenje in podobno.

Zavarovanje živine je slab riziko, vsled tega je tekem 50 let lepo število takih zavarovalnic storilo žalosten konec in tudi še obstoječe ne morejo prav naprej.

V ilustracijo naj navedem nekaj skupnih številk desetih največjih privatnih živinskih zavarovalnic na Nemškem iz leta 1886.

Te zavarovalnice izkazujejo skupno zavarovane svote 47.270.802 mark. Zavarovalnine se je prejel v l. 1886. 1.961.512 mark. Odškodnine pa plačalo 1.271.873 mark.

Po gornjih številkah se pokaže povprečna letna premija s 4-2% zavarov.

zneska. Odškodnina znaša 64% vplačanih premij, preostaje tedaj 36 odstotkov premijske svote v pokritje upravnih stroškov.

Privatne zavarovalnice z ozirom na visoko premijo niso vabljuje in vsled tega tudi ne morejo prodreti — saj je navedena vsota 47 milijonov mark za zavarovano živino pri nemških zavarovalnicah z ozirom na bogastvo živine na Nemškem naravnost malenkostna.

Ker s privatnimi zavarovalnicami ne gre, poskušalo se je z malimi krajevnimi zavarovalnicami. Takih zavarovalnic se je mnogo rodilo na Nemškem, v Italiji, Avstriji in drugod. Delujejo sicer z malim aparatom in imajo male upravne stroške — 10 do 20% vplačane premije — vendar z ozirom na mali okoliš ne morejo biti v vseh slučajih kos svoji nalogi. Kakor hitro se pojavi izredna bolezen v okolišu take krajevne zavarovalnice, pa je blagajna takoj prazna. Navadno so take zavarovalnice še tako urejene, da vse kužne bolezni izločujejo iz odškodnine. Take določbe pa v izredni meri zmanjšujejo vrednost zavarovalnice.

Živinsko zavarovanje je potem takem težavno vprašanje. Pa ker je za živinorejca in za obče blagostanje izredno važno, zato pa ne pride z dnevnega reda, dokler ne bode vsestransko ugodno rešenje.

V Avstriji je bil pred 15 leti splošni klic po obligatorni državni zavarovalnici za živino. Leta 1894 je tedanji ministrski predsednik na neko tozadevno vprašanje v državni zbornici odgovoril, da mu je obvezno zavarovanje simpatično, vendar pa smatra zavarovanje živine kot zadevo, spadajočo v delokrog deželnih zborov.

Tudi splošni agrarni shod l. 1895 na Dunaju se je izjavil za obligatorno državno zavarovanje živine, dasi so nekateri in ne brez temelja, temu ugovarjali, češ, da se bo s tem ustvaril neukreten birokratičen aparat, ki bo z upravo zapravil najmanj polovico letnih premij, kakor se že sedaj godi pri državni zavarovalnici zoper nezgode.

Tak je bil položaj živinskega zavarovanja pred približno dvanajstimi leti.

Kn. šk. zavod sv. Stanislava.

Naznanilo o sprejemu v kn.-šk. zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1908/09.

V kn.-šk. zavod sv. Stanislava v Šent Vidu nad Ljubljano se sprejemajo telesno

zdravi in moralno nepokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V šolskem letu 1908/09 bo v zavodu pripravljavni tečaj za gimnazijo in prvi, drugi, tretji in četrti gimnazijski razred.

Gojenci dobivajo v zavodu vso oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to vелеvajo avstrijski šolski zakoni.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je v gimnazijskih razredih cela plača 400 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij 500 kron. Plačuje se naprej v mesečnih obrokih. Nekaj izmed tistih, pri katerih je upanje, da se bodo posvetili duhovskemu stanu, se sprejme tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopuščajo gnotna sredstva zavoda. Vendar morejo dotični to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in svojem vedenju kažejo vredne. — Učenci pripravljavnega tečaja plačajo vsi brez razlike 300 K na leto. — Šolnina se ne plačuje; le za sprejem v I. gimnazijski razred se plača pristojbina 10 K, pri vpisovanju v druge gimnazijske razrede pa 4 K za učila.

Repetentje se ne sprejemajo. Prošnjo za sprejem, naslovljeno na kn.-šk. ordinarijat v Ljubljani, morajo vsi učenci osebno v spremstvu svojih staršev, oziroma njih namestnikov, izročiti vodstvu zavoda. Na prošnje, ki bi jih učenci poslali po pošti ali po kaki drugi poti, pa sami ne bi prišli za časa k hišnemu vodstvu, bi se moglo le v izrednih slučajih ozirati.

Posebe je pomniti: I. Učenci, ki hočejo vstopiti v I. gimnazijski razred, morajo oddati svojo prošnjo od 15. do 25. junija. Zadnji dan, v četrtek, 25. junija, bo vodstvo zavoda sprejemalo prošnje v Ljubljani v kn.-šk. palači, v pritličju na desno, od 8. do 12. ure popoldne, in od 2. do 4. ure popoldne; drugo dni pa se sprejemajo prošnje v zavodu v Št. Vidu. Prošnji naj prilože: a) krstni list; b) izpričevalo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli, s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosí, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

Mladeniči, o katerih se bo sodilo, da bi se mogli sprejeti v zavod za I. gimnazijski razred, se bodo pozvali k izpitu, ki se bo vršil v ponedeljek, 6. julija (začetek ob 8. uri zjutraj) v šolskih prostorih kn.-šk. zavoda v Št. Vidu nad Ljubljano.

LISTEK.

Slovencl v Lurdu.

V Lurdu izhajajoči list »Journal de la Grotte de Lourdes« piše v svoji izdaji z dne 24. maja 1908. o naših romarjih nastopno:

Prvo narodno romanje Slovencev v Lurdu.

Pred nekaj leti je monsignor Jeglič, škof ljubljanski, obiskal našo ljubo gospo v Lurdu, spremljan od prvencev zavoda, ki ga je ustanovil nekaj časa prej, da priporoči to semenišče duhovskega naraščaja Brezmadežni Devici, naj ga ona blagoslovi.

Zdaj pa je prišel cel njegov narod, narod Slovencev, ki ga je hotel v slovesnem letu zlatoga jubileja Device ob skali Massabielski apostolski naslednik apostolov izročiti zavetju naše preljubljene Madone.

Prevzvišeni je to določil pred nekaj meseci, ko je prejel pastirski list monsignorja škofa tarbskega, nanašajoč se na petdesetletnico prikazovanj Marijinih. Izdaj je takoj oklic na svoje drage Slovence, ki so se v mnogoštevilnih vrstah zbrali na romanje, čigar organizacija je bila od

monsignorja Jegliča izročena gospodu Kalanu, župniku v Zapogah. Preskrbljeno je bilo za popoln uspeh romanja.

Slovencl so dospeli v Lurdu na večer 14. maja in so imeli svoj slovesni vhod v baziliko Naše Ljube Gospe v Lurdu prihodnje jutro. Nekaj trenutkov pozneje so je njihova narodna zastava — bela, modra, rdeča — priklonila pred belo podobo Brezmadežne in spet enkrat več se je ginljivo udeleževala pred našimi očmi pre-roška beseda nazareške Device: »Blagrovani me bodo vsi narodi«.

Takoj nato je škof ljubljanski daroval sv. mašo, združeno s skupnim sv. obhajilom. Romarji pač niso mogli bolj srečno pričeti bivanja v Lurdu.

Ni nam mogoče, v našo srčno žalost, poročati o nagovorih škofa Jegliča, Kalana, Šoba in Poljanca, s katerimi so podžigali in ohranjali ginljivo pobožnost Slovencev božjepotnikov, nismo mogli razumeti drugega, kakor da so segle besede v srca teh gorečih kristjanov, kar so pričale do solz ginjene oči.

Treba še, da po dolžnosti z veliko pohvalo omenimo njih pesmi, ki se odlikujejo skozinsko po harmoniji, prijetnosti in tintam po melanholiji.

Slovencl, romarji bodo pa od svoje

strani kot nepozaben spomin ohranili evharistično procesijo v nedeljo, 17. maja, ki jo je vodil njih knezoškof, in procesijo s svečami, pri kateri je molilo dvanajsttisoč mož iz bajonske škofije. To je bilo zanje, kakor so nam sami pravili, kakor vizija nebes.

Minulo je žal! Tudi Slovencev so morali misliti na odhod in slovo. Toda ni jim bilo dosti, da so se poslovili od Naše Ljube Gospe. Poklonili so se pod vodstvom monsignorja Jegliča monsignorju Schöpferju v njegovi škofovski vili.

Knezoškof jih je predstavil in se zahvalil našemu škofu za dobrote, ki jih je izkazoval njemu in vernikom. Ob odhodu obljubi, da hoče tarbskega škofa ohraniti v spominu pri molitvah. Slovencev pa so po nagovoru msgr. Jegliča zapeli dve ljubeznivi pesmi v čast varihu Naše Ljube Gospe v Lurdu.

Msgr. Schöpfer je nato nagovoril romarje nemški (večina njih razume nemško), da pove, kako je bil srečen, ko je mogel sprejeti prvo narodno romanje Slovencev, kako tudi on radostno veruje, da bo to poklonstvo Materi božji prineslo milosti romarjem, njihovemu škofu, ljubljani domovini, in slednjič, kako hrepeni, da bi še kedaj videl Slovence v Lurdu.

»Ker pa, kakor pravijo« — je pristavil Presvetli — »majhna darila vzdržujejo prijateljstvo, in ker mi je mnogo na Vašem, Vam hočem podariti vsakemu majhno sličico Naše Ljube Gospe lurske, ki naj Vam v spomin kliče Vaše lepo romanje in Vas spominja tega, kar sem jaz za Vas storil, namreč, kar je čitati na podobici: »Pri votlini sem molil za Vas.«

V istem času si je pripel msgr. Schöpfer na prsa ljubki znak romarjev v slovenskih barvah: beli-modri, rdeči. Navdušeni klici odobravanja so zaorili. Škof tarbski je ganil vsa srca. Videli smo, kako so eden za drugim prihajali in sprejemali spominček; ti dobri božjepotniki so z velikim spoštovanjem poljubljali roko škofovo, in so slednjič, ko so prejeli blagoslov, v čast škofa klicali daleč odmevajoči: »Živio!«

Slovenski romarji so zapustili Lurdu rano v torek, 19. maja, toda z obljubo, da spet pridejo. Veličastna marmorna plošča bo pa spominjala obiskovavce naših svetišč, da je prišel narod Slovencev ob petdesetletnici v Lurdu, da bi združil svoj glas z vsemi katoličani in zapel svojo ljubezen do Brezmadežne in izpričal nepremagljivo upanje, ki ga stavi na njo.

2. Učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili I. ali II. gimnazijski razred na kaki drugi gimnaziji, pa bi želeli v II., oziroma III. gimnazijski razred priti v zavod, naj oddajo svojo prošnjo, vsa gimnazijska spričevala in druge zgoraj naštetne listine do 15. julija.

3. Učenci pripravljavnega tečaja naj prilože prošnji razen krstnega lista in izpričevala o stavljnih kozah izpričevalo o dovršenem 4. ali vsaj 3. razredu štirirazredne ljudske šole; prošnje morajo oddati do dne 15. julija.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisane vodstva.

V Št. Vidu nad Ljubljano, dne 24. maja 1908.

Vodstvo kn.-šk. zavoda sv. Stanislava.

Blagoslovljenje zastave Slov. katol. izobraževalnega društva in Marijine družbe v Mekinjah.

Slovesno pritrkovanje v Mekinjah dne 27. majnika 1908 popoldne in streljanje s topiči ob 3. naznanja, da obhajajo Mekinje posebno slavje. Bliza se slavje, ko se blagoslovi mekinjskega Slov. kat. izobraževalnega društva in Mladeniške družbe nova, zelo lepa zastava. Hiše se okrase s slovenskimi, papeževimi in s cesarskimi zastavami. Zvečer ob polu 9. uri pa poje podoknico zastavini kumici, gospici Ivani Prašnikarjevi, društven moški zbor pod spretnim vodstvom pevovodje Niko Lobode. Umetaljni ogenj, raketi in razsvetljen stolp župne cerkve očarajo gledavce in gledavke.

Napoči slavnostni dan naše mekinjske izobraževalne organizacije, 28. majnik 1908. Domača društva pričakujejo goste, slov. kat. društva s širne slovenske domovine pred kamniškimi kolodvorom. Iz Ljubljane se pripelje z jutranjim kamniškim vlakom veliko gostov, soborilcev na polju krščansko socialne prosvete med Slovenci. Med potjo trobentajo trobentači naših telovadcev. Iz vagonov doni navdušeno petje.

Hitro se vredi izpred, ki koraka skozi Kamnik v mekinjsko župno cerkev. Krepko svira kamniška godba, naši telovadci v lepih svojih uniformah vzbujajo splošno pozornost. Godba pridno svira, med odmori trobentajo trobentači. Izpred koraka v najlepšem redu. Občudujejo ga Kamničani in drugo ljudstvo, ki ga je vse polno ob cesti, kjer se premika izpred.

Tale društva so se udeležila slavja: Društvo Kamnik z zastavo in tel. odseki v uniformah, S. K. S. Z. Ljubljana z zastavo. Pod praporom S. K. S. Z. korakajo zastopnice in zastopniki ženskega in moškega oddelka S. K. S. Z. Mnogo ženskih članic je v lepih narodnih nošah. Nadalje opazimo zastopnice in zastopnike ljubljanskih delavskih stanovskih organizacij. »Podporno društvo tobačnega delavstva«, »Krajevna skupina avstrijske zveze kršč. tobačnega delavstva«, »Strokovno društvo tekstilnega delavstva«, »Strokovno društvo leparne«. Po podpredsedniku in članicah je zastopano »Katoliško društvo za delavce«, kakor tudi odbornice in odborniki »I. ljubljanskega delavskega konsumnega društva«, »S. k. izobraževalno društvo Cerklje« z zastavo, »S. k. izobraževalno društvo Dob« z zastavo, »Moška Marijina družba Ljubljana« z zastavo, »Marijina družba Homec« z zastavo, »Blaž-Potočnikova čitalnica Št. Vid nad Ljubljano«

z zastavo in telovadnim odsekom, »S. k. izobraževalno in katoliško delavsko društvo Preska« z zastavo. Pod zastavo »Izobraževalnega društva sv. Jožefa« v Tržiču korakajo poleg društvenih članov zastopniki tržičkega delavskega konsumnega in strokovnega društva čevljarjev. Slavja se udeležuje tudi: Pevsko društvo »Ljubljana« z zastavo, »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov Ljubljana« z zastavo, »C. kr. veteransko društvo Kamnik« z zastavo, »Marijina družba Stranje« z zastavo, »S. k. izobraževalno društvo Mengeš« z zastavo in telovadnim odsekom, »S. k. izobraževalno društvo Domžale« z zastavo, »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov Vrhnika« z zastavo, »S. k. izobraževalno društvo Dol« z zastavo, »S. k. izobraževalno društvo Šmartno pri Litiji« z zastavo, »S. k. izobraževalno društvo Škofja Loka« z zastavo in s telovadnim odsekom, »S. k. izobraževalno društvo Rove« z zastavo, »S. k. izobraževalno društvo Srednja vas, Bohinj«, v narodnih nošah in »S. k. izobraževalno in strokovno društvo papirnega delavstva pri D. M. v Polju« z zastavo in telovadnim odsekom, pod katero še koraka zastopstvo »Del. konsum. društva pri D. M. v Polju«, »Marijina družba«, zastopnik »Strokovnega društva delavstva kranjske industrijske družbe na Savi« in zastopnik »S. k. izobraževalnega društva« v Železnikih, končno »S. k. izobraževalna društva Šmarca, Ihan in Radomlje.«

Lep in slikovit je bil prizor v mekinjski cerkvi, ki je natlačeno polna gostov in domačinov. Okoli oltarja vihrajo zastave, ki čakajo, da se jim pridruži nova posestrima. Cerkven govor ima dr. Janez Ev. Krek, ki se v svojem govoru peča z jubilejem cesarja Frančiška Jožefa I. in papeža Pija X. Cerkevni slavnosti je prisostvoval tudi kamniški okrajni glavar Kresse z gospo soprogo.

Po dr. Krekovem govoru blagoslovi g. kanonik Sušnik v asistenci župnikov-bratov Riharjev novo zastavo mekinjskega društva. Lep je pogled na brhke družice v krasnih narodnih nošah, ki so zbrane okoli kumice gospice Prašnikarjeve. Krasno prepeva društven mešan zbor pod vodstvom društvenega pevovodje.

Po končani cerkveni slovesnosti se pomika slavnostni izpred v kopalniško restavracijo, kjer se vrši skupni obed.

Po obedu pozdravi mekinjski župnik g. Rihar slavljence. Spominja se vladarjevega in papeževega jubileja. Imenoma pozdravi drž. in dež. poslanca dr. Kreka, vsa društva, kanonika Sušnika in kamniškega okr. glavarja. Spominja se sarajevskega pom. biskupa dr. Šariča. Prečita došle brzojavne pozdrave. Med obedom svira mekinjski tamburaški zbor »Planinka« in prepeva moški zbor »S. k. izobraževalnega društva v Mekinjah«.

Popoldne ob 2. pohite udeleženci v mekinjsko župno cerkev k litanijam in blagoslovu z Najsvetejšim.

Po litanijah se prične velika ljudska veselica. Predsednik S. K. S. Z., drž. in dež. poslanec dr. Janez Ev. Krek pozdravi udeležence.

Govor dr. Janez Ev. Kreka.

O naši domovini se pohvalno govori tudi v tujini. Razupili so naše ljudstvo domači liberalci, ki so trdili, da je kmet na pol človek. Liberalizem je imel zmisel samo za razdor med stanov. Boj in zmisel za napredek in izomiko je vojevala naša organizacija. Vse moči so se posvetile v to. Tiho in mirno se je organizirala naša

izobraževalna armada, ki se je boje naši nasprotniki. Umolkujejo glasovi nasprotnikov. Pričeli so hvaliti našo organizacijo. Hrvati, Poljaki, Čehi in Rusini ter Bolgari se hodijo učiti k nam, kako se izobrazuje ljudstvo.

Zastopnik bolgarske vlade se je poučil pri nas o združništvu. Rekel je, da ni našel ne na Francoskem, ne v Italiji in ne v Švici tega, kar je našel pri nas.

Najbolj veselo pa je, da se združuje tako lepo naša mladina. Pravi se, da je kmečko ljudstvo dobro, da dela močno za ljudsko izobrazbo duhovščina. Res je nekaj na tem, a vse ne. Drugi hvalijo versko udanost in značajnost našega kmečkega prebivalstva. Tudi to je nekaj, a ni poglavitno.

Naša domovina lahko izgubi kmečki značaj in dobi industrijski znak. Vse se lahko izpremeni.

Edino, kar mi daje trdno upanje za bodočnost, kar mi napolnjuje oko z veseljem, je naša mladina. Zidam na našo mladino vse. Naj pridejo kakršnekoli razmere, naj se prične razvijati tvornice, naj dela naše ljudstvo po tvornicah, rudnikih, na kmetih, mladina ostane vedno taka, kakor danes.

Pokazala je naša mladina voljo, da izvede svoje ideale. V nedeljo sem bil skupaj z našo akademiško dunajsko mladino, s prihodnjimi doktorji, profesorji in uradniki. In tak duh, kakor je tam, je tu med vami. Mladenič akademik, delavec, mestni mladenič, vsi čutijo, da so vsi eno. Mi, vzgojeni v časih, ko si je stal stan proti stanu, to težko razumemo. Danes že se je dosegla skupnost med našo mladino, ki ne pozna, združena v močno celoto, stanovskih razlik. Kar misli kmečki mladenič, to mislijo njegovi tovariši po mestih.

In zato ni potreba, da se obupuje nad bodočnostjo našega naroda. Velik uspeh naših načel je, da se združuje mladina pod našo zastavo. Prepričan sem, da reši naša mladina našo domovino. V taboru izobražene krščanske naše mladine je slovenska bodočnost. Kdor izkuša razdirati to organizacijo, je naš nasprotnik. Kdor pa pridene najmanjši kamen k stavbi naše mladinske organizacije, je storil veliko delo za slovensko ljudstvo.

Delajmo, ne mirujmo, da ne bo fare na Slovenskem, ki bi ne imela izobraževalnega društva, ki bi ne imela združenih fantov in deklet. Vsi sodelujmo, da se izpopolni notranje življenje po društvi. Drugačne in večje bodo naše veselice in naše prireditve, če se to izvede.

Ako to izpeljemo, vemo, da prepustimo dobrim rokam bodočnost našega ljudstva. (Gromovito odobravanje.)

Po dr. Krekovem govoru je pa imela glavno besedo poštena zabava. Igralci »S. k. mekinjskega društva« so pokazali z igro »Revček Andrejček«, da je i med kmečkim ljudstvom sposobnih najlepših iger, ki se ne ustrašijo prireditve najlepših iger. Po igri je igrala godba, svirali so tamburaši. Nastopili so pod vodstvom pevovodje Svetka pevci »Ljubljane« in želi vseobčo pohvalo. Le prekmalu je minil čas. Gosti so se poslovili. Spremljani z godbo in z balončki so zapustili gostje Mekinje.

Brzojavni pozdravi.

Dunaj. Pozdravljamo Mekinje, mekinjski grad in šotor Vaš. Slovenskih Turkov se branite, In zemljo, jezik ohranite! Pogačnik, dr. Korošec.

Cerkno. Zbranim braniteljem katoliško-narodne misli ključemo krepki »Na zdar!« Telovadni odsek Cerkno, Goriško.

Ljubljana. Zbranim pod novo zastavo ključemo: Na zdar in slavo! Bog živi krščansko slovensko zvezo!

Dr. Lampe, Mandelj.

Tržič. Kat. izobraževalno društvo ključ: Kvišku dvigaj se zastava, danes Bogu posvečena, kvišku dvigaj tudi srca prerोजना, prenovljena!

Radovljica. Pod zastavo novo krepko se borite! Bratski Na zdar!

Telovadni odsek Radovljica.

Kočevje. Iz nemškega Kočevja pozdrav slovenskim bratom, ki kumujejo novi naši vodnici. Zastava Mekinjecev dvigaj narod k bojem, k sreči in svobodi!

Ivan Štefe, Marko Rašica.

Videm pri Dobropoljah. Prosveto oznanjaj ti bratska nam zastava, ponosno se bojaj za naša sveta prava!

Za izobraževalno društvo Iv. Baloh.

Idrija. Zbrane ob novi zastavi prigrčno pozdravlja in jim ključ: Pogumno naprej! Katoliško delavsko društvo.

Ljubljana. Živelo društvo, zdrave Mekinje, čuvajte verno — ljudske svetinje. Izobraževalno društvo v Sostrem.

Tedenski pregled.

V državnem zboru se je razpravljalo s silno pridnostjo o državnem proračunu. Gotovo bo rešen v obeh zbornicah do določenega časa. Pri razpravi je načelnik nemškonarodne zveze Chiari govoril za enakopravnost vseh, in zahteval, naj se to določi po posebni državni postavi.

Deželni predsednik si je pretekli teden ogledal traso za belokranjsko železnico, in sicer progo Novo mesto-Crnomelj-Metlika. Zagotovil je ljudstvu, da bo na pristojnem mestu govoril za glavno progo Novo mesto-Crnomelj.

Stavka v tvornici za lep je končana. Delavci imajo lepe uspehe: Delati se začne mesto ob šestih, vedno ob sedmih. Ob sobotah se delo neha ob petih. Čezure se posebej plačajo. Prepove se vsako psovovanje delavstva. Zaradi stavke ne bo nihče masreglovan.

Slovensko liberalno dijaštvo se je pridružilo nemškemu hujskačem, ki so v Gradcu na shodu zasramovali katoliške poslanke, povdarjali, da se mora proti katoliškim dijaškim društvom bojevati, in ki so še posebno delali za odpad od Rima.

Zveza slovenskih znanstvenih društev z osrednjim odborom se bo ustanovila. Vsako znanstveno društvo naj odpošlje v odbor svojega zastopnika. Pravila sestavlja g. dr. Majaron.

Gosenice po vrtovih in poljih v kranjski okolici se so pokazale v obilnem številu. Pa tudi v ljubljanski okolici jih ne manjka. Ljudje so sami precej vzrok, ker jeseni in spomladi niso čistili drevja od mešičkov.

Za cesarjev jubilej na Dunaju se delajo velike priprave. Odrji na Ringu že stoje in tudi cesarjev paviljon so jeli graditi.

Mlekarska razstava bo 31. maja in 1. junija na Vrhniki. Obišče jo več trgovcev primorskih mest in z Dunaja. Vse kranjske mlekarne pošljejo tja svoje izdelke.

V Vatikanu je sveti oče otvoril razstavo cerkvene obleke, ki mu jo je podaril odbor avstrijskih dam.

V Rusiji so prepovedali zrakoplovstvo, ker se boje napada na carsko rodbino iz zrakoplova.

Raznoterosti. Pri drtijskih občinskih volitvah je S. L. S. zmagala v vseh razre-

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

Kdu b s mislu, de je naš preuzvišen gespud žepan inpreslavn ubčinsk zastop tku usmilenga, tkumehkega srca! Zmeri ni tku. Kedr pride kakšn srumak kej fehtat, ga kar obdonkaja, in če sa glih prou dobre

vole, ga še iz kašna ubluba putroštaja, družga pa nč. Zdej pa kar naenkak tulk usmilejna in dubrot, de lde nazadne res vedl na bojo, kam iz usm tem dubrotam. Kaj mislja, gespud redehter? Al jm je murbt letašna uručina tku srca umehčala, de sa mehki kokr irišn putr, al je tle kej

družga umes pršlu? Jest res na vem, kuku b ta reč gor uzeu. Nej pumislja, ene tristutaužent kronc kar tkula ke u en dan raztalat; tu nisa mačkene souze, pusebn če edn tkula u varžet seže, pa jh ni. Jest dubim kar švindl, če slišm kej ud take šume gnarja. Kaj pa, če b blu tula use skp sam en špas?! Men se use tula čudn zdi in ke sm ta devetnajstga majnka sedou u mestn dvuran na galari in pušlušu, kuku sa doi pu dvuran iz tistm taužentem ukul metal, ke jh neker ni, sm se spomnu enga mojga strica, ke je umeru dol u Kuri vas glih tistga leta, kokr je gespud žepan praznovou petinpulejtca sojga žepanvanja.

Tist moj stric je biu tud tku dobrga srca, kokr naš gespud žepan in ubčinsk svetuvauci. Ke se mu je prbližvala zadna ura, je puklicu use soje zlahtnke ukul sebe in jm reku: »Use, kar um zapustu na tem svete, use je vaše. Le lepu pu bratusk s raztalite med saba«. In mi usi zlahtnki sma začel kar na glas jokati in se cmert; tku de nazadne res nisma vedl, al se ud vesela jokama, ke boma puverbal, al se jokama ud žalast, ke uma dobrga zlahtnka zgubl. Jest za soj tal sm se iz ta desnem učesam joku ud vesela, iz ta leumo pa ud žalast, tku de sm na use plati ustregu.

Tist stric je pol res umeru in mi, kar nas je blu negaveh zlahtnku, sma se začel

med saba špeterat, ker mu je bl bliz u zlaht. Usak je biu ta narbliži, dokler nisa udprl testamenta in tekat sma vidl, de naš rajnk zlahtnk ni mou družga, kokr en kp — dougou, gnarja pa še cempera ne.

Sevede pol nisma tli bt temu strice nč več tku bliz u zlaht in šimfal sma čeznga, de se je use kadil. »Sevede, če edn nima družga, kokr dougove, takmo je lohka ukul šenkvat!« Tku sma rekl tekat in te besede sa m unkat, ke je ubčinsk svet tku taužente ukul šenkvou, spet u glava padle.

Iblanska občna tud nima nubenga gnarja; ja, še tulk ga nima, de b zadost delucu za ceste špricat molg uđinat. Zdej pa kar naenkak taka baharija, ja, prou mearsarska baharija; zravns pa mislja: puđ uma naredl, plaču ga u pa tist, ke u za nam pršou.

Vidja, gespud redehter, na puđ ni nč kunštn bt lujalen. Če mene nč na kušta, jest usakmo, še mojmto ta narveč suvražinke rad vesele prvošm; al kedr je treba becke štet, tekat pa druga poje. In ubčinsk učeti tudi na puđ dubrote skazujejo in soja lujalnast na ta velk zgonc ubešaja; kdu u te dubrote plačvou, tu je pa še u božjeh rokah. Gespud žepan je holt reku, de mu je naš cesar še simpatična useba in zatu

je treba, de se tu pukaže na zuni in na znortri, kokr je reku sam gespud žepan in scer se u na zuni tu iz tem pokazal, de se uja dubrote talale, na znortri pa iz tem, de se u naredl tristutaužent kronc douga.

A ni tu moška beseda in uni na veja, kuku je biu cesar strašn veseu, ke je zvedu, de je iblanskmu gespude žepane šg simpatičen. »Tu ni za dupuvedat,« je men pisu en moj prjatu, ke na Duni kostajn peče. »Kar vs iz sebe je biu naš cesar ud samga ginejna, ke mu je pršlu na uhu, de je iblanskmu žepane še simpatičen.«

Oh, gespud redehter, uni s na morja mislt, kuku b rad tud jest pukazu taka lujalnast ud presvetlga cesarja, kokr ja u pukazu iblansk ubčinsk zastop. Saj taka na znortri, sam če b biu edn tku prjazn, de b m pusodu ene par taužentarju. Murde b cesar moje lujalnast na biu tku veseu, kokr je veseu lujalnast iblanskega žepana; al dobr b se pa le zdel, če drugmo ne, pa saj men. Sevede, pa tu je težku, jest niam kredita, ke sm tak srumak, de že kumi čakam na vulivn golaž, kokr m je ta nou tejaterderehtar skus »Naš List« u kšit puvedu. In le pr pusebnih prložnasteh s morm tulk špogat, de grem h »Fajmešt« na en ferkelček, de tam iz sojem prjatlnam Žanetam iz Iblane kašna zažingama.

dih. — V cestni odbor kamniški je predsednikom izvoljen g. Andrej Mejač, v trebanjski pa g. Ivan Bukovec. — Umeščen je bil na župnijo Zlatopolje g. Janez Medved. — Umrli je ravnatelj posojilnice v Sodražici g. Jakob Lavrenčič, v Ljubljani pa gospod deželni vratar Ivan Bukovic. — V Javorju nad Litijo je pobila toča, ki je debela kakor orehi tolkla pol ure. — Na Gorenjskem žuga suša krmi, polju in sadju. — V svetokriški občini na Vipavskem so odkrili močno premogovo žilo. — Mlekarna v Št. Lovrencu je dobila 2000 K državne podpore. — Lekarnar v deželni bolnišnici je imenovan g. Ernst Koželj.

Godovi prihodnjega tedna.

V nedeljo, 31. maja: Kancijan s tov., Angela.
V ponedeljek, 1. junija: Juvencij, Gračijan.
V torek, 2. junija: Marcellin, Erazem.
V sredo, 3. maja: Klotilda, Oliva.
V četrtek, dne 4. junija: Frančišek, Kvirin.
V petek, 5. junija: Bonifacij, Valerija, Dorotej.
V soboto, dne 6. junija: Norbert, Bertrand.

Idrijske novice.

i Ljudska hranilnica in posojilnica je imela 24. maja občni zbor v pisarni krščanskega gospodarskega društva. Tudi v preteklem letu je lepo napredovala. Prejemkov je imela hranilnica 266.946 K 77 h, izdatkov pa 264.674 K 45 h, denarnega prometa torej 531.621 K 22 h. Vložnih je bilo hranilnih vlog za 100.031 K 68 h, vzdignjenih pa 63.091 K 27 h. Hranilne vloge so znašale koncem leta s kapitalizovanimi obrestmi 267.147 K 31 h. Naraste so od lani za 47.000 K. Posojila znašajo skupno 291.200 K 40 h, narastla so pa blizu 19.000 kron. Hranilnica je namreč posodila 95.014 K 2 h, povrnili pa so člani 76.317 K 48 h. Čistega dobička je imela 1343 K 44 h, znatna svota, če pomislimo, da daje »Ljudska hranilnica in posojilnica« posojila na vknjižbo, kakor tudi na poroštvo na 4¼% obresti. Te obrestne mere hranilnica v preteklem letu ni zvišala, dasi je bil denar silno drag, ter bi ga bila hranilnica lahko pri drugih zavodih po 5½% nakladala, mesto da je dajala posojila po 4¼% celo na poroštvo. Oklepa so tudi vedno trdno »Zadružne zveze« v Ljubljani. Članov je bilo ob sklepu leta 174. Rezervnega zaklada ima že po par letih poslovanja 4471 K 18 h, se razteza na župnije (občine): Idrija, Spodnja Idrija, Čekovnik, Dole in Ledine. Uraduje v pisarni krščanskega gospodarskega društva. Tudi letos hranilnica lepo posluje, ker se člani in nečlani obračajo do nje z zaupanjem. Tako je tudi prav. Naš bi bila naša hranilnica res ljudski denarni zavod za mesto in okolico.

Hram prosvete. Vedno bolj očitno nastopajo naprednjaki, kakor tudi Kristan, ter se izdajajo, kaj bi prav za prav radi napravili na stroške davkoplačevalcev. Iz početka so se skrivali za firmo »javna knjižnica in čitalnica«. Potem so prišli na dan s trditvijo, da potrebujejo prostore za »razna društva«. Končno pa vendarle pricaplajo za nami ter se udajo, da potrebujejo velike dvorane za različne shode, predavanja, predstave, koncerte itd. Ako potrebujete, pa si napravite, kdo vam pa brani? Priredite si dvorano, kakoršna je n. pr. v ljubljanskem »Unionu«, a ne za denar davkoplačevalcev! Pri tem ostanemo. Dostop v »Mestni dom« bi imeli le gotovi ljudje, le dolžnost plačevati, bi imeli vsi. Ko so naprednjaki s Kristanom preresetavali razne načrte, so sklenili na občinske stroške po-

In glih unkat je bla ena taka prložnast, de sma mogl jt h »Fajmeštre« pit in žingat na zdraue in čast slaue iblanske pulcije, ke je Jebačinuve tatove pugrun-tala. Tu je biu res velek špas in tku židane vole že douh nisma bli, ket tekat. Taka reč pa tud zasluž, de se ja mal zamoč, zatu ke Jebačinu tatovi se ne dobeja usak dan. Tekat sma pa tud u ta narbl sluvesmu trenutke, ke je glih en frišn Štefan prmašeru na miza, enaglasn sklenil, de uma tekat, kedr u iblanska pulcija pušpekulerala tiste tatove, ke sa u iblansk škufi kradl, de uma tekat prštimal gespude pulciskmo svetnke Lautari tak faklcuk, de ga še ni Iblana vidla in de se uja sammu gespude žepane pu nem sline cedile. »Iblansk Zgun« nam je že soj sudelvajne zažihru in »Sukolci« ud numare 1 pa du 99 sa tud ublebil, de uja brezplačen lampjončke nusi, še tringelna na uja za tu pol pu faklcuge u »Narodnmu dome« nič pugerval. Astn, zdej nej s pa skp uzameja, gespud svetnk, de uja hmal ta vesele skumenderal

Boštatumn Pepete iz Kudelnga.

staviti »Mestni dom«, ki naj bi bil nekaj »Društveni dom«, a z društvi niso stopili v nikak stik, — vsaj z našimi ne, dasi so najmočnejša. Kako je torej mogoče govoriti o kaki nepristranosti? Kadar bi »Dom« stal, pa bi prišlo prosit kako naše društvo za prostor, uverjeni ste danes prav tako vi, kakor mi, da ga ne dobimo, češ, da je »Mestni dom« hram prosvete, mi smo pa mračnjaki. Sicer pa odkrito povemo, da dvomimo, jeli bi bilo našim ljudem varno stopiti v prostore, nad katerimi bi imeli glavno besedo naši naprednjaki rdečkaste ali prav rdeče barve. Saj ste nas napadli celo v prostorih naših somišljenikov. In če bi plačali? »Katoliška delavska družba« je že od početka prirejala veselice z igrami. Potrebovala je oder v ta namen in ga tudi najemala od »Narodne čitalnice«, proti odškodnini seveda, dasi čitalnica ni nikdar več rabila odra. Ko je dobil v čitalnici oblast Dragotin Lapajne ter je družba rabila oder, ni ga ji hotel posoditi. Ljubše mu je bilo, da trpi čitalnica škodo, nego da bi nam postregel. »Katoliška delavska družba« vsled tega ni imela škode, ampak si je oskrbela vsled tega lastni oder, do katerega bi morda sicer še dolgo ne bila dospela. Ob nekem času je imela »Katoliška delavska družba« istega pevovodjo, kakor »Narodna čitalnica«. A ni šlo, ker so čitalniški naprednjaki vsakokrat, kadar je družba priredila kako veselico, na isti večer v svojih prostorih napovedali zabaven večer, za katere se niso drugače nikdar brigali. Delali so to, samo da bi odvzeli družbi pevovodjo, razbili pevski zbor in s tem preprečili naše veselice, ki naprednjake hudo pečejo, ker so bile ves čas najboljše obiskovane, tako da nam res ne zadostuje, kakor poroča sam »Narod«, ne pivarna, ne Didičev »zol«. Kadar ne bomo mogli izhajati več brez posebne dvorane, jo bomo že oskrbeli, a ne na stroške davkoplačevalcev, pa tudi neodvisno od naprednjakov. Zato pa tudi ne pustimo, da bi se liberalci navalili svoj »hram prosvete« občini na že tako preobložena ramena.

i **Proti ljudski izobrazbi** smo klerikalci, odmeva v »Narodu« glas iz Idrije. Ko bi ne vedeli, kdo spušča te glasove v »Narod«, bi kaj več o tem pisali. Tako pa samo rečemo, da je prav tako malo mogoč v »Narodovim« dopisnikom razgovor o ljudski izobrazbi, kakor s slepcem o barvah. Kdor misli, da ljudi izobrazuje, kadar jih zapeljuje k surovostim, naj kar molči o ljudski izobrazbi. Surovosti »izobraženih« naprednih generalov in njihovih hlapcev z dne 13. in 14. julija 1907 ne bodo tako kmalu pozabljene.

i **Predlog.** V nekaj »Narodni« sedaj »Slovenski« čitalnici imajo večino prijatelji ljudske izobrazbe. Mestna občina mora popraviti čitalnične prostore, kolikor so trpeli škode tekom šestih let. V poslopju je že bila lepa, prostorna dvorana, ki dobi sedaj še nov pod najbrž iz cementa, ker je bil hrastov les premalo trpežen pod liberalnimi nogami. Ker se gre po zadnjih v »Narodu« priobčenih »glasovih« le še za prepotrebno dvorano, naj udje »Slovenske čitalnice«, ki so prijatelji ljudske izobrazbe, zahtevajo izreden občni zbor, pri katerem naj predlagajo, da »Slovenska čitalnica« popolnoma odstopi od svoje pogodbe iz leta 1902 ter zopet prepusti vse doseданje prostore mestni občini — in »Mestni dom« s prepotrebno dvorano je tukaj. Da bi bil ugoden uspeh pričakovati, ni dvoma, ker imajo prvo besedo sami požrtvovalni ljudski prijatelji. Čitalnica je izhajala čez trideset let brez občinske strehe, niti v najhujših časih ni iskala kota pri materi občini, kako da bi sedaj ne mogla prestati drugod? Ker ima deželni odbor tako trdo srce, potrkajte pri svojih bratih in prijateljih. Čitalnica prav lahko to stori, ker potrebuje po novi pogodbi, kakor pravite, dvorano le par dni v letu, za stanovanje pa le malo sobico, ki bi se že kje v Idriji dobila še ceneje nego za 200 K letne najemnine. Tako bo čitalnica še na dobičku, županstvo rešeno skrbi, za ljudsko izobrazbo pa preskrbljeno. Na ta način bo vse v redu!

i **Prikupljivo** se znajo vesti idrijski liberalci, čast jim! Od dež. odbora pričakujejo, da bo odjenjal ter jim dovolil na občinske stroške zidati gnezdece. Da bi to tem lažje dosegli, norčujejo se iz dr. Šusteršiča, ki je šel v Lurd. »Da bi ga je bila razsvetlila sv. Duh in Mati božja!« pišejo v idrijskih novicah. Domišljivi otročaji, ki mislijo, da je treba kakega posebnega razsvetljenja tistemu, ki hoče spoznati kozle, ki jih streljajo idrijski liberalci.

i **Zakaj je čitalniški dom tako hitro propadel?** Na mestu, kjer je sedaj čitalnica, stal je velik lesen stolp, ki ga je rabila požarna bramba za vaje. Ker je lesovje, ki je bilo izpostavljeno vremenskim nezgodam, polagoma strohnelo, se je stolp ob nekem silnem viharju podrl. S posebnim veseljem je zabeležila rajna »Jednakopravnost« ta dogodek ter še dostavila:

»Padel je, ker je imel klerikalno podlago.« Stolp je bil namreč postavljen pod Didičevim županovanjem. Na istem mestu je sezidalo liberalno županstvo pod Dragotinom moderno opremljeno poslopje — seveda na liberalni podlagi — in ob otvoritvi istega ni bilo hvale ne konca ne kraja. Toda ta na liberalni podlagi zidana stavba se ni držala niti 6 let, in sedaj izjavlja jo celo liberalni prvaki, da je bila liberalna podlaga celo za nič. Verjamemo. Vsaka liberalna podlaga za karkoli je neporabna, zato jo frišata Kristan in Pegan s socializmom. Pa bo še slabše.

Novice iz Amerike.

Denarna stiska kar še ni jenjala v Ameriki. Še vedno so milijoni brez dela in kruha. Tisoči beže v domovino, ker so tu brez dela, pa tudi brez upanja na skorajšnje izboljšanje gmotnega stanja. Brezposelni delavci prirejajo sicer shode, da bi si izboljšali stanje, pa kaj si morejo pomagati. Če ni dela, ga pa ni. Mestne ali državne oblasti pa tudi ne morejo dati milijonom dela samo zato, da bi jih preživele. Blagajničarji ne pripuste. Edina tolažba je — upanje, da bo drugo leto bolje, ko bo nov predsednik izvoljen. Bomo videli.

Sploh je pa te mesece Amerika silno veliko zgubila na svojem prejšnjem blesku. Mislim, da bo pol Evrope zgubilo prejšnje prepričanje, da je Amerika dežela, kjer se cedi med in mleko. In to je prav!

Romanje v Rim je priredilo »Nemško osrednje društvo« (Deutscher Central-Verein). Obiskalo bo vsa zanimivejša mesta po Evropi. Vsa voznina je znašala 27 tisoč dolarjev. Odpotovalo je nekako 150 oseb.

100letnico obstoja sta praznovali meseca aprila nadškofiji filadelfska in newyorška. V ta namen so se obhajale posebne slovesnosti. Zlasti velikansko je bilo slavlje v newyorški nadškofiji. Slovesnosti se je udeležil apostolski delegat kardinal Gibbons iz Baltimora, kardinal Logue iz Irske, dvanajst nadškofov, 40 škofov in nad 600 duhovnikov. Slovesnosti so se vršile celi teden. Zadnji dan je bila velikanska javna manifestacija katolikov po mestnih ulicah. Več kot 60.000 ljudi se je udeležilo slavnostnega spreveda. Vsi katoliki so nosili te dni na prsih posebne, nalašč za to kovane medalije s papeževo in nadškofovo sliko. Bilo je to slavlje res nekaj, česar mislim, da Amerika še ni videla. Vse se je čudilo velikanskemu številu katolikov mesta New York. Nadškof Farley, Irec, je dobil posebne čestitke od papeža iz Rima in od predsednika Roosevelta.

Velikansko senzacija je vzbudilo odkritje »morilne farme« v Laporte, Indijana. Farmarica Gunnes, Švedinja po rodu, je na premeten način zvaljala bogate ženine na svojo farmo, kjer jih je pripravila ob denar, potem pa pobila. Svoje žrtve je potem razsekavala na kosce in jih pokopavala na dvorišče svoje farme. Izkopali so že osem trupel. Umorila je tudi svoja dva moža in baje troje svojih otrok. Preiskava se nadaljuje. Kakor se sodi, bodo najmanj dvajset trupel izkopali. Kolikor se more sedaj soditi, je policija prišla na sled eni izmed mnogih »morilnih« družb, ki radi denarja morijo lastnike po raznih »farmah« in »prerijah«. Gospa Gunnes je baje dobivala tudi iz Chicage po železnici mrtva trupla, da jih je »spravljala k večnemu počitku« na svoji farmi. Da je prevarila zavarovalne družbe, je dvakrat sama zanelila ogenj v svoji hiši. Svoja moža, katera je umorila, je preje dala vsacega za več tisoč zavarovati, da je potem zavarovalnico dobila. Bila je silno kruta in brez srca. Kje je sedaj, se ne ve. Baje je zgorela v lastni hiši, katero je njen pomagač — hlapec Lamphere zažgal. Najnovejša poročila pa pišejo, da je »nadmorilka«, archmurderess, kakor jo angleški listi imenujejo, Gunnes, dobila o pravem času svarilno brzojavko in v naglici zažgala hišo, da bi izbrisala sledove svojega »kšefta« in na avtomobilu zbežala.

Clevelandski škof Ig. P. Horstman je umrl nenadoma 13. maja. V mestu Kanton je imel birmo. Med mašo ga je zadel mrtvoud. Samo malo se je med dnevom enkrat zavedel. Zvečer je pa umrl. Bil je star 67 let, rodom Nemeč, rojen v Philadelphiji. Mož je bil silno dobrega srca, zato so pa mnogi to njegovo dobroto zlorabili. Blagemu možu svetila večna luč!

Izseljevanje iz Amerike je še vedno silno veliko. Vse ladje so prenapolnjene. Kolikor parobrodne družbe manj zasluzijo z naseljevanjem v Ameriko, odškodujejo se pri izseljevanju iz Amerike. Da bi še bolj pospešile tok iz Amerike v Evropo, začele so pravo judovsko agitacijo. Nekatero linije so silno znižale voznino čez morje. Druge so se na videz čez to jezile. Pisalo se je po časnikih o boju kompanij

za ceno voznih listkov. Kmalu nato so pa seveda tudi te znižale ceno. Med tem se je pa precej po listih pisalo in razpravljalo o tem, s tem agitiralo in marsikoga pripravilo do sklepa, »ako je tako po ceni, hajd! pa pojdimo domov pogledat!«

Tržne vesti.

30. maja 1908.

Poročila iz tržišč se glase skoro vedno enako. Kupčija slaba, ni kupcev pa tudi ponudnikom se ne zdi vredno obiskovati trg, ker blaga itak ne dajo izlahka iz rok. V začetku tedna so šle cene višje, tendenca je bila krepka, opirajoč se na pritožbe poljedelcev, da je začela vladati suša. Ali kakor je razvidno iz včerajšnjih poročil, je dež, ki je padel v teh dneh, zadostoval, da je omajal cene in tendenco, kajti včerajšnji kurzi so čez 20 v nižji od onih 27. maja. V splošnem se poroča, da so polja jako lepa in ako ne bo vremenskih nezgod, bo tudi letina dobra. Z ozirom na to vse čaka nove letine in je tedaj efektivno blago zanemarjeno. Konzum kupi le to, kar je neobhodno potrebno. Cene so sicer padle, a ne zadostno in se pričakuje, da bo nova letina prinesla za konzum ugodnejše cene. Na to računajo tudi ogrski mlinci. Ne le da že delj časa meljejo le po tri dni na teden, se je govorilo, da bodo obratovanje za 14 dni popolnoma ustavili. Moka ne gre nikamor, posebno finejše vrste ne, in na zalogo mleti si ne upajo, ker si ne morejo zagotoviti cen za jesen in na podlagi današnjih cen imajo pri vsakem meterstotu do 2 K izgube.

Kakor kaže uradni razglas avstrijskega poljedelskega ministrstva je bilo leta 1907, jako ugodno za avstrijske poljedelce. Ministrstvo ceni vrednost glavnih štirik vrst zrnja na 13847 mil. K, medtem ko se je vrednost letine 1906 cenila z 11266 mil. K, akoravno se je mnogo več zrnja pridelalo kakor lansko leto.

To razliko in povišanje vrednosti je povzročila višja carina.

Špirit je pa krenil na drugo pot. Zanimanje je padlo in z njim tudi cene. Sicer se govori, da so se cene zopet napele, ali stališče je že omajano.

Sladkor Budgetna komisija gosposke zbornice se je izrekla proti zakonski predlogi o znižanju sladkornega davka. Čakati je sedaj treba kaj bo rekel plenum zbornice. Posebno § 2. (kazenske določbe) ne bo na noben način prodrli, ker je ponesrečen in bi delal vladi sami velike neprilike. Tržna cena sladkorja se ravna po cenah svetovnega trga in to regulirati, pač nekoliko presega moči avstrijske vlade. Sladkor ni monopol države. Ako bo prišla rafinerija, bo zacvilil, češ, da bo prišel na nič, ker se sirovi sladkor grozno draži in mora dražje prodajati rafinado. Ako bo priletelo po buči prekupca, bo vlada kar oglušila od samega tarnanja teh, ker hoče oropati re-veža prekupca za tistih par vinarjev dobička pri sladkorju. Do detajlista vlada itak ne bode prišla. Tega obiska jo rešijo že gospodinjje, ki se na ceno sladkorja veliko bolje razumejo kot pa vlada in cene dobro pritiskajo. Največ posla bi imela vlada pri rafinerijah, ker ti »pošten« dobiček vtikajo v žep. Torej čakajmo na razvoj stvari.

Govori se pa, da znižanje davka ne pride več v poštev nove kampanje.

Kava. Poročila o novi letini si jako nasprotujejo. Cene nizke.

RUSA OBDOJENA.

Nevey, 29. maja. Včeraj je tukajšnje porotno sodišče obsodilo Nikolaja Dilnogorskoga, ki je ubil blagajnika Gudela in Oktavija Piffeta ter skušal umoriti notarja Favreja in kovača Niklesa v Montreuxu in potem ukradel iz kantonske banke 2800 frankov, na dosmrtno ječo. Njegov tovariš in pomočnik Dombovsky je obsojen na 20 let ječe. Brat Dilnogorskoga je pisal sodišču, da so obsojenega Nikolaja Dilnogorskoga pokvarili spisi Leva Tolstega, mlada soproga pa da ga je pridobila za anarhizem.

SRBSKE ČETE V MAKEDONIJI.

Sofija, 29. maja. Poluradno »Vreme« objavlja senzacionalno vest, da je srbski prestolonaslednik te dni v Topčiderju pri Belgradu osebno pozdravil tri čete, namenjene za Makedonijo, ter govoril z vsakim četnikom posebej.

IZVOLITEV NASIJEVA RAZVELJAVNA.

Rim, 29. maja. Včeraj je poslanec Margo izročil predsedništvu zbornice poročilo o izvolitvi Nuncija Nasi. Poročilo predlaga, da se izvolitev razveljavi, ker ni imel pasivne volivne pravice.

Osnovni konjerejski svet.

Dne 25. maja se je zbral novoizvoljeni osnovni svet za konjerejske dežele pri kmetijskem ministrstvu. Ustanovno zborovanje je vodil kmetijski minister sam, ki je v uvodu posebno poudarjal, da se je ta svet ustanovil osrednjemu namenoma, da imajo vse dežele v osrednjem svetu sedež, besedo in glas, kar doslej ni bilo v maloštevilnem odseku.

Na to je član osrednjega odbora grof Herberstein podal svoje predloge, kako bi bilo konjerejo po celi državi urediti, osrednjemu namenoma, da se je ta svet ustanovil osrednjemu namenoma, da imajo vse dežele v osrednjem svetu sedež, besedo in glas, kar doslej ni bilo v maloštevilnem odseku.

To je bilo prvokrat, da se je s tega mesta reja težke pasme priporočala, ker doslej, osrednjemu namenoma, da se je ta svet ustanovil osrednjemu namenoma, da imajo vse dežele v osrednjem svetu sedež, besedo in glas, kar doslej ni bilo v maloštevilnem odseku.

V razpravo posegel je tudi zastopnik konjerejskega zastopstva za Kranjsko, poslanec P o v š e, ki pred vsem pozdravlja novo načelo, da treba našo konjerejo urediti tako, da bode ista v gospodarsko korist malega konjerejca, da preneha prisilna reja lahkih konj. Le, kjer so za to reja dani predpogoji, naj se goji, a državne vojne uprave naloga pa mora biti, da v takih pokrajinah pospeši to rejo, da bo po možnosti dobičkonosna, kar se bo dalo doseči le tedaj, če bo vojna uprava sposobne konje kupovala po boljši ceni kakor doslej, ker za 600 do 700 kron nikakor ne more izrežati štiriletnih konj, ko so delavne moči toliko dražje in tudi seno ter oves.

Po mladih, težkih žrebetih povprašujejo kupci kaj pridno, dočim za lahke konje ni dobiti dobrega kupca. Zato se od leta do leta bolj širi reja težke konjske pasme in vedno bolj treba ozirati se na dejanske gospodarske razmere in nastavljeni vedno več pingavskih žrebcev. Vodilni krogi, osrednjemu namenoma, da se je ta svet ustanovil osrednjemu namenoma, da imajo vse dežele v osrednjem svetu sedež, besedo in glas, kar doslej ni bilo v maloštevilnem odseku.

Načelo naj bode kmetijskemu ministrstvu pri tem, da se reja uredi praktičnim gospodarskim koristim in krajevnim razmeram primerno. Govornik navaja nadalje, da bode morala biti skrb kmetijskega ministrstva, da si od finančne uprave zagotovi višjo dotacijo za povzdigo konjereje ter da bodo podpore delile se tudi za nakup dobrih žrebetnih kobil, ker teh primanjkuje. Da se naša konjereja dobro in naglo povzdigne in izboljša, treba skrbeti tudi za dobre matere živali. Na to apeluje na novi osnovni svet za konjerejo, da naj uvažuje želje in zahteve kmečkih konjerejcev, ki zahtevajo težke žrebce. Ti so jeli razmišljati in računati, kaj jim nese, in skrajni čas je že bil, da so naši kmečki gospodarji začeli ne le umno kmetovati, ampak tudi računati. Pričakuje to toliko bolj, ker je proračun ministrstva že letos narasel za konjerejo. Kakor je kmetijski minister sam naglašal, hoče osrednjemu namenoma, da se je ta svet ustanovil osrednjemu namenoma, da imajo vse dežele v osrednjem svetu sedež, besedo in glas, kar doslej ni bilo v maloštevilnem odseku.

Končno je osnovni svet sklenil, da se odseku naroči, naj na podlagi današnje razprave in predlogov grofa Herbersteina sporazumno s konjerejskimi zastopi raznih dežel izdela načrt za določitev pasminih pokrajin, ki bo potem predmet sklepanju prihodnjega sestanka osnovnega odbora.

Slovenski mladeniči!

Mi moramo v organizaciji naprej! Doslej niso imeli štajerski mladeniči svoje samostalne organizacije. Izgubljala se je v Slovenski krščansko-socialni zvezi, v kateri so združena različna nepolitična društva. In na ta društva so se kot posebni odseki naslanjale mladeniške zveze. Toda te mladeniške zveze niso imele med seboj nobenega ožjega stika.

To hočemo predrugačiti! Nočemo sicer odtrgati mladeniških zvez od izobraževalnih društev, ampak dati jim med seboj ožjega stika in jih postaviti pod samostojno

vodstvo, kolikor je to v okviru društvene-ga zakona mogoče.

Ustanoviti želimo »Zvezo slovenske mladine.« V to zvezo naj bi vstopile vse že obstoječe in snujoče se mladeniške zveze in druge mladinske organizacije. Tudi tam, kjer ni nobenega izobraževalnega društva, se bodo po pravilih lahko ustanovljale med mladeniči zveze.

Zveza slovenske mladine bo imela svoj odbor, ki bo samostalno vodil organizacijo slovenske mladine. Zaradi društvenega zakona bo seveda veljala Zveza slovenske mladine kot pododsek Slovenske krščansko-socialne zveze, sicer pa bodo odbor Zveze slovenske mladine imeli mladeniči v rokah.

Ustanovni shod Zveze slovenske mladine bode na binkoštni ponedeljek, dne 8. junija v Ljutomeru. Natančni program prinesemo v prihodnji številki in ga objavimo po lepakih!

Slovenski mladeniči! Prihitite dne 8. junija v velikem številu v Ljutomer. Iz daljnih krajev pričakujemo vsaj po nekoliko odposlancev. Dan 8. junija naj bode pravi mladeniški praznik. Mladeniči iz različnih krajev naj se med seboj spoznajo in spoprijateljijo. Mladeniči, ki bodo kmalu poklicani delovati po slovenski domovini za svojo vero, svoj stan in svojo narodnost, se morajo poznati in medsebojno pogovoriti, da bodo imeli tudi kot možje med seboj zaupanje. Kvišku torej, mladeniči, prihitite v Ljutomer!

Slovenski mladeniči! Dan 8. junija je vam posvečen! Na svidenje torej ta dan v Ljutomeru! Naše geslo ostani: Mi gremo naprej!

Maribor, dne 24. maja 1908.

Za Slovensko krščansko-socialno zvezo:

Dr. Korošec, t. č. predsednik.

„Mladost.“

Štev. 5 (Letnik I., Ljubljana, dne 29. maja 1908) ima sledečo vsebino:

Povsod življenje — vstajenje! Šmihel — Škofja Loka. — Življenje v društvu. — Mladeniči in mladenke, varčujte! — Občni zbor telovadnega odseka S. K. S. Z. v Ljubljani. — Redovne vaje med korakanjem. — Po poti zmage. — Vesele novice. — Iz Idrije. — Trbovlje. — Iz Vipave. — Iz Viča. — Ljubljana. — Jesenice. — Tržič. — Iz Cerkna na Goriškem. — Luč v temi. (Črtica. Danski spisal J. Jørgensen.) — Mali Pilat. (Španski spisal P. Luis Coloma.) Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 v. Upravništvo: Ivan Podlesnik, Ljubljana. (Kat. tiskarna.)

Tudi ta številka »Mladosti« nič ne zaostaja za dosedanjimi. Napreduje vedno bolj; za organiziranega kmečkega mladeniča, kakor tudi za organizatorje same, je postala »Mladost« nujno potrebna. Vsak naš zvest in pravi somišljenik, bodisi mladenič, bodisi mladinski prijatelj, se spozna po »Mladosti«. Poljudna, a strogo stvarni način pisave, organizatorični članki, pisani od naših najboljših veščakov, apologetične razprave, krasni leposlovnih del, izbran po pisateljih svetovnega imena, mora »Mladost« prikupiti v sleherni slovenski krščanski rodbini.

Kakor raste naša mladeniška, naša telovadna organizacija, tako rasti tudi »Mladost«. Slovenska mladina je ponosna nanjo! Zelo se je razširila, naj se še bolj! Na delo zanjo!

Izpred sodišča.

Motena svatba. V Zbiljah je dne 10. svečana t. l. v domači hiši obhajal Jernej Gruden svojo svatbo. Te svečanosti se je udeležil tudi hlapec France Šušteršič, ki je svate vozil, ter je na glasu, da je silno nadležen, kadar se ga malo napije. Vsled plesa se je po sobi prašilo, zaradi tega so tla z vodo poškopili. Ker so bila tla preveč zmočena, je Šušteršič pri plesu padel. To ga je tako razjarilo, da je jel mize prizdigovati, vino razlivali in otroke iz sobe poditi. Svati so bili primorani ga postaviti na prosto. Obdolženec se je kmalu s kolom v roki vrnil ter z njim v gnječico ženina v nos sunil. Ko ga je Janez Gruden iz sobe spravljal, pograbil je nogo od stola in ga sunil pod levo oko. Potem je zunaj hiše tolkel s kolom na vse strani in razbijal po bližnjih predmetih. Oče ženina Blaž Gruden ga je svaril, naj miruje, a obdolženec je vzkljnil: »Čakaj, starc, bom pa še tebe« ter ga udari po levih lektih, da mu je zlomil levo uho. Obdolženec pravi, da ni nič škode naredil in tudi nobenega udaril, pač pa je on eno s palico po glavi dobil. Za kazen se mu je prisodilo štiri mesece ječe.

Napad iz zasede. Letos na novega leta dan okoli treh popoldne je prišel posestnik Janez Šinkovec iz Zgor. Kanomlje s svojo vprego pred Petričevo gostilno ter pustil konje stati brez nadzorstva na cesti, nato se pa podal v gostilniško sobo, kjer so se nahajali bratje Jože, Alojzij in France

Gnezda. Šinkovec je jel takoj Alojziju Gnezdi predbacivati, da mu je neki oblič izmaknil. Nastal je prepir in pretep. Šinkovec je z nožem mahnil po Alojziju Gnezda ter mu prerezal sukno in srjaco čez celi hrbet, ne da bi nož do živega prišel. Nekdo mu je izbil nož iz roke, a ta je zagrabil Gnezdovo roko in ga ugriznil v prst. Konečno se je posrečilo drugim Šinkovca, ki je postal divji, spraviti na prosto. Obdolženec se je nato podal v bližnjo Močnikovo gostilno, kjer sta se nahajala dva Šinkovčeva brata in Tomaž Gnezda, brat Alojzija in Jožefa. Tomaž ga je opozoril, da je nekaj krvav na obrazu. Tedaj se je pa jel Šinkovec hudovati na Tomaževa brata, češ, da bo oba zadušil. Med 4. in 5. uro se je obdolženec s svojima bratoma podal proti domu in oddal svoje konje, potem se pa nazaj vrnil čakati svoje nasprotnike. Jože Gnezda je res zapustil s svojimi brati Petričevo gostilno ter šel peš dom. Tam kjer se odcepi pešpot do Gnezdovega doma od glavne ceste, je Šinkovec prežal oborožen s kolom na svojo žrtev. Brata Alojzij in Tomaž sta korakala po glavni cesti naprej, Jože jo je pa krenil proti domači hiši. Zdajci pa nepričakovano udari obdolženec po Jožetu, z enim udarcem mu je prebil črepinjo na senu in ga smrtno nevarno ranil. Šinkovec je doma se izrazil: »Kdor išče, ta najde« in se pohvalil, da je nekoga pohladi. Okvarjenec se je priplazil do doma ves pobit in nezmožen spregovoriti kako besedo. Jožef Gnezda je sicer zgubil zmožnost govorice, a ne zavesti. Šele čez šestnajst dni je bil zmožen povedati, da ga je Janez Šinkovec napadel. Obdolženec skuša svojo krivdo vtajiti, a se mu ne posreči. Sodišče ga je obsodilo na osem mesecev težke ječe.

Trda glava. Delavca Janez Pavlič in Alojzij Kosec sta v Nočevi krčmi popivala, na kar sta postala oba korajžna. Vsled malenkosti, kakor je že pri pijancih navada, sta se sprla in zagrabila za vrčka. Vendar se je krčmarici posrečilo jih jima iz roke izpultiti. A že v tem trenutku zagrabi Pavlič za drugi vrček in ga trešči s tako silo Kosecu na glavo, da se je razletel. Obdolženec, kateri vse priznava, bo sedel za to sedem mesecev v ječi.

Cerkveni letopis.

— **Jubilejna slavnost** lurske Brezmadežne Device se bo vršila v nedeljo, dne 31. majnika 1908 v Sostrem. K tej slavnosti, ki se priredi ob vsakem vremenu, vabi vse sesterske družbe kakor tudi slavno občinstvo najljubše dekle Marijina družba v Sostrem. Vse družbe, ki pridejo na slavnost, prosimo, naj bi do 28. majnika naznanile vsaj približno število svojih udeležencev. — **Spred slavnosti:** A. V soboto, dne 30. majnika: 1. Zvečer po angleškem češčanju slovesno zvonjenje pri župni cerkvi sv. Lenarta. 2. Postavitev jubilejnega mlaja po Kat. slov. izobraževalnem društvu v Sostrem. 3. Zažiganje umetalnih ognjev ter raketov. — B. V nedeljo, dne 31. majnika: Dopoldne: 4. Ob 6., uri: Sveta maša s šmarničnim berilom in skupnim sv. obhajilom domače dekliške Marijine družbe. 5. Ponovna posvetitev Brezmadežni. 6. Ob 10. uri: Spev: Veni Creator Spiritus! 7. Prva slavnostna propoved ter slovesni sprejem novih družbenic v Marijino družbo. — Milostljivi gospod prelat Andrej Kalan, stolni kanonik v Ljubljani. 8. Slovesna levitirana sveta maša.

— **Prečastiti g. župnik Ivan Kapištran Molj.** — Popoldne: I. 9. Ob 2. uri: Dohod in sprejem vseh dobrodošlih nam sesterskih družb in drugih gostov pri ozaljšanem znamenju sv. Jožefa v Zadvoru. 10. Odhod družb z zastavami v župno cerkev. 11. Družesten spreved belooblečenih deklic, ki bodo nosile novo zastavo še zavito. 12. Ob polu 3. uri: Druga slavnostna propoved. — Veleučeni g. dr. M. Opeka. 13. Blagoslovjenje nove zastave dekliške Marijine družbe v Sostrem. 14. Pete litanije. Te Deum. Blagoslov z Najsvetejšim. — II. 15. Jubilejna veselica ob polu 4. uri. Anton Foerster: »Pozdrav Mariji«. Pesem, poje dekliški pevski zbor. Pozdrav: a) g. blagoslovitelju; b) kumicam — materam, oziroma gospodinjam; c) sesterskim družbam in dragim gostom. Fr. Ferjančič: »Moj vrtec«. Pesem. S. Sardenko: »Samostanska lilija«. Dvogovor v verzih. Fr. Ferjančič: »Šivilja«. Pesem. S. Sardenko: »Roža Skrivnostna«. Dramatična slika v 16 prizorih. Fr. Ferjančič: »Sijaj, solnčice«. Narodna pesem. S. Sardenko: »Eno uro v službi gospe Sitne«. Šaljiva enodejanka. Anton Foerster: »Češčena Marija«. Pesem. Dr. Mihael Opeka: »Blažena med ženami«. Alegorična slika s petjem in spremljevanjem harmonija. Slovesen simboličen spreved na gledališkem odru. — Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišča 50 h. — Vse kaže, da bo ta slavnost velezanimiva. Torej na svidenje!

— **Jubilejna slavnost** v čast Brezmadežni lurski Devici, ki jo je priredilo »Ka-

toliško slovensko izobraževalno društvo« v zvezi z mladeniško Marijino družbo v Dobu v nedeljo, dne 17. t. m., se je kar najkrajše izvršila. Gospod društveni predsednik je v kratkem, a lepem govoru pojasnil pomen slavnosti. Za tem so sledile tri deklamacije. Deklamovali so mladeniči Marijine družbe: »Lurški jubilej« in »Brezmadežni«. Marsikomu so stopile solze v oči, ko je gledal malega dečka klečati pred podobo »Brezmadežne« ter se z vso otroško zaupljivostjo pogovarjati z Njo. Tudi »Slovenski svet, Marijin dom!« je bilo prednašano izvrstno. Vse tri pesmi je zložila s. Elizabeta. Igra: »Pri grajski kapeli« je jako zanimiva. Berača Smoleta menda ljudje ne bodo kmalu pozabili, tako jim je ugajal. Sploh so vsi igralci dobro izvršili svoje vloge. Udeležba je bila velika. Zastopanih je bilo več društev, kakor Moravčani, Domžalci, Ihanci, Rovljani, Brdčani in drugi. Vsem hvala!

C na Suhoru pri Metliki se je obhajal sveti misijon od 26. aprila do 4. maja. Vodili so ga č. gg. Franc Kitak, Urban Nežmah in Gregor Flis iz družbe sv. Vincencija Pavlanskega. Udeležba je bila obilna iz domače, kakor tudi iz sosednjih župnij. Lepi in globoko premišljeni govori so ljudstvo do solz ganili. Obhajancev je bilo do 1200. Posebno nad vse veličastna je bila sklepna procesija, katero je vodil novomeški milostljivi gospod prošt dr. Elbert z obilno asistenco. Tudi mladeniči iz Marijine družbe niso zaostali, ti so svetili z gorečimi svečami ob desnici in levici Najsvetejšega. Kaj takega še ni videla suhorska župnija! Sklepni govor je prevzel domači rojak gospod kanonik Anton Žlogar, ki je v lepih in vznesenih besedah pojasnil ljudem zgodovino župnije. Vsem gg. poplačaj mili Bog ves trud in sv. misijonu daj obilo sadu! — 50letnico je župnija Suhor pri Metliki slovesno praznovala dne 1. maja. Predvečer je že slovesno pritrkavanje zvonov naznanjalo toli velevažen dan, odkar je župnija nastala. Duhovno opravilo je imel domači župnik g. Jakob Pavlovčič z asistenco metliških gg. kaplanov Stankota Dostal in Petra Natlačen. Slavnostni govor je imel pa misijonar gospod Gregor Flis, ki je razjasnil poslušalcem, kako je važna doba 50 let v človeškem življenju. Govorniku je ljudstvo pazno sledilo in mu bo to ostalo gotovo v trajnem spominu. Da se je mogla 50letnica toliko bolj proslaviti, zato se je župna cerkev sv. Jožefa do 1. maja t. l. vsa prenovila znotraj in zunaj. Cerkev je dobila novo plehasto streho, novo uro v stolpu, oltarji so prav okusno in umetno renovirani, tudi nekaj podob je novih, katerih je prav manjkalo v cerkvi. Renoviranje in podobe je izvršil podobar g. Jernej Jereb ml. iz Metlike po nizki ceni. Čast mlademu mojstru! Zato se priporoča vsem č. župnim uradom.

Znanost in umetnost.

KNJIŽEVNA POROČILA »KATOLIŠKE BUKVARNE« V LJUBLJANI.

Lampe, dr. Evgen. III. slovenski katoliški shod v Ljubljani dne 26., 27. in 28. avgusta 1906. Govori, posveti in sklepi. Br. 2 K 80 h.

Od vse naše katoliške javnosti željno pričakovana knjiga! Kdorkoli je bil na katoliškem shodu navzoč, si jo bo gotovo omislil. Kaže nam, kaj vse se je sklepalo, koliko koristnega za naše ljudstvo osnovalo. Poročila katoliških shodov so važen kulturni dokument in trajne vrednosti. Ni dvoma, da se bo tudi to poročilo daleč okoli po Slovenskem razširilo in dičilo vsako večjo knjižnico.

Opitz, P. Heinrich. Erlebtes und Erlauschtes. Skizzen. Vezano 1 K 50 h.

Zbirka prekrasnih povestic in črtic, kjer se nam predočuje delovanje in uspeh Marijinih društev in kongregacij. Pridigarji in voditelji Marijinih društev bodo tu našli velik zaklad, iz katerega bodo izčrpali mnogo koristnega in obenem mikavnega.

Schäfer, Dr. Jakob. Die Evangelien und Evangelienkritik, der akademischen Jugend und den Gebildeten aller Stände gewidmet. 1 K 68 h.

Delo, ki se je med izobraženci zelo priljubilo. Na podlagi prvih znanstvenih virov se neizpodbojno dokazuje pristnost evangelijev, zlasti sv. Luke in Janeza. Zlasti v naši dobi prepotrebno!

Kolb, P. Georg S. J. Mitteilungen über das Wirken der PP. Jesuiten und der Marianischen Kongregation in Linz während des 17. und 18. Jahrhunderts. 1 K 70 h.

Zgodovinsko delo z mnogimi zanimivimi podrobnostmi. Voditeljem Marijinih družb bo delo posebno dobro došlo.

Rant, dr. Guido O. F. M. Die Franziskaner der österreichischen Provinz, ihr Wirken in Nieder-Österreich, Steiermark und Krain bis zum Verfall der Kustodie Krain und ihrer Klöster (1596). Broširano 2 K 80 h.

Naš rojak nam je tu podal zgodovinski pregled o naselitvi, razvoju in delovanju frančiškanskega reda po slovenskih pokrajinah. Mnoga poglavja so zelo zanimiva. Prihod frančiškanov v Ljubljano nastavlja pisatelj zelo dobro, kar je pomembno vsled tega, ker so dozdej v tem oziru mnenja bila zmotna. Iz luteranske dobe je zanimivo, kako kruto so protestanti razširjali svojo vero. Zastrupili so celo pri neki pojedini nekega frančiškana. Knjiga je nujno izpolnila za vsako knjižnico.

Reinhold, Dr. Georg. Der alte und der neue Glaube. Br. 6 K.

Izvrstna apologetika znanega dunajskega vseučilišnega profesorja. Omenjamo predvsem začetna poglavja o Kristusu. Knjiga (330 strani) se ozira na najmodernejše ugovore. Toplo jo priporočamo vsem izobraženim krogom!

Patiss P. G. Über die Leiden Mariä, der Königin der Märtyrer. Dreissig Predigten. Br. 6 K 48 h.

Zelo dobro ascetično delo, pisano z veliko vnemo in ljubeznijo. Dogmatsko popolnoma korektno. Nujna neizčrpna snov za propovedi.

Klaus von der Saar. Zwischen Volksschule und Kaserne. Br. 60 h.

Ta cena in zelo lična knjižica si bo brezdvomno pridobila mnogo prijateljev, saj obravnava najaktualnejšo organizatorično stvarino v našem času. Opisuje nevarnosti, ki prete šoli odrasli mladini in daje premnogo praktičnih nasvetov, kako zbirati mladež v katoliških društvih, kako jo izobraziti in navaditi krščanskega življenja, varčnosti, ljubezni do kmečkega domovja itd. Prijatelj mladine, sezite po praktičnem delcu!

Krose, H. A. Katholische Missionsstatistik. Br. 2 K 88 h.

Krose je eden prvih znanstvenikov, kar se statistike tiče. Svetovno znani sta njegovi knjigi o »Vzrokih samoumorov« in »Samoumor v 19. stoletju.« Pričujoča knjiga je prva znanstveno-zanesljiva statistika o stanju katoliških misijonov po vsem svetu. Zlasti duhovnikom bo knjiga v vsakem oziru dobrodošla.

Reinhold, Dr. Georg. Die Gottesbeweise und ihr neuester Gegner. Br. 60 vin.

Brošurica je zelo važne vsebine. Vseučiliški profesor dunajski, dr. Reinhold, v njej pobija ugovore znanega fizika in modroslovca Macha glede na dokaze o Bogu. Zlasti dijakom in akademikom priporočamo to delo.

Fizia, Dr. B. Die Krankenpflege im Hause und im Spitale. Vez. 3 K.

Zares izvrstna, tudi po zunanjsčini jako lična knjiga. Je neizmerne praktične važnosti in spriči mnogovrstnosti gradiva zelo poceni. Ni ga slučajja in boleznih, za katerega ne bi bilo strokovnjaškega nasveta v tej knjigi. Kako streči bolnikom, kako se ravhati pri naglih nezgodah in nesrečah, kako se varovati kužnih bolezni, kako streči porodnicam in dojenčkom — vse tu najdeš. Toplo priporočamo!

Harrasser, P. Georg, S. J. Reden und Referaten des allgemeinen deutschen Sodalentages in Linz 1907. 2 K 40 v.

Z veseljem bo vsak Slovenec, vsaka Slovenka, zlasti pa duhovnik voditelj Marijinih društev bral poročilo o sijajnem shodu nemških avstrijskih Marijinih otrok v Lincu. Nad 3000 je bilo udeležencev, govori in posveti pa so temeljne važnosti tudi za nas. Knjiga nujna toliko praktično izkušenega organizacijskega materiala za osnovo nabožnih društev kakor malokatera druga.

Shod v Hotedrščici.

Minolo nedeljo je bil shod v Hotedrščici pri županu g. Petkovšku. Shod je bila sklicala »Kmečka zveza za logaški okraj«. Prostor zbirališča je bil okrašen z zastavami in zelenjem.

Nova posojilnica.

Prvi govornik, gospod župnik logaški Lavrič, je pojasnil zborovalcem potrebo in pomen kmečkih zvez ter društvena pravila. Kmečki stan potrebuje državne in deželne podpore, mora pa si pomagati tudi sam. Kmet potrebuje kredita in nudijo ga mu male posojilnice in hranilnice po občinah. Tukaj morejo posamezniki vlagati na obresti svoje prihranke, pa tudi dobivati posojila brez posebnih stroškov. Vsi ti pogoji pa govore za to, da se tudi v Hotedrščici ustanovi posojilnica in hranilnica.

Ta poljudni govor je tako prepričal in navdušil navzoče, da so se mnogi takoj priglasili kot ustanovni člani. V kratkem se skliče občni zbor, ki izvoli odbor ter ukrene nadaljne potrebne korake. Nato je

poslanec dr. Žitnik

poročal o deželni in državni zboru. Rekel je uvodno: Rad sem se odzval po-

vabilu odbora »Kmečke zveze«, da se vam predstavim kot vaš novi deželni poslanec. Bil sem skoraj deset let tudi vaš državni poslanec, a vam nikdar nisem prišel poročat. In zakaj ne? Ker bi se vam bil moral vsiljevati, česar pa nisem hotel. Prebivalstvo tukaj in v okolici je bilo nahujskano proti meni in naši stranki. Ljudstvu pa so se odprle oči, da so ravno tisti hujskači bili in so največji nasprotniki, izdajalci ljudskih koristi. (Živahno pritrdjevanje.) Navzlic temu pa sem tudi za logaški sodni okraj vedno storil svojo dolžnost, kedar so mi volivci izražali svoje želje.

Nato govornik pojasni povod obstrukciji v deželni zboru in uspeh, ki je nova četrt kurija. Ako bode prebivalstvo ohranilo dosedanje zaupanje naši S. L. S., potem je tudi upravičeno upanje, da stranka sama dobi večino v deželni zboru. Liberalci so kričali in pisali venomer: »Liberalcem groš, klerikalcem knof«. Ta klic je imel edini namen, da zmede vse vrste, razprši našo armado v liberalni tabor. Zgodilo se je nasprotno. Lani je bil morda javen shod naše stranke v Hotedrščici še nemogoče. Danes pa politični nasprotnik vsak v svojem kotu kuhajo jezo.

Prva naloga novega deželnega zbora pa bode, da uredi deželne finance, ki izkazujejo velik primanjkljaj v rednem računu. Nadaljna naloga deželnega zbora bode, da posveti vse svoje moči socialnopolitičnim in gospodarskim vprašanjem. Tedaj bi imeli priliko posnemati liberalce ter reči: »Klerikalcem groš in liberalcem knof.« — (Smeh.) — Tega pa ne bomo storili, ako smo v večini, ampak skrbeli za redno, pametno gospodarstvo ter delili podpore po razmerah.

Govornik nato našteva razna nujna potrebna kulturna dela v deželi, katera bodo zahtevala še več milijonov kron. Dežela in prebivalstvo sama ne zmoreta vseh žrtev, pomagati nam mora država. Zato smo v državnem zboru predlagali in utemeljevali zahtevo, da se vsaj podvoji državni prispevek za izboljševanje zemljišč, vodovode, uravnava voda, sploh za povzdigo kmetijstva. Vlada nam tudi zagotavlja v bodoče večje podpore za razne panoge poljedelstva.

Živinoreja.

Glavni vir dohodkov je kmetu v obče še živinoreja. Tega prepričanja je tudi vlada, ki zadnji čas v istini obrača večjo pozornost na povzdigo živinoreje. Ako pa hočemo pospeševati živinorejo, moramo izboljšati tudi pašnike. Vlada je že izdelala načrt zakona, po katerem bi se izboljšali pašniki v planinah. Vse dobro in koristno! Toda zakon bi delil dobroto le planincem, dočim bi velika večina kranjske dežele ne bila deležna. Mi znamo ceniti pašo v planinah, osobito za mlado živino; toda z isto pravico bomo zahtevali poslanci, da se ta načrt zakona za izboljšanje pašnikov izpremeni ter raztegne na vso deželo. Notranjska ima obširne pašnike in senožeti. Toda vse je treba izboljšati s pomočjo dežele in države. (Pritrdjevanje.) Toda čujte! Poljedelsko ministrstvo je uvažujoč pomen in korist pašnikov lani izdalo ukaz, naj ravnateljstva državnih gozdov in posestev po možnosti kmetom dovoljujejo pašo. Potrebno in koristno! Narobe svet pa je, da ista vlada kmetom prepoveduje pašo v njihovih gozdih, koder živina ne dela najmanjše škode. To birokraško kratkovidnost sem nedavno grajal v proračunskem odseku v priči poljedelskega ministra in njegovih uradnikov. Včeraj pa mi je očital neki gospod uradnik deželne vlade, da ni res, kar sem trdil, da kmetje večkrat ne govore resnice itd.

Tukaj ste zbrani možje iz Dol. in Gor. Logatca ter iz Hotedrščice. Povejte mi še enkrat, ali ni res vlada že pred leti prepovedala pašo v gozdih, ki ste jih pred desetletji dobili od graščine? (Klici: Res je!) Te pritožbe kmetov sem večkrat slišal v Planini in v obeh Logatcih. Istina je, da je paša prepovedana, in vem tudi vzrok, zakaj je to storila politična oblast. Iz prevelike ljubezni do kmeta gotovo ne, pač pa iz naklonjenosti do gotovih krogov. In ravno tisti vladni organi, ki so v tem vprašanju delali škodo kmetu, se sedaj norčujejo, češ, da ne poznamo gozdnega zakona in pa tistih, ki nagajajo kmetu, ker se ni še popolnoma pridal liberalcem. Več o tem govorim v državnem zboru.

Izdajalci ljudskih koristi!

Poslanec Žitnik govori nato o dveh vladnih predlogih, ki se tičejo vojaške službe. V prvi predlogi zahteva vlada, da se število vojaških novincev za deželno brambo pomnoži za 4740 mož. Druga predloga, ki naj se skupaj reši s prvo, pa zagotavlja državno podporo revnim družinam rezervistov za časa orožnih vaj. Minister za deželno brambo podmaršal pl. Georgi je dne 13. maja t. l. v zbornici

govoril med drugim: Popolnoma se strinjam z zahtevo poslancev, da se z vojniki ravna spodobno in ne sirovo. V drugi vrsti zahteva vojna uprava, da se spoštujejo ideali, ki so dragi in sveti možu, posebno pa versko in narodno prepričanje. V tem oziru so se razmere v armadi korenito izboljšale. V velikem številu armade so seveda še vedno mogoči posamezni slučajji sirovosti, ki pa se včasih tudi pretiravajo.

Od leta 1889 do konca 1902 je avstrijska deželna bramba štela 10.000 mož. ogrska (honved) pa 12.500, torej 2500 več. Leta 1903 pa šteje avstrijska deželna bramba 15.050 mož, torej 2550 mož več od ogrske. Od 15.050 mož pa jih je predčasno na dopustu 250, torej jih ostane v službi 14.800. Po razmerju prebivalstva pa je ogrska deželna bramba močnejša od avstrijske. Od leta 1889 so Ogrji dali za svojo deželno brambo 250.000 novincev. Avstrijci pa 238.058. Torej sedaj dajejo avstrijske dežele od leta 1903 za deželno brambo 14.500, Tirolskega in Predarelsko, kjer deželna zboru dovoljujeta novince, pa 550 mož, skupaj 15.050. Vlada pa zahteva sedaj več 4740 novincev, katerim moramo prističi še 180 več mož s Tirolskega in Predarelskega, skupaj torej 4920. Vsak brambovec stane državo na leto 350 kron. Recimo, da stane eno krono, torej se pomnožijo stroški za 4920 × 365 = 1.795.800 kron.

Več novincev pa potrebujejo v prvi vrsti za 36 vojaških oddelkov s strelnimi stroji, in sicer 234 častnikov, 324 podčastnikov in 720 mož; dalje pomnože moštvo pri brambovskem topništvu in gorskih oddelkih.

Kranjska dežela je doslej dajala na leto 328 novincev za deželno brambo; po novem zakonu bi jih dajala 437, torej več 109 mož.

Da pa vlada dobi v zbornici potrebno večino glasov, nam ponuja:

1. Za revnejše družine ob času orožnih vaj okroglo tri milijone in 500 tisoč K na leto. Podpora bode iznašala polovico dnevnega običajnega zaslužka v tistem sodnem okraju. Ako n. pr. zasluži mož ali reditelj družine na dan tri krone, dobila bode njegova družina 75 krajcarjev, in sicer za vsak dan orožnih vaj; za pot tje in nazaj, ako potovanje do vojaške štacije traja več kot 12 ur; za vsak dan, ki ga je vojak morda zamudil čez dobo vojaških vaj vsled oboletosti med orožnimi vajami.

Te podpore ne bodo deležne družine, ako reditelj med orožnimi vajami dobiva redno svojo plačo ali sploh nima izgube na dohodkih, in premožnejši, ki vsled orožnih vaj ne trpe znatne škode. Ako trajajo orožne vaje štiri tedne in potovanje tje in nazaj traja najmanj en dan, dobi družina okroglo 43 kron, če gospodar zasluži na dan povprek tri krone.

Seveda se stroški vsled teh podpor pomnože za tri milijone in pol, toda razdeljeni bodo davki na premožnejše prebivalstvo, deležno pa bode podpor revnejše prebivalstvo, kar zahteva socialna pravičnost.

2. Posebno olajšavo vojaških bremen pa dobi prebivalstvo sploh, ker v bodoče odpadete obe zadnji štiritedenski orožni vaji za deželno brambo in zadnja orožna vaja za vse vojake, ki iz stalne armade pridejo v rezervo. Sedaj pa računajte! Na leto jih je k orožnim vajam poklicanih 44.000 mož, ki so večinoma družinski očete. Gotovo je velikega pomena, ako samo pri deželni brambi odpade tretjina orožnih vaj.

3. Dalje dobi že tekoče leto tri tedne dopusta ob žetvi vsak vojak, ki je kmečki sin. V prvi vrsti dobe dopust vojaki, ki niso bili oproščeni po paragrafih 33., 34. in 60. bramenga zakona. Torej iz družinskih razmer. Očetje se morajo pravočasno oglasiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu ali pa vojaki sami pri raportu. Ako torej pristejemo še dopuste k onim orožnim vaj, dobimo skoraj isto število dni, potem bode moralo služiti 4920 novincev za deželno brambo.

4. Doslej je bilo od 15.050 brambovskih novincev predčasno odpuščenih iz službe 250 mož; v bodoče jih bodo predčasno odpustili 500.

5. Uprava deželne brambe bode v bodoče vsa živila, krmo, oves itd. kupovala neposredno od avstrijskih producentov potem gospodarskih organizacij. Ti izdatki deželne brambe znašajo na leto povprek 5 milijonov kron, ki pridejo brez prekupcev med avstrijsko prebivalstvo.

Dne 13. maja pa je poslanska zbornica z 280 glasovi proti 136 sprejela le najnost predloga, da se nadalje sprejema o vprašanju, ali naj se dovoli več 4920 novincev. Zakon torej ni še sprejet. Vladna predloga je še v odseku.

Sedaj pa poslušajte, kaj piše »Narod« v sobotni številki. Trdi namreč, da smo

»izdajalci ljudskih koristi«, ker smo glasovali za najnost predloga. »Varali smo slovensko javnost, darovali zopet enkrat molohu militarizmu ljudske žulje, ne da bi dobili najmanjšo kompenzacijo.« Potem z mastnimi črkami našteje vsa naša imena, češ, glejte jih izdajalce ljudskih koristi, ki se ne zmenijo za ljudske potrebe.

Kar čez noč je »Narod« postal kmečki prijatelj, tisti »Narod«, ki je že neštivnilokrat na najgrši način ozmerjal in opsoval naše kmete. Našel sem razno olajšave in odškodnine, ki jih dobi prebivalstvo, posebno pa kmečko, ako deželna bramba dobi več novincev. »Narod« pa trdi, da se nobena naših zahtev ne izpolni, da se za ljudstvo nič ne stori. Kakor je to očitano le prozorno hujskanje, tako abotna je tudi »Narodova« trditev, da bode 5000 fantov več veljalo na leto okroglo pet milijonov več, da se pomnoži skupna armada le na avstrijske stroške in da bi pri tej priliki lahko dosegli dveletno službo pri vojaki.

Da, izdatki se bodo pomnožili na leto za okroglih pet milijonov, toda tri in pol milijona dobé revne družine rezervistov. To vendar ni izguba ali nov davek. Seveda Ogrji ne bodo nič plačali, ker Avstrija vedno sama plačuje svojo deželno brambo, kakor Ogrji svoj honved. Gotovo pa bodo tudi Ogrji v kratkem pomnožili svojo deželno brambo, za kar pa Avstrijci ne bodo nič plačali. In dveletno službo, pravi »Narod«, mogli bi pri tej priliki dobiti kot kompenzacijo! Ta pa je že celo debela. Ako bomo hoteli dobiti dveletno službo pri vojaki, dovoliti bomo morali okroglo 50 tisoč več vojaških novincev za stalno armado, ter najmanj 50 milijonov kron več. To vprašanje je sicer tudi že v razgovoru, toda ni v zvezi s povišanjem števila brambovcev.

Po »Narodovem« mnenju pa so pravi ljudski prijatelji tisti slovenski napredni poslanci, ki 13. maja niso glasovali za najnost predloga, ampak so zbežljali iz zbornice ter pri durih gledali nas, ko smo izdajali ljudstvo! Ta trditev je tako smešna, kakor pet krav za groš. Kakor sem že omenil, je najnost obveljala le z 280 glasovi proti 136. Za najnost pa je potrebna dvetretjinska večina. V jugoslovanskem klubu pa je šest takozvanih »naprednih« slovenskih poslancev. Ako bi bili le štirje ostali v zbornici ter glasovali proti najnosti, bi najnost ne obveljala in vsaj v tem zasedanju bi predlog več ne prišel na dnevni red. Vprašam torej, zakaj niso glasovali proti najnosti ter kmeta rešili »novega, težkega krvnega in denarnega davka.« (Živahno pritrdjevanje in smeh.) Morda pravo zadenem, ako rečem, da so tudi napredni slovenski poslanci vpoštevali znatne olajšave, ki jih dobimo za 4920 novincev. Znano je namreč, da so pred tedni sklenili v klubu glasovati za ta predlog. Iz tega morete sklepati, da je »Narodov« članek golo hujskanje, ki pa nas prav nič ne moti in gotovo tudi ne razsodnih ljudi v njegovem taboru.

Ljudsko zavarovanje.

Še nekaj besed o ljudskem zavarovanju. Vlada je izdelala načrt zakona, po katerem bodo zavarovani delavci, tudi poljedelski, za starost, slučaj onemoglosti in boleznih. Mi popolnoma soglašamo, da se to zgodi, toda zahtevamo, da se ob enem z enakim zakonom zagotovi zavarovanje tudi za samostojne manjše kmečke posestnike in rokodelce. (Živahno pritrdjevanje.) Ako bode država prispevala za delavsko zavarovanje, mora isto storiti tudi za kmečke in rokodelski stan. V ta namen naj vlada porabi od dr. Luegerja nasvetovanih 100 milijonov kron povodom cesarjeve 60-letnice vladanja. Obresti od te svote pa ne zadoščajo. Ako se zgodi, da v gosposki zbornici ne obvelja načrt zakona, s katerim bi se davek od sladkorja znižal za 28 milijonov, potem naj vlada ta dohodek porabi za ljudsko zavarovanje. Tudi vlada dobi nekaj milijonov, ako podpravi zavarovanje zoper ogenj. Vem, da bodo zopet kričali zoper mene, ker sem tukaj javno sprožil to misel. To pa poslance ne sme motiti, ako se dohodki ljudskih žuljev porabijo za ljudske koristi. (Živahno pritrdjevanje.)

Poslanec Gostinčar

naglašja, da hoče govoriti o stanovski organizaciji, ker je že predgovornik naštel vse važnejše dogodke in predloge v drž. zboru, ter nadaljuje: Danes ste ustanovili novo hranilnico in posojilnico ter s tem stopili na polje zadržne organizacije. Posojilništvo se je lepo razvilo v naši domovini in rešilo velik del našega kmečkega prebivalstva oderuhov, ki so imeli v tem oziru preje proste roke. Ker je torej posojilniška organizacija nasprotna in nevarna oderuštvo, zato so oderuhi tako divjali in kričali proti njej. Ta organizacija je silno koristna za naše ljudstvo v gmotnem, pa

tudi v moralnem oziru, ker budi in utrjuje stanovsko zavest. Ko se bode naš kmet zavedal svoje veljave in svojih pravic, potem bode tudi vedel porabiti svojo veljavo v svojo korist. Potrebna nam je vsestranska izobrazba, katero nam nudijo društva in zadružništvo. Treba pa se je resno poprijeti dela. Kot poslanec Vaš pa prosim, da me redno obveščate o vseh javnih zadevah, v katerih hočem posredovati. Vedno in povsod sem na razpolago svojim volivcem. Ti pa naj se zganejo povsod, da napreduje dobra stvar. (Živahna pohvala.)

Predsednik shodu je prečital resolucije za ljudsko zavarovanje, nadaljno olajšanje vojaške službe in zaupnico poslancem S. L. S. Prvi javni shod v Hotedrščici je dobro uspel, kar pričča, da čim dalje in globlje prodira politična zrelost našega ljudstva.

Državni zbor.

Dunaj, 29. maja.

Zbornica postaja zopet pusta in prazna. Posamezni govorniki so veseli, ako imajo dvajset ali trideset poslušalcev med poslanci. Sploh je več občinstva na galerijah, nego poslancev v zbornici. Nekaj ministrov je bilo navzočih začetkom seje, nato so se kmalu porazgubili. Naravnost škandal pa je, da so tudi odseki večinoma nesklepčni. Vpeljati bi morali strog red. Kdor zamudi trikrat neopravičeno odsekovo sejo, izgubi svoj mandat v odseku. Tako pa se mnogi zanašajo na marljivo tovariše, češ, bodo že ti opravili brez nas.

Poštni oficianti in aspiranti.

Danes je trgovinski minister dr. Fiedler odgovoril na interpelacijo zaradi pošt-nih oficiantov in aspirantov. V grudnu 1907 je bilo 83 oficiantov imenovanih za aspirante. Drugi pridejo čim preje na vrsto. Vlada jim hoče vojaška leta všteti v pokojnino. Vrše se obravnave za ustanovitev osebnih komisij.

Proračunska razprava.

Prvi današnji govornik je bil staror-usinski poslanec dr. Korol, ki je govoril o razmerah v Galiciji ter odbijal očitanja rusofilstva.

Češki radikalec Choc je govoril izključno o nemško-češkem prepiru ter prijemal vlado, ki ne izvršuje narodne enakopravnosti.

Krščanski socialc Silberer je priporočal izpremembo poslovnika, pomnožitev državne policije na Dunaju ter podpore za razne »športe«. Grajal je anarhijo v državnih uradih, in zvišanje telefonskih in pošt-nih pristojbin.

Tržaški poslanec dr. Rybač je govoril v obče o jezikovnih in gospodarskih vprašanjih v slovenskih pokrajinah, osobito pa na Tržaškem. Navaja številke v dokaz, da vlada pač podpira Nemce in Italijane, za vlada pač podpira Nemce in Italijane, zanemarja pa Slovane na jugu.

Češki poslanec dr. Čelahovsky navaja znane češke narodne zahteve.

Rumunski poslanec Simonovicz opisuje bukovinske razmere ter zahteva, da vlada enako podpira Bukovino, kakor Dalmacijo.

Češki agrarec Dürich govori obširno o češko-nemškem vprašanju, zahteva izpremembo osebne dohodarine, izboljšanje deželnih financ z državnimi prispevki in ustanovitev strokovnih šol za mlinarje.

Danes so govorili še dr. Levickyj, Jes-ser in Stark. Glavna govornika sta dr. Glebinski in socialni demokrat Nemeč.

V ponedeljek prične zbornica nadrobno razpravo o proračunu.

Več lepih kmetij

od 6 do 18 johov, na Štajerskem v bližini Gradca, se po ugodnih pogojih **proda**. Parcele posameznega posestva niso razkosane, temveč se drže skupaj. (Arondirano.)
V sredini vsakega posestva stoji poleg hiše z lepim stanovanjem dobro urejeno prostorno gospodarsko poslopje, kakor hlevi itd.
Velikosti posestva primeren gozd meji na zemljišče. Pojasnila daje **A. Lavrenčič, Thal, pošta Götting pri Gradcu.** 1270 3-3

Moško kolo

znamke Puch I. vrste s prostim tekom se ceno proda. Kje pove uprava „Slovenca“. 1337 3-1

Istrski braki

(psi in psice) potrebni za lovsko skupino slavnostnega sprevoda na Dunaju se prosijo na posodo. Živali morajo biti čiste pasme, brez napak glede zunjanosti. Barve: čisto bela ali bela in rmena. Popadljivi psi so izključeni od uporabe. Za prevoz in prehrano psov tja in nazaj skrbi odbor. Prijazne ponudbe ali vprašanja vsprejema:

Dr. Ivan Robida
Ljubljana Sodne ulce 6.
1336 3-1

V tovarni za lep (Leimfabrik) v Ljubljani se sprejme takoj močan in trezen 1346 2-1

hlapec

h konjem za prevažanje blaga.

MLIN

1322 se da v najem ali pa sprejme 2-2
mlinarskega pomočnika.

Ivan Demšar — Železniki.

Prodajo se kmetska posestva na Štajerskem.

1. Posestvo obsegajoče 73 oralov, z vsemi gospodarskimi poslopji (13 oralov njiv in travnikov, 60 oralov gozda). Cena K 28.000. Posestvo leži v konjiškem okraju na Pohorju.
  2. Posestvo obsegajoče 146 oralov (25 oralov njiv in travnikov, drugo gozd). Gospodarska poslopja so še v dobrem stanu. Zraven sta tudi dve žagi. — Cena K 80.000. — Posestvo se nahaja v ribniškem okraju pri Mariboru.
  3. 112 oralov samega črnega lesa. Cena K 80.000. — Nahaja se na Pohorju blizu Maribora, tri ure od južne železnice.
  4. Posestvo obsegajoče 59 oralov (13 oralov travnikov, tri orale vinograda, štiri orale njiv), lepo novo zidano hišo in druga gospodarska poslopja, se proda za K 40.000. Nahaja se eno uro od Poličan ob južni železnici.
- Naprodaj so tudi druga večja posestva.
Pojasnila se dobe pod: „**Posestvaprodaalec**“, 1311 3-3 Celje, poštneležeče 63.

Zahtevajte brezplačno dopisilitev mojega ilustriranega kataloga z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vrzame nazaj za popolni znesek. Slika 1/2 nav. velikosti.

- St. 365 srebrna dam-ska remont. gl. 8-50
- St. 322 srebrna meška remont. 8-50
- St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov 5-— dvojni plašč 6-50
- St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Klffmann,
največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvov v vse dežele. **Maribor L.5., štajersko.**

Istrska vina

Muškati beli, belo vino, teran, rudeče vino, kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku
Anton Ferlan dl Giorglo
1009 24-11 Rovinj, Istra.

posestvo

obsegajoče 28 oralov njiv, travnikov in gozdov, se proda z vsemi gospodarskimi poslopji v prijaznem kraju na **Spodnjem Štajerskem**, oddaljeno 1 uro od Maribora in 1/2 ure od železniške postaje. Skupna cena je 21.000 kron.
Več se izve pri **Josipu Serneč** v Gradiški, Spod. sv. Kungota, p. Pesnica na Štajerskem.

1 letno pis. jamstvo! Brez konkurence v kakovosti!

Razposilja po povzetju 272 20-18
prva tovarna ur Hanns Konrad
c in kr dvorni založnik
v Mostu (Brux) št. 157 (Češko).
Rogata ilustr. ceniki s nad 8000 slikami se na ne btevo pošljejo gratis in franko.

Štev. 204/pr.

Razpis.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti mesto sekundarija z adjutom letnih 1200 K in 20% draginjsko doklado ter prostim stanovanjem. Prosilci za to mesto predložijo naj svoje z dokazili o starosti, o doktoratu medicine, o eventualnem dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega ter nemškega jezika opremljene prošnje

do 20. junija 1908. l.

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.
Deželni odbor kranjski.
Ljubljana 27. maja 1908.

Košnja lucerne detelje.

Na bivšem Mavželnovem zemljišču v katastralni občini Dravljje poleg drevesnice „Kranjske kmet. družbe“ ob državni cesti v **Gornji Šiški** se bo **dne 31. majnika ob 3. uri popoldne** na licu mesta prodajalo na javni dražbi **več parcel za letošnjo košnjo**. Živinorejci se vabijo, da se udeležijo mnogoštevilno in ob določeni uri te dražbe.
Z odličnim spoštovanjem
Rozalija Starkel.

1341 1-1

Naznanilo preselitve!

Podpisana tiskarna in upravništvo lista „Laibacher Zeitung“ uljudno naznanjata, da se njuna **pisarna od 1. junija t.l. v novi hiši, Miklošičeva cesta št. 20, v pritličji na levo nahaja,** kjer se bodo vsa tozadevna naročila in plačila prevzemala.
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.
Telefon št. 52. 1345 2-1 Telefon št. 52.

Najboljša krma za pse je in ostane Fattingerjev kolač za pse ki je med vsemi krmili najboljše sestavljen in najbolj redilen. 50 Kg K 23.—, 5 kg pošt. prosto K 3-20.
Fattingerjev Puppy Bisquit za mlade pse, 50 kg K 26.—, 5 kg pošt. prosto K 3-50
Prospecte pošilja zastoj tovarna za pat. kolače za pse in krmo za perutnino **Wiener-Neustadt**. — Nad 250 prvih cen. Fattingerjeva krmila se izdelujejo pod živinozdr. nadzorstvom. 467 26-8

Mlad pomočnik in en učenec

za kovaško obrt se takoj sprejme pri gospodu **Anton Ausecu, kovaču v Pudobu,** 1272 pošta Staritrg pri Rakeku. 2-2

Odvetniški koncipijent

se išče za pisarno **dr. Ivana Benkoviča v Brežicah.**
Sprejme se tudi začetnik. 1320 3-3

Gimnazijski konvikt benediktinskega samostana št. Paul.

V lepi zdravi legi v lavantinski dolini, Koroško, (ob državni železnici Zeltweg-Celje.) Javna, popolna gimnazija in zasebni pripraviljavni tečaj. Konvikt je vsled prezidave znatno povečan; razsežne naprave za mladinske igre in telesne vaje; najmodernejše kopalne priprave, elektriška razsvetljava itd. Za pevce znižane cene. Prospekti se dobe pri predstojništvu konvikta. 1316 8-2

HRVAŠKA.

Z vseučilišča.

Dne 27. t. m. je potekel rok za vpisovanje na vseučilišču. Vpisali so se le trije dijaki, in sicer dva na modroslovski, eden na pravoslovni fakulteti. Če bi hodilo k predavanju tudi onih 14 pravnikov in 11 modroslovcev, ki svoj čas niso vzeli odpuštnic, bilo bi vseh dijakov na zagrebškem vseučilišču — izvzemši bogoslovce — 28, profesorjev na obeh svetskih fakultetah pa je 56, torej prihajata po dva na enega slušatelja!

AVSTRO OGRSKA.

Cesarjev jubilej.

Na Dunaj so došli malone vsi generali iz Avstrije in Ogrske kakor tudi častniške deputacije onih polkov, ki nosijo ime cesarja Franc Jožefa I. Posl. dr. Heilinger je naprosil pravosodnega ministra, naj se zavzame, da se pomiloste, ki so dobili v mladosti kak zapor. Pravosodni minister je rekel, da mu je želja zelo simpatična.

Wahrmund

se je posvetoval s svobodomiselnimi finki in bruci o položaju. Po informaciji se je podal k rektorju pl. Scala. Na Dunaju se govori, da bo premeščen Wahrmund v Prago. »Tiroler Stimmen« poročajo, da je predlagalo državno pravdnišvo, naj se Wahrmund kazensko zasleduje.

Zasedanje češkega in moravskega deželnega zbora.

Poslanca Mastalka in Udržal sta zahtevala osemtedensko zasedanje češkega deželnega zbora od konca avgusta do oktobra. Ministrski predsednik je izjavil, da se skliče češki deželni zbor po državnozbornem v tridnevno zasedanje, da se konstituira, septembra zboruje deželni zbor štiri, meseca januarja pa dva tedna. Tudi moravski deželni zbor bo sklican meseca junija.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Sziklayev predlog o elektriški lokalni železnici Požun deželna meja se je nakazal finančnemu in komunikacijskemu odseku.

Madžarska komedija.

Kmeti je zagrozil, da izstopi s 25 poslanci iz Košutove stranke z ozirom na obljubljeni izboljšanje častniških plač. Wekerle jih je pa pomiril z obljubo, da se meseca oktobra zvišajo plače državnim uradnikom.

Češka zmaga v brnski zbornici.

Brnska notarska zbornica je izvolila prvega češkega predsednika in sicer notarja Frančiška Maderja, v odbor pa tri Nemce in tri Čeha, za namestnika pa enega Nemca in dva Čeha.

VELIKE GOLJUFIJE V KIELSKI CESARSKI LADJEDELNICI.

V nemških cesarskih kielskih ladjedelnicah so zasledili velike goljufige. Zaprli so zato skladiščnega ravnatelja Heinricha, veletržca Frankenthala v Kielu in trgovca Bauera v Wilhemshavenu.

NAPAD NA ITALIJANE V SALONI V ITALIJANSKI ZBORNICI.

Podtajnik italijanskega zunanjega ministrstva Masoni je odgovarjal na Masonijevo interpelacijo o demonstracijah v Salonu proti Italijanom. Tajnik naglašja, da je 17. t. m. sunil neki Srb nekega Italijana. Italijani so se umaknili na čoln. Srbi so obmetavali Italijane s kamni. Italijanski konzulat krepko podpirajo avstrijske oblasti. Italijanska vlada hoče preskrbeti zadoščene napadenim italijanskim delavcem.

PROTI POPOTOVANJU ANGLEŠKEGA KRALJA V RUSIJO.

Londonski socialisti in radikalcii agitirajo proti popotovanju angleškega kralja v Rusijo. Sklenili so ostro resolucijo proti obisku angleškega kralja v Rusiji.

NEMEC UBIT V JEKATERINODARJU.

Peterburg. 29. maja. V Jekaterinodarju so bile o priliki preiskave pri nekem Udmintienku ubite tri osebe, med njimi nemški podanik Thurn. Kadeti bodo o tem interperirali v dumi. Nemški konzul v Novorosijskem je o dogodku obvestil nemško poslaništvo v Peterburgu.

BOMBA V VARŠAVI.

Berolin. 29. maja. Predvčeršnjim je bila v Varšavi vržena bomba v stanovanje nekega lastnika tvornice za papir ter mu je ubila šest let starega sinčka in ranila dve služkinji. Bombo je nekdo vrgel iz maščevanja.

MULEJ HAFID ZMAGUJE.

Pariz. 29. maja. Vsa bližnja plemena so priznala Mulej Hafida. Samo domačini v Tangerju se še ne morejo odločiti, ker se boje Francozov.

OSLABLJENA ABDUL AZISEVA ARMADA.

Ostanki armade maroškega sultana Abdul Azisa so se umaknili v Rabat. Abdul Azisevo armado je zapustilo dve tretjini vojakov.

FALLIERESOV POVRATEK Z ANGLEŠKE.

Predsednik francoske ljudovlade Fallières se je povrnil na Francosko. Na londonskem kolodvoru sta se poslovila od njega kralj Edvard in waleški princ. V Calaisu je Fallières govoril in naglašal, da jamči utrjena »Entente cordiale« za svetovni mir.

PROTI NEANGLEŠKIM ZVEZAM Z ANGLEŠKO VZHODNO AFRIKO.

Unionisti so zahtevali v angleški poslaniški zbornici podporo za direktno angleško paroplovno zvezo z angleško vzhodno Afriko z ozirom na to, ker so se ptuje in osobito nemške družbe polastile prometa. Kolonialni urad je pa izjavil, da nasprotuje podpori, ki bi morala biti zelo visoka, da bi konkurirali z nemškimi ladjami, ki vozijo poceni angleško blago na račun nemškega davkoplačevalca.

VSTAJA NA SAMOSU.

O dogodkih na Samosu še ni natančnih poročil. Tudi ni še natančno znano, koliko je padlo v boju orožnikov, vojakov in Samočanov. Avstro-ogrski častni konzul poroča, da je blokiran s šolarji. Tudi ostali konzuli so blokirani. Konzuli zahtevajo pomoč. Iz Soluna so odposlali valija Reif pašo z dvema torpedovkama, iz Carigrada pa z jachtom kontraadmirala Halil paša. Iz Carigrada so odposlali še križarico »Abdul Hamid« in torpednega rušilca. Odpošljejo pa še več vojnihi ladij in pet bataljonov vojakov. Iz Soluna so odposlali dva, iz Smirne in iz Dedeagača pa po en bataljon. V vladni palači je blokiran z vojaki samoški knez.

Dnevne novice.

+ **Jubilejski sprevod na Dunaju.** Poizvedeli smo, da kranjski odbor nadaljuje najuspešnejše svoje delo, ki je sedaj v najlepšem teku. Kljub marsikaterim težkočam je gotovo, da pride kranjska skupina pravočasno in najlepše urejena k slavnostnemu sprevodu na Dunaj in da bo z njo zastopana kranjska dežela kar najčastneje. Odbor deluje neumorno; dan za dnevom se vrše posvetovanja. V deželnem dvorcu je v sobi št. 77 stalna njegova pisarna. Dolej je prijavljenih lepo število udeležencev s pristnimi in krasnimi narodnimi nošami iz vseh krajev. Da se ogromno delo olajša, se je razdelil odbor v tri odseke, ki vsak v svojem področju najživahnejše delujejo. Ti odseki so: finančni, administrativni in umetniški ter pisarniški. Odredilo se je, da se izvrši po deželi konečno nadzorovalno potovanje. Odposlanci odbora dele pri tem udeležencem izkaznice, brez katerih je udeležba in sodelovanje nemogoče. Ta posel sta prevzela za Gorenjsko slikar Žmitek in dr. Robida, za Dolenjsko slikar Rašica in urednik Štefe; ljubljanski udeleženci in ljubljanska okolica so se poverili slikarju Magoliču, dočim je ureditev in prireditve kočevske skupine prevzel slikar Wettach. Ravno tako so predpriprave za slikovit in krasen banderium na konjih že skoraj docela izvršene.

+ **Nabiranje prostovoljnih prispevkov za jubilejski sprevod.** Svoječasno smo objavili oklic kranjskega odbora za dunajski cesarski slavnostni sprevod. Poročalo se nam je nato, da so se že darovale v ta namen znatne svote. Dunajski osrednji odbor je namreč prevzel znaten del stroškov v svoje pokritje, vendar pa narase kranjskemu odboru precej stroškov, ker povzroča zlasti nabava nekaterih kostumov, zlasti onih za banderium precejšnjo stroške. Odbor pa mora posebno radi tega računati z radodarnostjo prebivalstva, ker se je pričelo v zadnjem času tekmovanje posameznih dežel, da, celo takih, ki se spočetka niso menile za sprevod, dočim so sedaj prispevale v ta namen izdatne svote, ki so vsled tega nadkrilile ostale dežele in ki hočejo s tem doseči, da bodo njih skupine kolikor mogoče krasne in slikovite. Tudi kranjski odbor računa pri vprizoritvi kranjske skupine z radodarnostjo prebivalstva, ki bo pri svoji naklonjenosti do vladarske hiše in pri svojem rodoljubju gotovo to prireditve najizdatnejše gmotno podpiralo. Odbor je namreč trdno prepričan, da ta podpora ne izostane. Vsled tega se je obrnil odbor pismeno do posameznih korporacij in oseb s prošnjo, da ga pri njegovem delu gmotno podpirajo, in pričakuje, da bo njegova prošnja našla vsestranski odmev. Pred vsem pa se naprošajo odborniki in zaupniki v Ljubljani in na deželi, da po najboljših močeh

podpirajo započeto delo in da s tem pripomorejo, da odnese Kranjska z Dunaja kar najslajnejše uspehe, trajne blagodejne spomine.

+ **Dr. Ivan Šarič,** novoposvečeni škof cezaropolitanski in pomožni škof vrhbosanski, je rojen 27. avgusta 1871 v Travniku kot edini sin hišnega posestnika in trgovca. Ljudsko šolo je dovršil pri usmiljenih sestrah v Docu. Tam je dobil prve kali verskega in domoljubnega navdušenja. Oče mu je umrl, ko je dovršil ljudsko šolo, in mati, ki živi še danes, ga je dala v gimnazijo družbe Jezusove v Travniku, kjer je leta 1891 maturiral z odličnim uspehom. Nato se je posvetil bogoslovju ter bi posvečen v mašnika 22. julija 1894. Posvetil ga je nadškof dr. Stadler. Mladi duhovnik je postal takoj katehet na šoli usmiljenih sester v Sarajevu. Kot veroučitelj se je vpisal na zagrebški bogoslovni fakulteti, polagal kot privatni slušatelj rigorozne ter dosegel doktorat sv. pisma. Že drugo leto bivanja v Sarajevu ga je nadškof izvolil za člana stolnega kapitelja in kot tak je prevzel uredništvo »Vrhbosne«, v kateri lastnosti je tekom 12 let povzdignil list med najuglednejše hrvatske časopise. Kot ravnatelj vseh zavodov sv. Vincencija Pavlanskega v Bosni in Hercegovini je podpiral z besedami in delom bogo- in rodoljubno delovanje usmiljenk, teh hrvatskemu ljudstvu tako dragih »belih sester«. Trajen spomenik v hrvatski književnosti si je postavil s svojimi pesmami Bogu, domovini in velikanom cerkve in Hrvatske na čast. Stalne vrednosti so njegovi bistroumni članki. Znani so njegovi prevodi iz tujih književnosti, vsakemu salonu v kras je njegova prelepa »Spomen-knjiga iz Bosne«.

+ **O priliki posvečenja škofa dr. Ivana Šariča** je izšel sarajevski »Hrvatski Dnevnik« v slavnostni obliki: v narodnih barvah in sliki novega škofa na prvi strani z navdušenimi članki in pesmami prvemu svetskemu škofu-Bosancu na čast. Izmed svečanosti, ki so jih o tej priliki priredili v Sarajevu, omenjamo serenado in bakljado, slavnostno akademijo v zavodu usmiljenih sester, svečanosti v zavodu sv. Avguština (hčera božje ljubezni), v nadškofovski sirotišnici in v zavodu sv. Jožefa.

+ **Plojevi najnovejši izrazi.** »Slovenski Gospodar« od 28. t. m. piše: Kakor se nam je sporočalo, je dr. Ploj dne 10. t. m. grozil na Dunaju Pišek, da bo naše poslance ožigosal zaradi nujnega predloga za Bukovce. To se je točno zgodilo že takoj v »Domovini« dne 20. t. m. Zraven pa so v tem dopisu tudi ti-le značilni izrazi: »jetična Kmečka zveza«, »jezuitizem v politiki«, »nemoralna in sramotna gonja nekaterih mladih kaplanov in gospodstva željnih fajmoštrov proti dr. Ploju«, »nahujskani in očitvidno zapeljani ljudje«, »politikujoči duhovniki«, »hujskajoči kaplani in fajmoštri«. Zares, veliko se je že naučil dr. Ploj v liberalni družbi. Da ne bo mogel tajiti dr. Ploj svojega spisa, se nam sporoča še z Dunaja: Dr. Ploj je grozil v ponedeljek, dne 18. maja popoldne posl. Pišek z ožigovanjem. Niti Ježovnika niti Robleka še ni bilo na Dunaju. V sredo, dne 20. t. m. pa prinese že »Domovina« ožigovanje! Nepobitno je torej, da je »Domovina« samo od dr. Ploja mogla dobiti poročilo! Ali je Ploj tako hitro pozabil, kaj so Celjani o njem pisali? Ali naj to ponatiskujemo od številke do številke, da ne bo več tega pozabil?

+ **Prevelika naglica škoduje** dr. Vilfanu, kjer se gre za narodne stvari. Zaka bi se pehal in trudil za slovenstvo, ko je vendar njegova slovenska narodnost dokazana že s tem, da so dali liberalci njegovo ime na slovenskih trobojnicah tiskati. Slovenska odvetniška zveza, ki kateri pripada tudi dr. Vilfan, je namreč sklenila, da se naj vsak njen član zoper kršitev jezikovnih pravic na dopusten način pritoži. Ko je dr. Vilfan dobil od deželnega sodišča v Celovcu zavrnjeno slovensko tožbo, se zaradi tega ni pritožil, kakor je to pisal svoj čas »Slovenski Narod«, ampak je napravil nemško tožbo. Ko je zastopnik toženca, gospod dr. Breje vložil na nemško tožbo dr. Vilfana slovenski tožbeni odgovor, tedaj se je zbrihal najprej celovski dr. Müller in takoj pisal dr. Vilfanu, da naj se pritoži. Čas za vložitev rekurza je bil pa vsled naglice dr. Vilfana zamujen. Na rekurz bi dr. Vilfan moral dobiti rešitev, ker je isti redno civilnopravno sredstvo. Da bi pa vsaj nekaj imel pokazati, je dr. Vilfan napravil nadzorno pritožbo, o kateri je vedel, da bo šla kakor vsaka druga na Koroškem — v koš. Rednih pritožb tedaj dr. Vilfan ne dela, pač pa je pripravljen s primerno naglico polniti koše koroških sodišč. Heil Hans!

+ **Nemška podivjanost.** Kake sadove rodi hujskanje in rovanje nemških listov, pokazalo se je jasno sinoči (petek večer) v Mariboru. Nemški srednješolci, katerim se je pridružilo precej učencev in vajencev, oboroženi s palicami bikovci, celo z revol-

verji (!) so tuleč in žvižgajoč naganjali slovenske dijake iz mestnega vrta. Bil je to prizor, ki se je studil vsakemu poštemu in olikanemu človeku. Srednješolska mladina, fanatično podivjana, to je uspeh današnje vzgoje. Nekaj pa moramo porabiti, kar jasno kaže korumpiranost današnjih razmer. Takoj v začetku tega divjanja sta bila v mestnem vrtu dva policaja, ki sta mirno vprašala, kaj se tukaj godi. Potem sta pa izgnila in ni bilo nobenega več videti, čeravno je to nemško divjanje trajalo nad dve uri. Ta tolpa srednješolcev se je tuleč, žvižgajoč in pojoč »Die Wacht am Rhein« valila nemotena po mestnem vrtu, in izganjala slovenske dijake iz njegovega. Pričakujemo, da bodo ravnateljstva gimnazije, realke, in učiteljišča korenito preiskovala celo zadevo in strogo kaznovala krivce, sicer bo prihodnji kdo drugi pošteno prijel te mlečozobne fante za še mokra ušesa, ker so tudi odrasle izzivali.

+ **Zoper »nahujskane kmete«,** ki so se drznili priti pogledat, kakšno je graško vseučilišče, ki ga oni vzdržujejo s svojimi davki in na katerem se pridijo njihovi sinovi, zabavlja tudi »Učiteljski Tovariš«. To je pa čudno od urednika tega učiteljskega glasila, kajti Gangl je vendar socialni demokrat in mora zato biti vnet za ljudska vseučilišča. Kakšno ljudsko vseučilišče pa je to, če te takoj s palico po buči udarijo in na cesto vržejo, kakor vidijo, da si kmet ali delavec! »Učiteljski Tovariš« tudi hvali slovensko svobodomiselno dijaštvo, ker se je tako junaško nemškim buršem pod noge položilo in zopet zatajilo svojo narodnost. Učiteljem nič kaj ne častitamo k takemu glasilu.

+ **Mlekarška razstava na Vrhniki.** Mlekarško razstavo obiščejo deželni glavvar Šuklje, z deželnimi odborniki, zastopniki poljedelskega ministrstva in »Splošne zadružne zveze« na Dunaju itd. Zanimanje za razstavo je veliko. Obisk je napovedan tudi iz drugih dežel. Sedaj bomo videli prvič skupaj interesente vsega slovenskega mlekarstva. Ob tej priliki bomo pokazali, kako visoko stoji mlekarstvo na Slovenskem. Komur je le mogoče, naj pohiti na Vrhniko, da tako pokažemo, kake važnosti je ta stroka za slovenskega kmeta in kako jo je pospeševati. Na zborovanju se bo razpravljalo, kako mlekarstvo povzdigniti. Videlo se bode tudi moderne mlekarške naprave.

+ **Istrski deželni zbor razpuščen.** Cesarski patent z dne 22. t. m. razpušča istrski deželni zbor ter zaukazuje nove volitve, ki se bodo vršile po novem volivnem redu.

— **Jajčja »demonstracija« kamniškega liberalizma.** Iz Kamnika se nam poroča: Impozantne slavnosti blagoslovljenja društvene zastave v Mekinjah se je udeležil tudi naš telovadni odsek z zastavo. Ko smo ob 8. uri zjutraj korakali z godbo na čelu na kolodvor, da pozdravimo došle brate iz Ljubljane in drugod, slišale so se od vseh strani pohvale vzornega nastopa naših telovadcev v krasnih uniformah. Priznati nam morajo to tudi naši nasprotniki. Naš krepki razvoj in lepe vrste naše, katere diči stroga disciplina — vse to jih strašno boli in peče. Skozi cel dan ni bilo slišati od teh bojazljivcev nobenega glasu in nikakega izzivanja. — Zvečer ob pol deveti uri, ko smo spremili zopet odhajajoče brate na kolodvor, pričele so se »demonstracije«. Dosedaj smo mislili, da so samo navadni cestni postopači tisti, ki nas ponoči po temnih kotih skriti izzivajo, toda pokazalo se je drugače. Že na kolodvoru nas je sprejel kot »častni stražnik« sam župan dr. Kraut, ki se je precej začel izpodtikati ob nas. Povedalo se mu je, da se naj gre preje učiti olike, predno govori z nami. Ker ni mogel drugega pogruntati, zagodel je: Živijo naprednjaki! Precej na to pa je slišal: »Pereat zelje v salati!« To ga pa je tako užalostilo, da je kar izginil. Po odhodu vlaka smo korakali nazaj. Navdušeno ljudstvo nas je pozdravljalo z burnimi živio-klici. Zada pa so vpi-li pijani liberalni divjaki, izmed katerih so je najbolj odlikoval »ta šantov Janez«. Ko smo prikorakali do Samčevega predora, začeli so nas ti junaki obmetavati z jajci. Tukaj se je pokazala vzorna disciplina, ki vlada v naših vrstah, katere sokoli nikdar niso poznali in je nikdar ne bodo. Nihče se ni niti ozrl za temi izzivači, ki se podnevu niti ne prikažejo ne, ki si pri belem dnevu ne upajo pokazati svojih značajev. Izvedeli smo, da je načelnik tega nadebudnega sokola usnar Pöllak govoril v neki gostilni, da bo zvečer, ko bodo šli »čuki« nazaj, napravil dve koloni, da jih bodo zajeli od dveh strani. Lepa reč! Sokoli se bijejo z jajci. Svetujemo jim, da jih rajši sami pojedjo, da ne bodo hodili z lačnimi želodci okrog, kar velja posebno za onega, ki najrajši skrbi za to, da ne bode njegova žena hodila vsa raztrgana

po hišah prosit miloščine. Vi nas izživite ponoči z življenjem in podlimi primki, mi pa vas pozivljamo pri belem dnevu, da se poizkusite enkrat z našimi pestmi, če imate kaj poguma. Doslej smo vas popolnoma ignorirali, odslej vas pa zaničujemo in preziramo. Mislite, da nam škodujete. Nasprotno! Ravno včeraj se je zopet priglasilo šest krepkih fantov. — Čimbolj nas izživite, tembolj nas podžigate k delu. Mi se množimo. Vaša breznačajnost je menda zahvala za prijazno povabilo k tej slavnosti. — Živel nazadnjaki!

— **Iz sodne službe.** Prestavljen je sodnik Doležalek iz Kostanjevice v Trebnje; imenovana sta za dež. sod. tajnika dr. Janežič in Detitscheg v Mariboru; za dež. sod. svetnike in predstojnike: Wagner na Laškem in dr. Glas v Ptuj; prestavljeni so sodnik dr. Tauss iz Radeč v Nemški Landsberg, pristava dr. Reiser iz Slov. Bistrice in Zdolšek iz Gornjega Grada v Maribor; sodnik je postal Picek v Ložu za Senožče dr. Watzulik v Ptuj za Šmohor; sodni tajnik je postal v Mariboru dr. Hrašovec za Novo mesto in dr. Polenšek v Radečah, sodni pristavi: dr. Mathiaschitsch za Slov. Bistrico, dr. Kalan v Ribnici, dr. Fischer v Ptuj, Sernec v Gornjem gradu. Prestavljen je: namestnik državnega pravdnika dr. Pajnič iz Novega mesta v Ljubljano; imenovan je za drž. pravdnika v 7. razr. substitut dr. Rogina v Ljubljani za Novo mesto; substituta drž. pravdnikov v 8. razredu postala sta pristav dr. pl. Kočevar v Ljubljani za Novo mesto in dr. Škerlj za Ljubljano.

— **Ustanovitev izobraževalnega društva v Lokovcu.** V nedeljo dopoldne po maši se je vršil v Lokavcu na Goriškem v prostorih g. Ivana Šuligoja ustanovni shod izobraževalnega društva. Shod je otvoril sklicatelj g. Ivan Šuligoj ter predlagal za predsednika g. Pirilja. Ta je pozdravil navzoče, na kar sta govorila Fr. Kremžar in dr. Capuder o namenu in pomenu izobraževalnih društev. Nato se je volil odbor, ki je porok, da bo društvo živahno delalo in res širilo pravo izobrazbo.

— **Čebelarški shod v Št. Vidu nad Ljubljano** bo v nedeljo, dne 31. maja, ob 3. uri popoldne v gostilni pri »Štefku«. Predaval bo o umnem čebelarstvu zastopnik osrednjega čebelarskega društva gospod nadučitelj in mestni svetnik Anton Likozar.

— **Vsem obiskovalcem divnega Bohinjskega jezera** se priporoča edina slovenska gostilna začetkom jezera gospe Antonije Pavšek, ki se je preselila iz gostilne »Savica« nekoliko bližje jezera k »Logarju« na levi strani ceste. Kakor pri gostilni »Savica«, tako tudi tu prav rada postreže gostilničarka z domačo kuhinjo in dobro, svežo pijačo.

— **Iz državne stavbene službe.** Cesar je podelil višjemu štabnemu svetniku za Kranjsko Romanu Waschica o upokojitvi naslov dvornega svetnika ter je podelil stavbenemu svetniku Ivanu Böltzu višjim stavbenim svetnikom za državno stavbeno službo na Kranjskem.

— **V službo državne železnice** vstopili so na novo Ivan Wawra pl. Hohenstrass kot volonter v Hrpelju-Kozini, Rudolf Horak v Lescah, inžener Gustav Spiegel v Ljubljani.

— **Ustanovni zbor mizarske zadrage.** V četrtek popoldne, 28. maja t. l. se je vršil ustanovni občni zbor mizarske zadruge v Novem mestu, katerega se je udeležilo od 43 članov le 11. Radi prepričte udeležbe se je vršil ob 3. popoldne in je bil v jedni uri z zborovanjem končan. Vladni zastopnik okr. glavarstva, g. Borštner, otvori shod, pozdravi navzoče ter želi, da bi novoustanovljena zadruga donala obilo koristi članom. Zadrugi instruktor g. dr. Blodig pojasni pomen zadrug z ozirom na novi obrtni red. Nato se je vršila volitev načelnštva ustmeno. Načelnikom se izvoli g. Umek Vinko, namestnikom Juri Košir iz Broda. Odbornikom: Anton Šali iz Bršlina, Josip Pečjak iz Dol. Polja, Janez Gorišek iz Št. Lovrenca in Anton Pršina iz Ločne. Namestnikom Rutar iz Šmihela in Grebenc iz Žabje vasi.

— **Ustanovni občni zbor črevljarske zadruge v Novem mestu za sodni okraj novomeški** se je vršil 28. t. m., ob 10. uri dopoldne. V odbor načelnštva so izvoljeni gg. Franc Picelj, načelnikom, Leopold Cigler, podnačelnikom. Odbornikom Štefanovič, Puš, Podbevšek in Kristan. Namestnikom Kavšek in Henikman. Razum namestnikov bivajo vsi drugi v Novem mestu. Član v preiskovalno vajeniško komisijo se izvoli po načelnštvu. Pristojbina za preiskovalno komisijo se določi za člane po 5 K, za nečlane zadruge po 10 K. Načelnštvo sme po svoji previdnosti te pristojbine revne vajece oprostiti. Obrtni instruktor dr. Blodig poroča o imovini skupne zadruge, katera ima gotovine 3177 kron, všteti tirjatve. Če se za neiztirjljive določi 277 K, ostaja imeovine še 2900 K, od katere odpade na črevljarsko zadrugo 290 K. Ker dolgujejo črevljari skupni za-

drugi še 48 K, katere bode novoustanovljena zadruga morala prevzeti v iztirjatev. K slučajnostim se oglasita Štefanovič in Picelj. Prvi priporoča z ozirom na pojasnila zadrugnega inštruktorja, ker štiti tudi sedanjí zakon konfekcionarje in trgovce z obuvami, naj se sklene abstinenca, da noben črevljar ne prevzame popravila tovarniških izdelkov. Picelj pa nasvetuje, naj bi bila večja složnost glede na enotnost cen, da ne bo razložka pri paru črevljev 3 do 5 kron. Puš se zavzema za oba nasveta in želi, naj se določi termin, do kdaj se smejo popravila sprejemati. Dr. Blodig pojasni, da se danes pri občnem zboru ne more o tem sklepati, ker ne spada to v področje zadrugnega zbora, ampak je bolj privatna zasebna stvar, katera naj se reši na sestanku črevljarijev, ki se sklicujejo po okrožnici. Nato se Picelj kot načelnik zahvali navzočim, ter obžaluje, da je tako pičila udeležba, nakar se shod razide po dvehurnem zborovanju.

— **Iz prostorov slov. kat. akad. tehn. društva »Zarja«** v Gradcu so izgnila koločvijska izpričevala juristoma Nikotu Obermanu in Pavlu Rupniku. Če bi kak nepoklican individuum hodil okrog in se legitimiral z izpričevali imenovanih tovarišev ter prosil kake podpore, naj se ga izroči pristojni oblasti. Prosimo, da ponatisnejo to notico tudi drugi listi.

— **Trgovec gospod Josip B.** v Brežicah nam brzojavlja, da poročila v »Domovini« in »Deutsche Wacht« ter drugih listih, da bi bil on zaradi golufije zaprt, ne odgovarjajo resnici, marveč da je na prostem. Proti njemu uvedene spletkarije da ostanejo zanj brez posledic.

— **Za pogorelce v Tihoboju** so darovali: Mil. gosp. Janez Sajovic, stolni prošt v Ljubljani, 40 kron; preč. gg. Anton Stepanec, župnik v Dupljah, 10 kron; Evgen Legat, kapelan v Škofji Loki, 50 kron. Ivan Janc, župnik v Colu, 30 kron; blagorodni gosp. Fr. Komoran, zasebnik v Železnikih 5-10 kron. — Bog povrni stotero vsem dobrotnikom. — And. Petek, župnik.

— **Tiskovna napaka v novih 35 h jubilejskih znakah.** Jubilejske znamke avstrijski in inozemski nabiralci znamk z vso strastjo nabirajo. Najbolj pa iščejo jubilejske znamke po 35 h, med katerimi se nahajajo v listu sto znamk dve s tiskovno napako »ERANCJSCUS« namestu »FRANCJSCUS JOSEPHUS I.« Tako, ko so namreč opazili napako, so izključili iz prometa znamke z navedeno tiskovno pomoto. Nabiralci znamk se zato zdaj z vso silo pehajo za 35 h jubilejske znamke z navedeno tiskovno pomoto. Prodajalci znamk zahtevajo že za eno tako znamko kar 10 kron! Sodijo pa, da cen požejeje še bolj kvišku inozemski filatelisti (nabiralci znam). Filatelisti so tudi zato v takem ognju, ker avstrijskih znamk s tiskovnimi pomotami ni v prometu razven 15 centesimske znamke za Lombardijo in Beneško iz leta 1850, ko je napravil tiskarski škrtat iz »K. K.« »K. F.«

— **Prihodnji mesec** pridejo na obisk svojecev sledeči čč. gg. duhovniki iz Amerike: Msgr. Buh, župnik Bilban in župnik Bajec, vsi iz Minnesote, ter župnik Kranjc iz So. Chicage, Ill.

— **Miliarija v Mirnipeči.** Na Vrhovem je zopet zbolela ženska, sosedka onih dveh, ki ste v tej vasi umrle za to boleznijo pred enim tednom. Sedaj že cel teden ni umrla nobena v fari. Bolnih je sedaj devet, med temi nevarno pet.

— **Iz Litije** nam poroča g. lekarnar Brilli: V dopisu iz Litije berem novico, da sem odstopil kot načelnik litijske požarne brambe. Resnici na ljubo naznanja, da je pač nameraval odložiti čast načelnika, ker je preobložen z drugim delom, pač pa je na splošno zahtevanje pridržal tudi nadalje načelnštvo in ga pridržal tako dolgo časa, kolikor bode le mogoče na čast in v blagor lepe Litije.

— **Bolezen v vinogradu.** Pod tem naslovom je bila v 122. št. »Slov.« notica, da je zasledil viničar Planišek v vinogradu deželne kmetijske šole na Grmu bolezen »pršico« na zarodu trte. Ta notica — ki je prišla od nepoklicane strani — bodi pojasnjena s tem, da se pršica vsako leto prikazuje na posameznih trtah in da to ni prav za prav nobena bolezen, ampak majhna živalica, znana tudi že našim priprostim vinogradnikom. Po njej napadeno listje postane na zgornji plati nekam valovito izbuljeno, na spodnji strani, kjer se pršica vgnjezdí, pa belo in kosmato. Trtna pršica (Weinblattmilbe) se naseli tudi na zarodu, da bi s tem provzročila kako posebno škodo, ker nastopa le na posameznih rastlinah. Po naše bi lahko imenovali pršico na trsnem listju tudi listne grinte in tako napadeno perje tudi »grintavo perje«. Sem in tja se zamenjuje ta bolezen od strani gospodarjev tudi s peronosporo, ki se na močno in v marsičem loči od poškodbe, ki jo provzročuje pršica. Proti pršici še nimamo izdatnih sredstev. Na posameznih trtah

se pršica stalno prikazuje, zato bo kazalo tem trtam obračati posebno pozornost.

— **Za cesarjev jubilej.** Zdravstveni zastop kranjskogorskega okrožja je v seji dne 28. t. m. soglasno sklenil, da sezida za celo okrožje skupno hiralnico v proslavo cesarjevega 60letnega jubileja.

— **Jubilejna slavnost mariborske gimnazije.** Letos preteče 150 let, odkar se je ustanovila v Mariboru jezuitska latinska šola, sedanja gimnazija. Da se dostojno proslavi ta spomin, sestavil se je slavnostni odbor gimnazijskih profesorjev pod predsedništvom gospoda ravnatelja. Slavnost se vrši dne 3. junija. Otvori se s slovesno službo božjo v nekdanji gimnazijski kapeli (sv. Alojzija), ob pol 10. uri dopolne pa se vrši šolska slavnost v gimnazijski telovadnici. Sedanji učenci izvajajo glasbene točke (orkestralne in pevske), s katerimi se vrste nagovori, slavnostni govor in latinska pesem, ki jo je zložil ud učiteljskega zbora in ki jo govori učenec osmega razreda. Popoldne ob 4. uri se nadaljuje slavnost ob ugodnem vremenu v ljudskem vrtu, kjer nastopijo učenci vseh razredov z javno telovadbo. Na slavnost se vabijo sorodniki sedanjih učencev, oblast in mariborski učni zavodi, posebno pa vsi nekdanji učenci in učitelji. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

— **Veik gozdni požar.** Na otoku Lopudu blizu Dubrovnika je prošlo soboto začel goretí gozd. Požar se je tako širil, da je bila potrebna velika vojaška pomoč. Prišlo je gasit 180 vojakov, ki so po dvanajsturnem delu omejili ogenj in rešili mestece Lopud, ki je bilo v veliki nevarnosti.

— **»Galateo« razrušijo.** Lloydov parnik »Galatea«, ki so ga po naporom in dragocenem delu, ki je trajalo cel mesec, dvignili pri Šibeniku iz morja ter prepegljali v Trst, mislijo sedaj razrušiti. To bi bili pač lahko storili tudi v Šibeniku. Prihranili bi si vsaj kak tisoč na prevoznih stroških. Pa kaj bo Lloyd tako malenkost! Saj je državna blagajna globoka.

— **Madjarska naselbina v Zagrebu,** ki šteje okoli 3000 oseb, večinoma uslužbenec državne železnice, postaja samozavestna. Osnovala je podružnico »Zveze železničarjev dežel sv. krone ogrske«. Predsednik te podružnice je te dni pozdravil občni zbor »Zveze«, ki je zboroval v stolnem Biogradu z brzojavko, ki končuje tako-le: »Sprejmite iskren bratski pozdrav iz sedaj še tujega, pa ne za dolgo tujega Zagreba! Z madjarskim srcem in dušo udani Glembay Gyula itd.« — To so pač jasne besede!

— **K roparskemu umoru v Lipiku.** Sodišče je izpustilo lastnika hotela »Domišljen« v Lipiku, Josipa Kraller in zakonska Pavliček, ki so bili obdolženi, da so umorili in oropali Nemca Michelna iz Monakovega. Pokazalo se je, da so imenovani popolnoma nedolžni.

— **Trgovec pobegnil.** Iz Broda na Savi je pobegnil trgovec Dragotin Herceg, zapustivši 10.000 kron dolga.

— **Torpedovke v Trstu.** V četrtek jutro je došla v tržaško pristanišče bojna ladja »Pelikan« v spremstvu flotile torpedovk.

— **Telefonska zveza Trst-Kormin-Videm-Rim.** Dosedaj se je naša vlada protivila napravi telefonske zveze z Italijo, gotovo iz vojaško-brambenih razlogov. Sedaj pa so te ovire odstranjene in v kratkem se izvrši telefon Kormin-Videm in zveže italijanski telefon z našo progo Kormin-Trst.

— **Pulj brez ognjegascsev.** Puljski ognjegasci so poslali občinski upravi in okrajnemu glavarstvu spomenico, v kateri so zahtevali, da se jim poviša mesečna plača za 20 odstotkov in da dobijo po 4 K 40 vin. za nadzorstvo pri plesih in povišek pri drugih malih pristoibinah. Spomenica je bila menda precej ostro sestavljena, kajti 22 ognjegascsev je bilo vsled iste takoj odpuščenih. Nato so ostali ognjegasci v znamenje solidarnosti zapustili službo, in tako je danes Pulj brez ognjegascsev.

— **Odložen novorojenček.** Dne 26. t. mes. je neka črna oblečena ženska odločila pri vratih evangelijske cerkve v Trstu v papir zavitega, še živega novorojenčka. Bližnje ženske so slišale otročji glas, odvile papir ter otroka spravile v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl. O nečloveški materi ni sledu.

— **Ciganki, ki ljubita zlato,** so v petek zaprli v Zagrebu. Prišli sta v trgovino zlatinarja Vasića v Ilici ter si dali pokazati uhane in prstane. Ko sta mislili, da ju nihče ne opazuje, vtaknili sta v žep več prstanov. Vasić je to videl, jima vzel prstane ter ju dal aretirati.

— **Truplo vtopljenca** so potegnili v Remetincih, okraj Samobor, iz Save. Utopljenec, čegar istovetnosti se ni moglo dognati, je kakih 25 let star, oblečen po običaju posavskih kmetov. Pokopali so ga na katoliškem pokopališču v Stupniku.

— **Profesorica filologije v Zagrebu.** Učiteljica dekljskega liceja v Zagrebu, Josipina Steinkuš, je te dni na zagrebškem vseučilišču napravila z odliko profesorsko preizkušnjo za klasično jezikoslovje.

— **Madžarsko časnikarstvo na Reki.** Dne 26. t. m. je izšel zopet »Magyar Tengerpart«. Z Reke izgnana urednika stanujeta na Sušaku.

— **Število redarjev v Trstu** pomnožijo za 120 mož; s tem se zboljša policijska služba pri Sv. Ani, v Barkovljah, pri Sv. Ivanu in v Rocolu.

— **Nov kapucinski general** je postal o. Pacificus da Seggiano, prvi definator pa o. Benno Anracher, glasoviti govornik in katoliški organizator.

— **Ustrelil se je** v Poreču vojak Josip Varga iz Budimpešte. Bil je kot pomožni krojač dodeljen tamošnjemu lovskemu bataljonu. Zadnji čas je bil molčeč ter je pogosto tožil, da ga boli glava. Izključeno je, da bi se bil ustrelil zaradi predstojnikov.

— **Praška čehoslovska trgovska »beseda«** (Pražka Českoslovska Obchodnická Beseda) je dobila od namestništva v Trstu dovoljenje, da ustanovi tam odsek s češkim poslovnim jezikom. V Trstu živi sedaj nad 2000 Čehov, ki bodo igrali še veliko vlogo na polju trgovine na našem jugu.

— **Nemški vicekonzul v Spljetu** je postal J. Glušević. Cesar mu je že dovolil, da prevzame to častno službo.

— **Nesreča s špiritom.** V Trzičunna Primorskem je Emilija Lončar prilila v stroj za kuhanje kave, ko je bil v istem še plamen. Špirita. Zažgal se je špirit v steklenici in eksplodiral. V hipu je bila žena vsa v ognju. Teško opečeno so jo prepeljali v bolnišnico.

— **»Materinska riječ«** bo ime novemu hrvatskemu listu, ki prične v kratkem izhajati v mestu Rosario de Sta. Fć v Argentini. List bo zbiral okoli sebe hrvatske izseljenice in štivil Jugoslovane sploh, ki se naselijo v Argentini.

— **Velikanski nalivi in nevihte ter grozna toča na Češkem.** Zadnji teden je bilo po celem Češkem kaj burno vreme. V nedeljo so se celo popoldne vlivale na razstavo plohe, da se je zdelo, kakor da bi jo hotele celo izplaviti v Vltavo. Nove strehe razstavljajlnih poslopj niso bile kos tem nasilnim plohám, propustiti so morale na mnogih mestih. Še osodepolnejša pa je bila za Češko prejšnja sobota. Najhujše prizadet je bil ta dan po pravici takozvani »zlaty prúd zemí České«, to so polabski okraji kolinski, kutnogorski in časlavski. Te prekrasne pokrajine, zlasti zadnja dva okraja, so postale tekem ene ure žrtev velikanskih nalivov in grozne toče. Mali potoček je tekom kratkega časa narastel na višino 7 do 8 metrov. Da je v tem navalu odnesel vse mostove, podiral in odnašal poslopja, pokončal več živine, ruval mogočna drevesa in opustošil prekrasna s cukrovo peso obsejano polja, je lahko uvideti. Težko je gledati po toči uničena polja, ali če človek vidi po toči opustošen raj, to ga mora boleti srce. Škode je na stotisoče.

Stajerske novice.

— **Š Pozor slovenska društva!** Liberalno učiteljstvo se trudi, da bi tudi naša različna društva dobilo pod svojo komando. Šolovodja Pesek, znani zagriženček, razpošilja sedaj pozive na vsa društva, naj pristopijo k njegovi Zvezi narodnih društev, nad katero bodo liberalni učitelji vih-teli svoj bič. Pozor, torej!

— **Š Teharje.** Tukaj se priredi dne 2. junija prevz. knezoškofu slovesna podoknica, pri kateri popeva pevski zbor celjske orglarske šole. Pri posvečevanju veličastne hiše božje sodeluje deset koralistov imenovanega zavoda, a zatem se mu pridruži veliki mečani pevski zbor opatijske farne cerkve v Celju, ki bode izvajal slovesno mašo od Gruberja. To umetno skladbo bode spremljal pod vodstvom g. Karola Bervarja orkester narodne godbe v Celju. Vse se pripravlja, da se visoki gost, prevzvišeni knezoškof dr. M. Napotnik kolikor mogoče slovesno sprejme.

— **Š Učiteljska mesta** so razpisana in sicer mesta učiteljice v Dramljah, Slinnici pri Celju in pri Sv. Stefanu, v Braslovčah mesto učitelja in na enorazredni šoli pri Sv. Miklavžu nad Laškim mesto šolskega vodje. Prošnje do 20. junija t. l.

— **Š V torek 26. t. m.** bil je v Nazarjih pri Mozirju pokopan velezaslužni in mnogoletni frančiškanski gvardijan ter župnik o. Viktor Jerančič. Ganljivo nagrobno je govoril preč. dekan gornjegrajski Fr. Dovnik. 29 duhovnikov se je udeležilo pogreba ter mnogobrojna množica vernega ljudstva. N. v m. p.!

— **Š Prestavljen** je iz Maribora v Gradec sodni kancelist Ferdinand Križanec.

— **Š Čuden značaj.** Župan neke občine nad Mariborom, katero so Slovenci zelo napornem delu in hudem boju Nemcem iztrgali pred leti iz rok, ta mož igra

zelo čudno vlogo. Če je treba, je danes on najhujši »klerikalec«, jutri liberalce, a še raje pa vse ostale dni simpatizuje z našimi najhujšimi narodnimi nasprotniki. Ta velemož, ki bi v javnem življenju rad igral »bolj visoko« vlogo, on, ki je v srcu pristaš Narodne stranke, se brati z liberalnimi dohtarji, a ob enem tudi pridno zahaja v zbirališče zagriženih naših narodnih nasprotnikov, poje »Wacht am Rhein«, pomaga ob takih prilikah pridno s »Heil«-klici, ta »narodnjak« je pa tudi že večletni član podružnice — »Südmarke«! Zato imamo dokaze, če jih kdo hoče! — Žalostno, a resnično! Slovenija, kje so tvoji značajci! Imen še danes nismo navedli, ker upamo, da ta župan s svojo, slovenski stvari kvarljivo politiko, že vsaj enkrat neha. Ako pa ne, ubrali bomo druge strune.

Š **Ljubljanski igralci** gostujejo v Mariboru. V Celju niso imeli dosti uspeha s »Pohušanjem v šentflorianski dolini«, ker je bil »Narodni dom« ob predstavi skoro prazen.

Š **Mlada ubijalca**. Pri Sv. Martinu na Pohorju sta se vračala brata Viktor in Josip Vedenik iz gostilne domov ob 2. uri po polnoči. Med potjo sta napadla sopivca Trdina p. d. Kobilca, ker jima ni hotel izročiti steklenice ruma. Bila sta ga s koli toliko časa po glavi, da je obležal. Drugi dan so ga našli še sicer živega, a je kmalu umrl. Ubijalca so zaprli. Josipa, ki je star šele 12 let, so izpustili.

Koroške novle.

k **Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu** obhaja letos svojo 60-letnico. Ob tej priliki priredi slavnostno akademijo v četrtek 4. junija, ob 4. uri popoldan s sledečim sporedom: 1. Drag. Hruza: »Svečana koračnica«. Udarjajo tamburaši. — 2. Pozdrav. Govori predsednik. — 3. »Zakipi duša!« Za »Akademijo« zložil Fr. Neubauer, uglašil Jak. Aljaž, poje moški zbor, bariton-solo poje tov. Meute Mirko. — 4. I. govor. Govori veleč. gosp. Mat. Ražun, župnik v Št. Jakobu v Rožu. — 5. H. O. Vogrič: »V božični noči«. Fantazija za tamburaški zbor s solo za prvi brač. — 6. H. Volarič: »Slovenski svet, ti si krasni!« Poje z bivšimi akad. člani pomnožen moški zbor. — 7. II. govor. Govori veleč. g. drž. in dež. poslanec dr. Jan. Ev. Krek, prof. bogosl. v Ljubljani. — 8. H. O. Vogrič: »Spomin na zlato Prago«. Venec čeških pesmi za tamburaški zbor. — 9. Ant. Foerster: »Večerni Ave«. Poje moški zbor. — 10. Sklepne besede predsednika. — 11. Polka iz operete »Jamska Ivanka«. Za tamburice priredil H. O. Vogrič.

k **Na Višarjah** bodo oskrbovali službo božjo sledeči gospodje: Valentin Weiss, župnik iz Žitarevasi; Ludovik Reinprecht, škofjski duhovnik, in Anton Benedek, kaplan iz Črnega potoka.

k **Dva goljujiva fotografa** potujeta po Koroškem ter prejemat predplačila na naročene fotografije, katere pa naročitelj nikdar ne dobi. Na sleparja se opozarja občinstvo, da ne boče kdo opeharjen.

k **Celovška elektrarna** je naredila v prošlem letu 33.239 K dobička.

k **Povožena** je bila od izvoščeka dne 29. t. m. dopoldne v Celovcu na Starem trgu 36letna Pavla Triesnig iz Št. Ruperta. Dobila je razun oprask po glavi tudi težke notranje poškodbe ter jo je rešilna družba prepeljala v bolnišnico.

k **Umrl** je 26. t. m. v Frezah državni grof Alberti, po kratki bolezni, star 37 let. Bil je mladinoľjub in velik podpornik ondote šole.

Ljubljanske novle.

lj **Vse gospe, gospodične in gospodje, ki so se iz Ljubljane in ljubljanske okolice oglasili za cesarjev jubilejni izprevod**, prosimo, da se oglaševajo v odborovi pisarni, deželni dvorec št. 77 **tekem štirih dni** (izvzemši nedeljo) **od 6. do 7. ure zvečer**, da se natančneje dogovore glede udeležbe oblek in da se jim izroče izkaznice, brez katerih je udeležba nemogoča.

lj **Osobje »Katoliškega tiskovnega društva«** poleti jutri na Šmarno goro, kjer daruje ob 9. uri dopoldne sveto mašo društven tajnik L. Smolnikar. Pri sveti maši poje domači moški pevski zbor.

lj **Vlomilec v knezoškofijsko palačo prijet**. Zopet uspeh ljubljanske policije. Znano je še, kako se je izvršil dne 23. aprila vlom v knezoškofijsko palačo. Tat se je vtihotapil zvečer v palačo in se v njej dal zapreti; ponoči se je s hodnika skozi peč, v kateri je dve pečnici strl, splazil v pisarno ordinarijata in tam, vlomivši v pisalni mizi, ukradel okrog 1000 K. Palačo je zapustil na ta način, da se je po vrvi skozi okno spustil v Medarske ulice. Policija je takoj sklepala, in menda opravičeno, da storilec ni izvršil samo te tatvine, ampak da nje-

govo delovanje sega daleč nazaj. Znano je, koliko predrznih tatvin se je izvršilo potom vtihotapljenja po tukajšnjih župniščih. Pri prelustriranju raznih oseb so prišli tudi na sled, da bi te tatvine zamogel izvršiti ali bivši pisar Ivan Pogačar, rojen leta 1883 v Poženku pri Cerkljah, stričnik pokojnega knezoškofijskega kanclerja Pogačarja; isti je svoj čas že izvršil enako tatvino v stolnem župnišču pri profesorju Zupančiču in bil zaradi tega kaznovan v petletno ječo, ali pa bivši teolog Fran Germovnik, rojen leta 1875 v Vodichah pri Kamniku, ki je tudi pod goljujivimi prevezami po deželi izvajal denar za oltar na Brezju. Zaradi aretacije teh dveh osumljenecv so se po ljubljanski policiji obvestile vse tu- in inozemske pristojne oblasti, osobito celo prefektore gornjih italijanskih mest, ker je Germovnikova sled vodila tjakaj. Prvotni sum ljubljanske policije je bil popolnoma pravi, in policijska akcija je imela tudi zaželjeni uspeh v tem, da je celovška policija vsled dopisa tukajšnje policije prišla dne 28. maja ondi Pogačarja in ga seveda izročila sodišču. Da je bila sled prava, izpričuje dejstvo, da se je Pogačar tudi v Celovcu vtihotapil v škofijsko palačo in se tam skril z namenom, da bi kradel. Tu ga je pa dohitela usoda; bil je zasačen in aretovan. Pogačar je hud zapravljivec in mu je gotovo v Ljubljani pokradeni denar že pošel, pa si je hotel v Celovcu priskrbeti drugega. Celovec je zanj nesrečno mesto. Tudi ko je prvokrat kradel v Ljubljani, se je peljal tja in z lahkoživimi ženskami zapravljaj tam denar. Zato se je tudi, in ne zaman, na to mesto obračala posebna pozornost. Tako je ljubljanska policija v kratkem rešil dva za Ljubljano senzacionalna vloma, v splošno zadovoljnost.

lj **»Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo«** ima v nedeljo, t. j. 31. t. m., ob 9. uri dopoldne, svoj redni občni zbor v »Mestnem domu«.

lj **Izjava**. Podpisani izjavljam z ozirom na včerajšnji notico v »Slovenskem Narodu«, da ni res, da bi bila na praznik Vnebohoda delala ves ljubi član »Književnica katol. tisk. društva«, res pa je, da sem na nju in opetovano prošnjo zakonskih požar popolno iz lastnega nagiba in ne da bi si bil preje izprosil potrebnega dovoljenja svojih predstojnikov, dovolil, da smeta vršiti akordno delo v svojem prostem času. Pri tem niti mislil nisem, da menita to dovoljenje raztegniti tudi na nedeljo ali praznik. Toliko resnici na ljubo! Ljubljana, dne 30. maja 1908. Ivan Dežman, poslovođa. — Da je to resnica, potrjujeta s svojim podpisom: Val. Požar, Mici Požar.

lj **Društvena godba ljubljanska** priredi jutri dopoldne zajtrkovalni koncert v Hafnerjevi pivovarni (A. Dekleva), Sv. Petra cesta. Začetek ob 10. uri dopoldne. Vstopnina prosta.

lj **Naznanilo preselitve**. Pisarni tiskarne in upravnistva »Laibacher Zeitung« tvrdeke lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg se nahajata s 1. junijem t. l. v novi hiši Miklošičeva cesta št. 20 v pritličji na levo. — Glej današnji oglaš.

lj **Nekoliko o napredku ljubljanske okolice**. Na vse strani mesta in izven mesta se skrbi, da so lepe ceste in prometne zveze, samo Štefanja vas je o tako žalostnem stanju, kakor Kitajska, samo da ni obzidana, marveč jo obdaja Ljubljana in slaba pota, da je žalostno. Na severni strani Ljubljane, nasproti Štefanje vasi, se nahajajo Novi Vodmat, Selo in Moste. Ako hočeš te vasi obiskati, se moraš prepeljati s čolnom, ako ti je slučaj mil, da je slučajno kakšen izvežban čolnar v obližju. Potem se pa še lahko pripeti, da se še mrzlo kopaš, kakor se je to že marsikomu pripetilo. Ako hočeš uprizoriti igro »Okolu sveta«, se tudi lahko zgodi. Greš iz Štefanje vasi v Ljubljano do Sv. Petra, in od tam do Zaloške ceste, od tukaj pa prideš na Fužine. Tam je tudi most, da greš brez skrbi čezenj. Potem se gre po slabi cesti ali bolje rečeno po poljski poti v Štefanjo vas. Da je tukaj potreba nekaj storiti za promet tujcev, to je popolnoma jasno. Na tisoče oseb je tega mnenja. Samo v postnem času pride na tisoče obiskovalcev božjega groba z mesta in okolice. Torej prosimo naše državne in deželne poslance, občinske zastope Moste in Dobrunje, da prično resno misliti na regulacijo prepotrebne mostu, potov itd. Da je tudi zaradi varnosti potreben most, priča dejstvo, da so se pretečeno leto en dan trikrat potopili s čolnom, pred tem letom pa so ognjegasci morali z brizgalno Ljubljano prebrestiti.

lj **Podporno društvo cerkvenikov in organizov** piše: Odbor podpornega društva cerkvenikov in organizov v Ljubljani si šteje v prijetno dolžnost, da že danes izraža najlepšo zahvalovsemdobrotnikom, zlasti preč. gg. duhovnikom, ki so zopet, kakor vselej, pokazali, da so pri delitvi podpore prvi na mestu. Saj dobi večina raznih društev najizdatnejših podpor od preč. gg. duhovnikov, zato tudi naše dru-

štvo ni dvomilo, da bi se ga prezrlo, ko bo prosilo kakoršnekoli pomoči. Trdno se pričakuje, da ne bo nikjer pomislekov, podpirati društvo kakor je naše, katerega člani so v vsaki župnji tako potrebni in ne zadostno preskrbljeni, posebno za slučaj nezgode ali oslabelosti; zaradi tega si žele nekoliko bolj zagotoviti boljšo bodočnost s pomočjo prijateljev in dobrotnikov poštenim in potrebnim društvom. Pred malo dnevi so se razposlala vabila za ustanovne, oziroma podporne člane; reči se mora, da se je odzvalo lepo število blagih dobrotnikov, ki so nam poslali ustanovno, oziroma podporno članarino. Odbor društva se zato najiskrenejše zahvaljuje tistim gospodom, kateri so to storili ter prosimo, da se vsi povabljeni izkažejo prvim enake. Društvo bo v kratkem razposlalo izkaznice ustanovnih, oziroma podpornih članov ter hvaležno zabeležilo njih imena.

lj **Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani** je na rednem občnem zboru dne 27. t. m. izvolila izmed delodajalcev v upravni svet Adolfa Petrina kot člana, Josipa Turka in Josipa Weibla kot namestnika; v nadzorstvo Ludovika Herzmana, Ivana Bonača in Avgusta Repiča kot člane, Ignacija Irkiča in Frana Stareta star. kot namestnika. Izmed delavcev so bili izvoljeni v upravni svet Valentin Sajovic in Elija Mudrovčič kot člana, kot namestniki Eržen, Werzak, Šlosar in Mlinar; v nadzorstvo: Colnar, Cassermann, Škof, Novak, Berdajs in Lotrič kot udje, Birke, Križman, Kavčič in Kratochwil kot namestniki. V razsodišče so prišli Bechmann in Michel kot uda in Golar ter Bezouška kot namestnika. Deficita je 3964 K.

lj **Organizacijskemu komiteju kongresa čeških prirodoslovcev in zdravnikov** se je posrečilo doseči na progah državne železnice Ljubljana-Celovec-Selzthal-Budjejevice-Praga in nazaj skoro polovično ceno za udeležnike kongresa za čas od 4. junija do 12. junija. Opozarjamo gospode naravoslovce in zdravnike na to ugodnost s pripomnjo, da se dobe železniške legitimacije pri slovenskem odboru (dr. Friedrich, deželna bolnišnica). — Slovenski odbor.

lj **Vodovodne cevi** so pričeli polagati že na ljubljanskem polju.

lj **Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja**. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 22. do 27. maja je dela iskalo 26 moških in 24 ženskih uslužbenecv. Delo je bilo ponudeno 19 moškim in 32 ženskim uslužbenecem. V 29 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj: moški: 1 strojnik, 2 pleskarja, 2 ključavničarja, 1 zdravniški sluga, 5 trgov. slug, 2 gostil. slugi, 2 dninarja, 2 pivovoznika, 8 konjskih hlapcev, 3 hlapci za kmetiška dela. — Ženske: 3 šivilje, 4 račun. natakarice, 5 podnatakaric, 2 hotelski kuharici, 6 gostil. deklic, 2 orožniški kuharici, 1 sobarica, 6 kuharic, 16 deklic za vsako delo, 11 deklic k otrokom, 4 postrežnice, 1 hišnica. — Dela iščejo: moški: 1 vrtnar, 2 majarja, več pisarniških slug, 1 hišnik, 1 vratar. — Ženske: Več prodajalk raznih strok in razni drugi posli. — Oddati je več stanovanj, mesečnih sob, 1 skladišče, več letoviščnih stanovanj. — V najem se išče stanovanje s 4 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor. — Za posredovanje je plačati 40 vinarjev vpisnine, posredovalnine ni.

lj **Prve tri plinove svetilke** z Aurovo lučjo so gorele sinoči na trgu Pred škofijo za poskušnjo. Razsvetljava se je izborna obnesla in daleč prekaša dosedanje električne žarnice. Močna bela luč teh svetilk je velikanski kontrast proti rdeči električni, in vse hvali prvo. Svetilke so 25 m druga od druge postavljene. Do konca novembra bo v mestu dogotovljenih 400 takih novih plinovih svetilk, deloma ob stenah, večinoma seveda na kandelabrih. Nove plinove svetilke imajo najmodernejšo opravo: Obširno okroglo steklo in lično ostale notranje dele.

lj **Občni zbor** ima danes zvečer ob 8. v hotelu »Ilirija« v Kolodvorskih ulicah novo »Društvo magistratnih uradnikov«, na katerem se bo izvolil odbor in vršil razgovor o stanovskih zadevah, izletih itd.

Telefonska in brzoljavna poročila.

POKLONITEV GENERALOV.

Dunaj, 30. maja. Danes opoldne so se cesarju poklonili generali v imenu armade. Navzoči so bili vsi na Dunaju bivajoči nadvojvode, generalni armadni nadzorniki, korni poveljniki, vojni minister in oba domobrankska, šef generalnega štaba, admirali itd. Nadvojvoda Franc Ferdinand je cesarja nagovoril, na kar se je ta zahvalil. Pri dejneurju je bilo navzočih 550 oseb.

KONFLIKT MED RUSIJO IN PERZIJO.

Peterburg, 30. maja. Diplomatiška zveza, med Rusijo in Perzijo se bode v kratkem prekinila.

WAHRMUND.

Inomost, 30. maja. Wahrmund je izjavil, da ne ve, ali mu bo mogoče nadalje predavati cerkveno pravo.

Kos najfinejšega toaletnega mila dobi zastoj, kdor vrne do konca julija trgovcu, pri katerem naroča »Ceres«-jedilno mast, 10 ovitkov »Ceres«-zavoječkov. »Ceres«-jedilna mast je napravljena iz kokosovih orehov, je najcenejša in najboljša jedilna mast.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 30. maja.

Pšenica za oktober 10:17
Rž za okt. 8:91
Koruza za julij 6:56
Oves za okt. 6:91

Efektiv: nesprem.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji sračni tlak 736'0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
29. 9. sveč.	739.8	13.3	brezvetr.	jasno	
30. 7. jutr.	40.4	13.1	sl. jvzb.	jasno	0.0
2. pop.	39.8	25.0	sr. jug	del. obl.	

Srednja včerašnja temp. 13.6°, norm. 15.7°

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, ki so mi bili izkazani ob boleznih in prerani smrti mojega iskreno ljubljene sina, gospoda

Leopolda Dolinarja

izrekam tem potom mojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se pa zahvaljujem častiti duhovščini in gospodom kapucnom, blag. g. županu Niko Lenčku, gospodom občinskim odbornikom, bratom Sokolom, gospodom uradnikom, gospodom učiteljem, slavnemu pevskemu zboru »Narodne čitalnice« za ganljivo nagrobno petje, vsem darovalcem prekrasnih vencev ter vsem prijateljem, tovarišem in znancem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba in pripomogli ublažiti mojo veliko žalost.

V Škofji Loki, dne 27. maja 1908.

Elizabeta Dolinar

1384 1-1 žalujoča mati.

Pretužnim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš preljubljeni sin, brat in svak gospod

Jakob Mitteregger

vojak c. kr. justične straže na Dunaju

včeraj dne 29. t. m., previden s sv. zakramenti v 24. letu svoje dobe po dolgi in mučni bolezni mirno v gospodu zaspal.

Pogreb predragega ranjkega bode v nedeljo dne 31. t. m. iz garnizijske bolnice na Dunaju na centralno pokopališče.

Predragega ranjkega priporočamo v blag spomin in molitev.

Spodnja Šiška, 30. maja 1908.

1350 1-1 žalujoča rodbina.

Na prodaj so

1258 8

stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo podružnico.

Župni urad v Vavtvasi na Dolenjskem.

Kupita se dve še dobro ohranjeni

stojali

za oļje.

1362 1-1

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja, izkazanega nam v bridkih urah bolezni in smrti našega ljubljenega očeta, starega očeta, tasta itd.

Jakoba Lavrenčič-a

načelnika trga, ravnatelja posojilnice, ključarja župne cerkve, trgovca in posestnika v Sodražici,

izrekamo globoko potrti vsem, ki so se nas na ta ali oni način spomnili pri srčno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, da je tako slovesno spremljal rajnega na njivo Božjo, dalje velespoštovanemu gosp. nadučitelju in podravnatelju Vrbiču za njegovo pretresljivo poslovlilo ob odprtem grobu, hvala g. cand. prof. Maroltu za vzorni aranžma pogreba, slavnemu pevskemu društvu „Glas“ za ganljive žalostinke, slav. ognjegasnemu društvu za častno spremstvo, slavnemu „Slovenskemu lovskemu klubu“ in „Lovskemu klubu v Sodražici“, občinskemu in trškemu odboru, načelnikstvu posojilnice, prečastitemu uradništvu, učiteljstvu, g. orožnikom, nežni šolski mladini, za krasne vence in častno udeležbo pri pogrebu. Iskrena hvala pa tudi vsem znancem in prijateljem, ki so pribiteli na kraj žalosti iz Ljubljane, Ribnice, Dolenje vasi, Loškega potoka, z Velikih Poljan, iz Sušja, od sv. Gregorja, z Gore itd., da spremijo rajnega k zadnjemu počitku, posebno pa cenjenim lovskim tovarišem rajnega, za njihov ganljivi zadnji lovski pozdrav! Hvala tudi sorodstvu, ki je položilo toliko krasnih vencev na krsto, hvala vsem sosedom, ki so bedeli ob mrtvaškem odru! Naj Vam vsem Bog povrne!

Sodražica, 30. maja 1908.

1356

Zalujoči ostali.

Izborne cevke za pipe so »Eterna-cevke«, katerih je bilo razpečanih v Avstriji v enem letu čez 11 milijonov komadov. Več v oglasu.

Zdravilišče in kopalnišče Kamnik

na Kranjskem.

Postaja c. kr. dr. železnice, 1^{1/2} ure od Ljubljane. Zabeleži sezono 15. maja. Krasna gorska lega. Vseh vrst zdraviljenje (sistem Pilsentz in Winteritz, obliki po Knipp-u). Voda za pitje in kopanje. Solne kopeli, ogrejeve in električne kopeli, masaža in elektroterapija, plavalni bazen, izborna kuhinja, ceno zmerne. Prospekte pošilja dr. Rudolf Wackenreiter, ravnatelj in najemnik kopalnišča. 1187 10-1

Vrtna veselica

v gostilni pri Jagru v št. Vidu 1343 1-1

se zaradi neugodnega vremena minulo nedeljo ponovi

v nedeljo 31. maja.

K obilni udeležbi vabi sl. občinstvo gostilničar.

Omare za led

za gostilničarje in zasebno porabo

prodaja

G. A. Klappacher, Celovec. 1340 12-1

Ceniki zastoj in franko.

1347

Dr. E. Šlajmer
ne ordinira do 16. junija.

Reelno! Dobro! Ceno!

Mihael Kastner

Ljubljana.

Naslov za brzojave: Telefon št. 36. Kastner, Ljubljana. 1339 4-1

Glavna zaloga vseh tu- in inozemskih mineralnih voda.

Vsak dan nove pošiljatve. Grenke vode.

Franc Jož., Friedrichshall., Herkules, Hunyady Janos, Püllna, Palma (Rakoczy), Lajos Saldschitz.

Razne mineralne vode.

Bilinska, Bonifacijev vrelc, Ems. Krän., Francovarski Natalijin vrelc, Fachingen, Giesshübler, Gleichenberg-Ema in Konstantinov vrelc, Guber srebrenica, Hall-Jodova voda, Karlovarski Mühlbrunn, Schlossbrunn in Sprudel, Krondorfski Stefanijin vrelc, Levico močan ali slab, Marijnovarski Kreuzbrunn, Preblavska, Radenska, deželna Rogaška, Tempeljev vrelc, Styria-vrelc, Rimski vrelc, Roncegno, Salvator, Selterjeva v steklenicah in vrčih, Vichy, Vita, Vildungen-Helenin vrelc, Darkavska Jodova sol, Karlovarska sol Mattonijeva, morski lug in morska sol za kopeli.

Prodaja na debelo za morsko sol, navadno in namizno sol. Tudi slanica in lug za kopalnišča.

Velika zaloga specorjskega in kolonijalnega blaga, petroleja, olja za mažo, vseh vrst bencina, (obdavljen in neobdavljen) iz tržaške rafinerije za miner. olje. Kupujejo se prazni sodi od petroleja in olja po najvišjih cenah.

Ceniki, prospekti vrelcev itd. zastoj in franko.

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1.90 do 16.—
Srebrne ure „ 3.90 „ 40.—
Zlate ure „ 12.— „ 250.—

Zahtevajte moj novi cenik ki ga pošljem brezplačno. 1351 52-1

Fr. P. Zajec, urar in optični zavod, Ljubljana, Mestni trg 26

Anton Rušlan

Ivana Rušlan rojena Šolar

poročena.

Planina

dne 26. maja 1908

Kropa

1342 1-1

Franja Suhadolc, Ljubljana, Rimska cesta 9

si usoja naznaniti preč. cerkvenim predstojništvom in slav. p. n. občinstvu, da izdeluje po najnižjih cenah

cerkvene paramente

zastave, bandera, trakove, velume, štote, altarne prte.

1352 10-1

5000 ur zastoj!

Cenik pošljem vsakomur brezplačno in poštne prosto.

1300 12-1

Roskopf patent	Kron 3-		Kron 2-40
srebrna roskopf	6-		sveteča 3-
železna roskopf	7-		z bitjem na zvoncu 5-
srebrna z dvojn. plaščem	8-		kuhinjska 3-

J. budilka	Kron 6-	s 6 valji	Kron 12-	ura z bitjem na zvoncu	Kron 9-
z bitjem	8-	ura z nihalom	7-	z budilko	10-
z godbo	10-			z godbo	12-

Izvirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfa, c. kr. preizkušene, od K 13.—, kakor tudi zlatina in srebrnina po izvirnih tovarniških cenah. 3 letno jamstvo. Zamenja ali denar nazaj.

Max Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27, 76, v lastni hiši.

Zapriseženi cenilec in veščak. — Največja in najstarejša tvrdka. — Ustanovljeno 1840. — 5000 slik v katalogu zastoj in franko.

Ugoden nakup!

Parni stroj!

ležeč, 25 konjskih sil, dobro ohranjen, do sedaj v rabi, se zavoljo prodaje podjetja 1330 2-1

jako ceno odda.

Dopisi: poštni predal 46, Ljubljana.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Etternit

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ, VÖCKLABRÜCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

Portland-cementne tvornice delniška družba Dovje-Trst.

Vprašanja na založnika Teodorja Korana, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strojevo, kleparska in krovska dela iz različnega blaga. 1349 24-1

Podružnica v Spijetu.

Delniške glavnica I I K 2,000,000. I I

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča

žrebanje glavni dobiček

promese na srečke iz l. 1864, cele à K 22.—, polovice à K 12.—, 1. junija K 300.000.—

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po 4 1/2 %.

Podružnica v Celovcu.

I Rezervni fond I I K 200.000. I I

Podružnice:

Zravnica megalajski: Oradea 35, Mala str.aa, Most, ulica 17, Bečon, Brno, Oulka Lipa, Oulka Komani, Kozovaki Somborg, Mülltag, Novi Zilja, Plova, Zilvica in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wellsele 1, H. Fabersstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Länggasse 37, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Seibensbrunnstrasse 88 s, VI. Gumpendorferstr. 29, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerehenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 23, X. Farnersstrasse 89, XVIII. Währingerstrasse 89, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 25.

ovonjalnična delniška družba 15 150 173

MERCUR

Dunaj, I. Wollzeile 1.

Ako vestital K 20,000.000. Bvavr. naklad K 50,000.000

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, sestavnice, srečk, devis, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrabanih sestavnice in obilgaclj, srečk in kuponov.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Zeleniška postaja, pošta in brojsni urad.

Prospekti zastonj.

Krasna lega, zrak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družab. življenje.

Popolnoma prenovljeno. Nova hydro-elekt. mehan. therapeut. zdravilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij, pnevm. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimnastika — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, čreveh, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, hāmorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovih in Marijinih varih. — Novi hotel z dietetično restavracijo in novim vodovodom z izvrstno pitno vodo. 1102 4

Zastonj!

pošiljam ilustrovani cenik šivalnih strojev in vozniških koles. Nov dober in fin stroj se dobi že od 19 gld. naprej. 583 11
Lorenz Rebolj v Kranju.

Hiša v Dravljah št. 51

pri Ljubljani, v kateri se nahaja gostilna, z gostilniško opravilo, gospodarskim poslopjem in zemljiščem, se bode 1249 3-3
 dne 1. junija t. l. ob 10. uri dopoldne prostovoljno na javni dražbi prodala.
 Dražbeni pogoji se bodo pred začetkom dražbe prečitali na licu mesta; pojasnila v tej zadevi daje lastnik **Alojzij Sojer** v Novi vasi pri Rakeku.

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pijač se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosego dobre kupčije. Resni reflektantje naj pošiljajo ponudbe pod šifro: „Erste Fabrikfirma 68882“ na
M. Dukes Nachf.
 1013 10-6 Dunaj, I/1, Wollzeile 9.

Ne zametujte ovitkov!

Zlasti ne Ceres-ovitkov! Kdor namreč vrne trgovcu, pri katerem naroča „Ceres“-jedilno mast, ovitke Ceres zavojčkov, dobi za vsakih 10 ovitkov

1 kos najflnejšega mila št. 650 čisto zastonj!

Ceres jedilna mast

je prav lahko prebavljiva, brez vsakih tujih primesi in nepotrebnih maščobnih kislin in raditega tudi slabotnemu želodcu ugajajoča. Izvrstno redilno sredstvo, zlasti za bolne na želodcu, okrevajoče in otroke. 1059 1

Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku. 693 21

Ne dajte se zapeljati po reklami, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih vrst, zlorabeče ime **Singer**, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem, marveč jih običajno naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje
 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

V Ameriko in Kanado

najzložnejša, najcenejša in najvarnejša

vožnja s **Cunard Line**

544 14 **Bližnji odhodi:**
 iz **Trsta:** Carpatia 16. junija, Ultonija 23. junija, Slavonija 7. julija 1908.

iz **Liverpoola:** Lusitania največji najlepši parnik 4. in 25. julija, 16. avgusta, 5. septembra, 3. in 24. oktobra, Mauretania 13. junija, 11. julija, 1. in 22. avgusta, 12. septembra, 10. oktobra.

Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlaseku**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, je

MATTONIJEV GIESSHÜBLER
 naravna alkalična kislina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovi in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihaelu Kastnerju** in **Peter Lassnik-u** Ljubljana. 114 52-22

Učenec

za sedlarsko obrt, krepek, poštenih staršev, se takoj sprjemepri **Francu Peršinu**, sedlarskem mojstru v Št. Vidu št. 68

1204 pri Ljubljani. 3-3

Zelo dobro idoča

1053 15-10

gostilna

na jako lepem kraju, kjer je glavni promet, na deželi, se pod zelo ugodnimi pogoji odda v najem tistemu, ki bi se pisal **Tišler**.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

1317 3-3

Hc IV. 361/1

Oklic.

Dne 1. junija 1908. ob 9. uri dopoldne vrčila se bo v kleti Koslerjevega gradu „Leopoldsrue“ v Spodnji Šiški na predlog dednih udeležencev

sodna javna prodaja

v zapuščino posestnice in gostilničarke **Ivane Jeglič** na Selu pri Žirovnici spadajočih premičin in srecer:

1. zalogo vina;
2. prazne posode in
3. kletarskega orodja.

Dražbeni pogoji se zamorejo vpogledati med uradnimi urami soba št. 40.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek IV.
 dne 24. maja 1908.

Rimske toplice Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38-40° R. — Sezona od 1. junija do zadnjega septembra. — Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, išijasu, ženskim boleznim itd. — Lastnina kneza Thurn-Taxis-a.

1057 5

Oskrbništvo Rimskih toplic.

! Novost!

Zastonj in poštine prosto naročajte moj

☐ novi veliki cenik s koledarjem ☐

ki obsega vsakovrstna darila in druge družini vedno dobro služee predmete.

Fr. Čuden, urar in trgovec v Ljubljani.

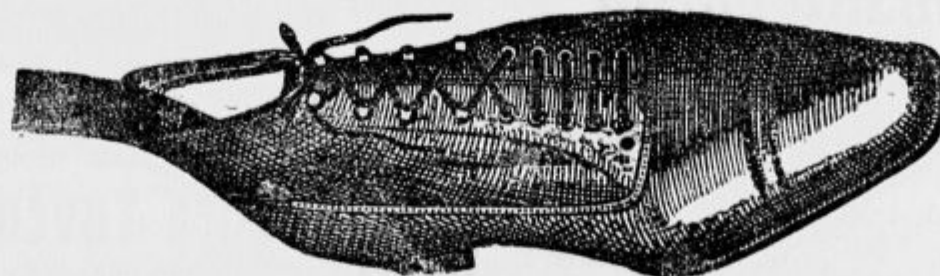
959 13

Poštenemu načelu, da svoje

ČEVLJE

Moški štifletni, močno delani	gl. 3'50
Moški štifletni, iz prav dobre kozlovine, jako ceno	" 4'60
Moški čevlji na trakove, pripravni za trpež	" 3'75
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	" 4'74
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, orig. Goodyear šivani	" 6'25
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, American-Style	" 7'50
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	" 3'—
Moški drilasti polčevlji z usnjem obšiti, črni, rjavi in sivi	" 1'10
Isti za dame	" 1'—

Elegantna priložnost! Priporočamo nastopno označene vrste: Odlična kakovost!

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje deškega, otroškega in dekliškega blaga najboljše kakovosti po izredno zmernih cenah.

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	gl. 1'50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani	" 3'75
Damski čevlji na trakove iz stanovitega črnega usnja	" 3'25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	" 3'40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kopicami	" 4'25
Damski čevlji na trak. iz velef. box-calf, eleg. pom. čevlji, Goodyear šivani	" 5'75
Damski čevlji na trakove iz najfinejšega chevreau, Goodyear šivani	" 6'—
Damski čevlji na gumbe iz izvrstnega črnega usnja	" 3'40
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni	" 6'—

912 10-7

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Zastopnica: **JOS. HERRISCH** v Ljubljani, Stritarjeve (Špitalske) ulice 9.

Moška obleka od 4 gld. naprej.

Deška obleka od 2 gld. naprej.

Otroška obleka od 1 gld. naprej.

“Angleško skladišče oblek”

O. BERNATOVIĆ

1326 3

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja zaloga

Pomladanskih novosti za gospode, gospe in otroke.
Dokolenic (kamašen) za lovce in gozdarje. : : :
Ameriških čevljev v izvrstnih oblikah po zmernih cenah.

Moški čevlji od K 8.— naprej. Ženski čevlji, nizki, od K 4-80 naprej. Ženski čevlji, visoki, od K 8-60 naprej.

Trgovci dobijo primeren popust.

Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem

= F. SZANTNER =

Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana.

Geniki zastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila proti povzetju.

V najem oddajata v Rudolfovem na Glavnem trgu lepo, veliko 1200 4-4

trgovino

s špecerije in železnino

katera je že nad 50 let stara in dobro vpeljana, prejšnjega lastnika A. Guština, z dvema velikima portaloma, zraven več prostornih magacinov in obokanih kleti, z električno razsvetljavo, z vso opravo, — eventualno se tudi celo posestvo proda ali zamenja z lepim posevstvom na deželi. Hiša je na najlepšem prostoru z dvema velikima stanovanjema in vso opravo.

Natančna pojasnila pri lastnikih **Kopač** in **Paučič** v Rudolfovem.

Najboljši svetilni škrob

GLANZINE

Fric Schulz ml. akc. dr. Heb./č. in Lipsko

GLANZINE da najlepše likano perilo.

Zlata svet. svetovna razstava Paris 1900. Zlata svet. Dunaj 1902.

Na prodaj je nova hiša

močno zidana, obstoječa iz 5 sob, 4 kuhinj in shramb. Zraven je lep sadni vrt. Proda se po jako ugodni ceni. Natančneje se poizve v Rožni dolini št. 203. 1255 5-4

Izvolite pisati po vzorce!

Modno blago

volneno in perilno, za dame in gospode, platno, damast, prti, brisače, blago za srajce, celo platno ali bombaževina, stalno barvni cefir prekrasnih modnih vzorcev za srajce, obleke itd., itd. lezajam-čene kakovosti priporoča izvozna trgovina lanenega in modnega blaga

V. J. Havliček in brat v Podčbradih, Češko.

Mnogo priznalic. Naročila v ceni nad 15 K pošiljamo poštnine prosto. Zavoj 40 m perilnih ostankov proti vpslatvi 18 K. 528 20-14

Lekarna „Pri zlatem orlu“

Mr. Ph. Mandtschlaeger, kemik v Ljubljani Jurčičev trg — Pri čevljarskem mostu

Najboljša domača sredstva za domačo lekarno 80:

Dunajske želodčne kapljice, krč utešujoče, slast zbujujoče, vetrove odganjajoče. Steklenica 20 v., 6 steklen. 1 K. Odvajalne krogljice (posrebrene), želodec in črevesje čistee. Skatlička 70 v., 6 skatlj. 3 K.

Prašek proti kašlju in Zeliščni sok proti kašlju, kašelj utešujoča. 1 steklenica 1 K., 6 steklenic 5 K. China-želatna malaga da lri in moč oslbelim osebam. 1 steklenica 2 K., 6 steklenic 10 K. Želz-nate krogljice s čokolado, za malokrvne in bledé ženske in dekleta. Fluid, vrbalno sredstvo, proti revmatizmu in protinu. Steklenica 1 K., 6 steklenic 5 K.

Vsa živinozdravilna in živinoredilna sredstva, živinski in prašičji redilni prašek itd.

„Ada“-preparati (ime oblastv. zavarovano) so najuspešni, uporabljivi: Ada-milo in ereme povzročajo, 80 polti; Adazobna esenca in Adazobni prašek, najlepše zobovje; Ada-lasna voda in pomada, rast las; Vsak komad „Ada“-preparatov velja 1 K.

Vsa navedena sredstva pripravila se edino le v nad 300 let obstoječi lekarni „Pri zlatem orlu“ v Ljubljani, Jurčičev trg v mestu, nasproti železnemu (čevljarsk. mostu) in razpoložajo vespovsod siehrni dan po pošti.

Najboljša domača sredstva za domačo lekarno 80:

Rozlatarstvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno naznanjava, da vsa pod terdko 318 44-2

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bo vsako izročeno delo vestno, umetniško, realno in po zmernih cenah.

Priznalna pisma so na razpolago. V zalogi bodo vedno rasna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar
poslatarstvo in podobarstvo.

Poslano.

Lepa birmanska darila

Ure brez imena „Union“ razprodajam pod tovarniško ceno. Kdor hoče res dobro, poceni in zanesljivo uro, je sedaj najbolj ugoden čas.

Nikel ure . . . . . od glđ. 1-90 naprej
Srebrne ure . . . . . „ „ 3-90 „

Za obilen obisk se najtopleje priporočam z velespoštovanjem

Zahtevajte zastoj lepi novi cenik s koledarjem, ki je ravno izšel po najnižjih cenah. : : 1276 5-3

Franc Čuden Delničar velikih tovarn ur „Union“ v Bielu in Genfu v Švici. Tovar- niška zaloga na debelo : : in drobno. : :

urur in trgovec : : v Ljubljani. : :

Narodne vezenine

namigni prti in prtički, torbice, zagrinjala za okna in postelje, blazine itd. v najlepših narodnih motivih; orientalske vezenine v zlatu, srebru in svili. Nleklani idrijski izdelki, narodne zastave in trakovi, vedno v največji zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prežernove ulice šte. 7.

766 8 1

Usojam si naznaniti prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da imam **veliko zalogo** 1211 6-3

raznourstnih vóz

kakor: koleseljev, break, napolkritih in drugih tudi že rabljenih vóz, naprodaj po nizki ceni.

Sprejemem tudi **več učencev** za kovaški obrt.

Ivan Demšar : : Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6.

Revma Nevralgije, kožne bolezni in rane, chron. Morbus Brightii Protin! ohromelosti in pri različnih : : : : ženskih boleznih : : : : Ischias

Izborni zdravilstveni vspehi

Krapina-Toplice termalno zdravilišče vspešno zdravil. s thermal. pitno vodo Hrvatsko (hrvatska švica).

Priznana od avtoritet. **izborna, zdravilno in izredno učinkujoče termalno zdravilno kopališče 38 do 44° C**, z največjim **termalno-kopalnim bazenom** v Evropi. 765 20-12

Zdravilišče s stanovanji, najpopolnejši **higieniški** komfort. Izboren restavrant in kavarna. Cene zmerne; čitalnice in konverzacijske dvorane. Dvigalo, pokrito sprehajališče. Krasni parki. Lepa žup. cerkev. Stalna zdraviliška godba. Igrišča, razvedrila itd. Avtomobil.

Vedni pritok in odtok 3800 lit. v minuti. Posebne marmor. kadne kopeli in tuši Sudariji (potilnice) edini te vrste. Otvorjeno od 1. aprila do konca novembra. Znižane cene do 1. junija in od 1. sept. Kopal. zdravnik dr. Ed. Mai. Klin. masaža, zdravilna gimnastika, elektriciteta. Prospekte in pojasnila daje **kopališko ravnatelj. Krapina-Toplice na Hrvatskem.**

Od postaje „Rogaške“ lokalne želez. Grobelno-Rogatec, odcepek (Dunaj-Trst) 2 uri. Postaja Zabok-Krapina-Toplice (Čakurn-Zagreb) 1 uro. Na obeh postajah poštini in zasebni vozovi. Zasebni avtomobili. Naročila pri kopal. ravnateljstvu na postaji Zabok-Krapina-Toplice, Rogatec in Poljčane.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz **Bremena** **New-York** s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani edino-le** pri 2-86 22

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoiri Telefon 154. Delavnica: Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbofineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane realno in fino po najnižjih cenah.

766 52-20

Sukneno in modno blago za moške obleke, — volneno gladko in pisano v vseh barvah za ženske obleke, perilni batist, delen, saten, cefir in kambrik za bluze in krila.

Došto v veliki izberbi po ugodni ceni.

R. MIKLAUC, Ljubljana
Stritarjeve (Špitalske) ulice 5.

Vzorci na zahtevo poštine prosto. 1060 13

Vremščina

enake vrednosti s cvičkom, se dobi še na **Suhorji, Ostrožnem Brdu** in **Bujah** fare Košana in Suhorja. Kupcem, ki ne morejo sami v te kraje, rada posredujeja nakup brezplačno **Karol Lenasi** v Košani in **Anton Bojanec** na Suhorji. Cena litru 36 do 40 vin. 1216 3-3

6 kos. rjuh
najboljše vrste, brez šiva,
150 centimetrov široke,
200 cm dolge **K 14-50.**
Tkalinica za platno in bombaževino
Bratje Krejcar,
Dobruška, Češko,
Vzorci o plačnini in
bombaz. frakco,
Volneno blago
za tam.
obleke.

ETERNA
kraljica

0.8 **cevki za pipe!** 12-4

Velike prednosti
napram vsem dosedanjim ustnim cevkom.

C. kr. avstr. patent. Zdravniško priporočeno.

Dobe se povsed.

809 10-9

S to znamko opremljen
Maršnerjevi
šumeči limonadni bonboni

(malin, citron, jagod, črešenj, dišečih jagod)
o najboljši.

Prva češka akc. družba tovarn za orient.
sladkorne in okolate izdelke Kr. Vinogradi
prej A. Maršner.

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.
naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je pre-
vzel znano 2795 52-10

podobarsko delavnico

umrlega g. **And. Rovška,**
Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem
vestno izvrševal svoj poklic in prosim za
zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela
pri rajnem g. Rovšku pridobil sem si
toliko spretnosti, da se bode v prihodnje
ravno tako solidno in kolikor mogoče po
nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Rano

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnogo,
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
selo hudo, težko ozdravljivo rano. Za 40 let se je iz-
kazalo mečino vialno mazilo, tako imenovano **praike**
domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za ebvno.
Te vzdržuje rano čisto, ohranja isto, olajšuje vnetje
in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.
1 puščica 70 vin., pol puščice
50 vinarjev. Proti predplačilu
K 3-16 se pošljeje 4 puščice,
ali K 7-10 puščice poštine
prosto na vsako pestajo avstro-
ogrške monarhije.

Val dell'embalaje imajo
sako o lito deponovano
varstveno znamko.
Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; ogel Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani se dobi pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U.
pl. Trankoczy, M. Hardtschlagov, J. Mayr.

2172

Najcenejše dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 4. 100 20-25
Popravila točno in cene.

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjevec

875 104-14
se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v
veležganjarni in
rektifikarni sadja
M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

Pozor

1049 30-19

p. n. gosp. gostilničarji, zasebniki!

Vinska trgovina Alojzija Zajca v Spod. Šiški
pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno **pristna vina** iz najslavnejših vinskih
goric, kakor: dolenski cviček iz Gadove peči in iz Drenovc, bizeljec,
sromeljčan in druga štajerska vina, hrvaško, istrsko in goriško vino.

Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uzorci na razpolago!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, kraene
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
pllašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vae, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vaa popra-
vlin. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vaa drugo obleke.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
enkrat na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.
Zagotavlja hitro in najpoštenejše postrežbo in najnižje
cene, xstrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 2922 8

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posoda
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Za birmance

:: dobé ::

botrice in boterčki

primerna 1319 4-2

birmanska darila

različnih lepih ur z zlatimi in srebrnimi verižicami, uhanov,
zapestnic, broš itd. itd.

po najnižjih cenah.
L. Černe, zlatar in trgovec z urami, zapriseženi sodnijski cenilec,
LJUBLJANA, Wolfove ulice št. 3.

Delniška glavniča:
K 120,000.000.—

Podružnica c. kr. priv.

Rezervni fond:
K 64,000.000.—

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

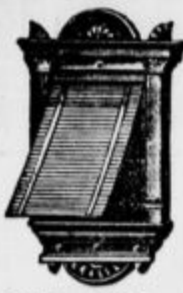
Franca Jožefa cesta šte. 9

sprejema vloge za obrestovanje proti **vložnim knjižicam** in na tekoči račun, eskomptira **menjice**, dovoljuje **kredite**,
kupuje in prodaja **devize** in **valute**, kakor tudi raznovrstne **vrednostne papirje**, izplačuje kupone in izžrebane efekte,
zavaruje srečke proti kurzni izgubi, izvršuje izplačevanja v **Ameriki**, kupuje in prodaja **amerikanske dolarje**, dovoljuje
carinske kredite itd. itd.

Sprejema depozite v upravo in varstvo ter oddaja
proti vlomu in ognju sigurne Safe-Deposits pod lastnim zaklepom stranke.

griček

naprodaj s prijaznim razgledom, kjer je posestvo, ki obsega do 1 orala zemlje, s sadnim drevjem in malo gozda. Zelo pripravno za letovišče. V bližini je studenec z jako dobro vodo. Poizve se v prodajalni na **Sv. Petra cesta 14 v Ljubljani.**

Z električnim obratom urejena tvornica

G. Skrbič

143 Zagreb 43-7
Ilica št. 40

priporoča

soje slovite solidne in cene žaluzije, lesene, tkane in platnene rolete, železne in lesene zadrževalnice za izložbe in prodajalne ter prosi, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zaupanje. Ceniki in proračuni zastoj.

ANTON PRESKER

744 62-19
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
Bdlikovan z zlato kolajno v Parizu 1906.

Bdlikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

se priporoča preč. duhovščini duhovniške obleke

izdelovanje vsakovrstne

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Doposarja na veliko izgotovljene obleke.

posebno na haveleke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Obavljajo uniform avstrijskega črnega šolskega in vojskega.

Najbogatejša zaloga in najraznobarnejša izbira

Alojzij Kracmer

izdelovalec klavirjev in sodne zapiseženi zvočniki

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v zalogi prigrani pa brezhibni klavirji.

Prezvamem ubiranje in popravljanje vseh sistemov.

Glavno zastopstvo dvornih firm L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lößau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir dočela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, August Förster v Lößau, Th. Mannborg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir dočela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

Ivan Terdan

pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekoracijskih del.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskarstvo. j 2467 62-14

Andrej Zajec

cementarna

na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom priporočam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hodnike — **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. uzorcih.

Izdelujem tudi raznovrstne **stopnice, podboje, krasne križe** poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in okvirje,** brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim

cementne cevi (6—40 cm svetlobe) za kanale in vodovode (zlasti šestimeterske, namesto dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **milnje kamne, korita za živino in drugo cementno blago.** 692 11

Ceniki in vzorci na zahtevo.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prozvetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbne ter portalne steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1791 62-11

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. sedemalcom v ogled.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59,197.246*20
upravnega premuženja . . . K 12,888.795*43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 17,434.933*24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga. URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov. 201

Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v Krtini pri Domžalah. Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri **dr. Pirou,** odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24-4

Potniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kmetelca** v Ljubljani, Hledvorske ulice 26. Šahovrstna Pejasnila daje se brezplačno.

Istotam sprojmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

BLUZE
največja izbira v avli in v drugem modernem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna
KRILA, PERILO in OTROČJE OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOFIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici com.
Nadomestek za **Sidro-Pain-Expeller**
je splošno priznane kot izvrstno bel blažilno in odvečno mazilo pri prehlajenju itd.; osma 88 v. K 1-40 in K 3 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega posebej prijateljnega domačega sredstva, naj se jamčeje za originalno steklenico v stekljah s tako zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
D. Hof. Dnevno razpisiljanje. 1206 (10-1)

Parna žaga Deghenghl v Ljubljani kupuje proti gotovini

hrastove dile

1 laško colo debele in od 5 col naprej široke, ter plačuje iste po 14 vinarjev 1 laško colo, postavljene franko Ljubljana državni kolodvor Šiška. 2157

Kupuje tudi hrastove hlode in frize.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.
Klobuke, cilindre in čepice
v najnovejših taconah in v velikih izberah
priporoča 112 62-28
Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“ ::

Danes v soboto nov spored.

166

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po znižani ceni.

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 856 24-8

Ignacij Čamernik, kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Meščanska restavracija

Sv. Petra cesta A. Dekleva Komenskega cesta
:: (preje Hafner) ::

Vsaki dan sveže, dobro vležano **plzensko pivo** iz meščanske pivovarne („Prazdroj“) v Plznu. — **Puntigamsko marčno** in **črno bavarsko pivo**. — Dostavlja pivo in vino v steklenicah na dom. — Najfinjši **oviček** iz Gadove peči in Drnovca. — Edini lokal v Ljubljani, kjer se toči pristni, renomirani **Čolaričev doljenec**. — Velika moderno opremljena **vinska klet**.

Izborna kuhinja. — Zmerne cene. — Točna postrežba.

Vsako nedeljo dopoldan **zajutkovalni koncert** in vsako sredo zvečer **koncert društvene godbe**. 1274 3-2

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje sporočiti, da sem se preselil s svojo

MIZARSKO OBRTJO

iz Bohoričevih ul. 3 v lastno hišo v Linhartovih ul. št. 8. kjer sem jo primerno povečal. Potrudil se bom, da vsestransko ustrezem željam cenj. naročnikov. Velespoštovanjem

1143 10-10 **ALOJZIJ TRINK**, miz. mojster.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, H. stop., H. nadstr. (Medljatova hiša),

se priporoča pred. duhovščini in

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgijskih barvah, pluvijale, obhajilne burke, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinije, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in slatem vsest. — Izdeluje tudi bandere in baldahine ter izvršuje vsakovrstne cerkvene perile in pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpetno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzema.

Za dame! elegantne klobuke Za otroke!

ter vsakovrstne modele priporoča 2237

A. Vivod - Mozetič Ljubljana Stari trg 21.

Modni salon trgovske modnega blaga itd. Popravila klobukov ceno in fino. Zunanja naročila točno.

Filijalka v Kranju na Glavnem trgu.

Samo 5 vinarjev

Vas stane, da zahtevate moj ravnikar izišli veliki cenik, katerega pošljem zastoj in poštine prosto.

Veliki promet! □ Nizke cene! □ Dobro blago!

Nikelnaste ure od gl. 1-90 do gl. 12-—, srebrne ure od gl. 3 90 do gl. 80-—, zlate ure od gl. 12-— do 500-—. — Srebrne verižice od gl. —90 do gl. 20-—, zlate verižice od gl. 10-— do gl. 250-—.

Velika izbira pripravnih krasnih birmanskih daril!

Priporoča se z velespoštovanjem **H. Suttner**, urar in trgovec, Ljubljana, Mestni trg nasproti rotovža.

Pozor!

toraj pri nakupovanju ur, zlatnine in srebrnine! Kdor si želi kupiti dobro in zanesljivo uro, naj se zaupljivo obrne na prvo domačo eksport. tvrdko, kjer boste gotovo najbolje postreženi. Imam ogromno zalogo prve vrste švicarskih žepnih ur, verižic, zapetnic, obeskov, okraskov, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni; vseh vrst budlik, stenskih in salonskih ur, blago iz kina-srebra itd. vse zaradi prevelike zaloge : po konkurenčnih cenah. :

= Za košnjo =

priporočamo najboljšo

amerikanske kosilne stroje Mc.Cormick

kateri niso samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let vporablajo, kot najboljši in za naše kraje kot **MC. CORMICK**.

Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo. 1264 6-3

— Edini zastopniki za Kranjsko: —

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

najsposobnejši spoznani. — Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj

Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo. 1264 6-3

— Edini zastopniki za Kranjsko: —

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Varaždinske toplice staroslavni žvepleni vrelec na Hrvaškem.

Odlikovani z veliko zlato kolajno, častnim znamenjem na mejnarodnih zdraviliških razstavah na Dunaju 1903 in v Budapešti 1896. Ob železnični progi, ki vodi v Zagorje, s pošto postajo, brzotjavom in telefonom. Analiza po dvor. svet. dr. Ludwig-u l. 1894. Vrelec ima + 55° C, žvepleno močvirje izvrstno učinkuje proti revmi v členih, vnetju kosti, protinu, nevralgiji, ischiasu, ženskim boleznim, kožnim in tajnim boleznim, kronično bolnim ledicam, skrufuloznosti, rachitis, proti zastrupljenju po svincu in živem srebru. Uživanje zdravilne vode proti boleznim v goltancu, prsih, jetrah, želodcu in črevesih.

Elektrika, masaža, zdravilni zavodi in hoteli. Na novo zidan zdravilišni hotel z lepimi sobami, krasno lego, najmodernejšo opremo, kopalji v poslopju, vpenjača, električna rasvetljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna.

Izvrstna pitna voda. Solne kopalje. Zdravljenje po Kneippu.

Celo leto odprto. Sezona od 1. maja do 1. okt. Krasen velik park, širni nasadi, prijazni izleti, vojaška godba. Plesne zabave, koncerti l. t. d. Na postaji Varaždinske-Toplice čakajo gostov vozovi, pri prednoročilu tudi separadni vozovi. Kopalnični zdravnik dr. F. Matkovič in občinski zdravnik dr. M. Loncsarek. Prospekte pošilja zastoj in franko.

1254 3-2 **kopališčno ravnateljstvo.**

Najkrajša in najcenejša vožnja Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 46-22

Izvršuje vse

: bančne :

: posle. :

1246 52-2

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.

Banka in menjalnica.

Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloga
vseh vrst
sukna, platna ter
manufakturnega
blaga.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarezane strešnike (sistem Marzola)

(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihti.)

Portland-cement najboljše vrste,
peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Lepa zračna

061 12

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v **Ljubljani, Trnovo.** 2983

Jos. Štupica, jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice števil. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazlič. vprežno opravilo,

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče

potrebščine

kakor tudi že obrabljene vozove in konjske opravilo.

715 12-11

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Velika zaloga oblek

za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

Priznana najboljša delavnica za izdelovanje oblek po meri.

Velika zaloga domačega in pristno angeškega blaga.

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

595 25

Stavbena, umetna in konstrukcijska ključavnice.

hidravlične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nazl.

LJUBLJANA, Glomškova ulica 4.

priloga se stavbenemu občinstvu in prečastim duhovščini v izdelovanje vseh v te stroke spadajočih predmetov: žične mrežje na stroje, obhajilne misle, ograje na miredvoru obsejajo mrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike, strojevođe, železna okna, železne stole itd.

Specialiteta: valjni nastori in solnčne plombe po najnovejšem sistemu s samedvigalnim operami brez vijakov.

1809 52-59

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: BUNAJ, I., Wipplingerstr. 22. (Ustřední banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/2%. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/2%, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavicje.

Del. kap. 7,000,000.— Telegrami: „Sporobanka“. Deponiranje kavicj in vadij raznih vrst. Eskont menjic samo denarnih zavodov. Bankovne informacije in svete brezplačno.

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 3/4 0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — **Najsigurnejša prilika za štedenje!**

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.

Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.